

FEN FAKÜLTESİ

ACİL DURUM EYLEM PLANI

2025-2031

ÖNSÖZ

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 11. maddesi çerçevesinde ve İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin 7. ve 8. maddeleri gereğince; işyerlerinde acil durum planlarının hazırlanması, önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda yapılması gereken çalışmalar ile bu durumların güvenli olarak yönetilmesi ve bu konularda görevlendirilecek çalışanların belirlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlenmiş olup; az tehlikeli sınıfta yer alan bu işyerlerinde Acil Durum Planı hazırlanır ve altı yılda bir yenilenir” denilmektedir.

Bu amaçla, **Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubad Kampüsü Selçuklu-KONYA** adresinde faaliyet gösteren, **Fen Fakültemizde** oluşturulan Acil Durum Planı Hazırlama Komisyonu tarafından; Acil Durumlar Risk Değerlendirmesi, acil durum eylem planları, acil durum kat planları, acil durum toplanma alanları, acil durum ekipleri, ilgili mevzuat vb. ilgili tüm dokümanları da kapsayan bu “Acil Durum Planı”, Acil Durum Planı Hazırlama Rehberine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kazasız ve sağlıklı bir çalışma ortamını birlikte sürdürmek dileğiyle...

Acil Durum Planı Hazırlama Komisyonu*

Tablo 1- Acil Durum Planı Hazırlama Komisyonu*

No	Adı ve Soyadı, Ünvanı	Görevi	Birimi
1	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN	İşveren Vekili – DEKAN	Fen Fakültesi
2	Dr.Öğr.Üyesi Nejat ÜNLÜKAL	İşyeri Hekimi	Tıp Fakültesi
3	Turhan DİNÇ	İş Güvenliği Uzmanı	Fen Fakültesi
4	Fak. Sek. İnayet KAHRAMAN	Personel Sorumlusu	Fen Fakültesi
5	Prof. Dr. Ahmet KOÇAK	Çalışan Baş Temsilcisi	Fen Fakültesi
6	Arş. Gör. Fahrettin KALKAN	Birim Sorumlusu	Aktüerya Bilimleri
7	Dr. Öğr. Üyesi Ayşen IŞIK	Birim Sorumlusu	Biyokimya
8	Arş .Gör. Büşra ÖZÇAY	Birim Sorumlusu	Biyoloji
9	Arş. Gör. İlknur AKSOY	Birim Sorumlusu	Biyoteknoloji
10	Dr. Öğr. Üyesi Hamide AVCI	Birim Sorumlusu	Fizik
11	Arş. Gör. Tenzile ERBAYRAM	Birim Sorumlusu	İstatistik
12	Arş. Gör. Mustafa Barış KOÇER	Birim Sorumlusu	Kimya
13	Arş. Gör. Metin TURGAY	Birim Sorumlusu	Matematik

İÇİNDEKİLER

No	Konu Başlıkları	Sayfa No
	ÖNSÖZ	2
	İÇİNDEKİLER	3
	TABLolar	3
1	GENEL HÜKÜMLER (Amaç-Kapsam-Dayanak-Tanımlar)	4
2	İŞYERİ BİLGİLERİ	6
3	İŞYERİ İÇİN BELİRLENEN ACİL DURUMLAR	15
4	ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER	17
5	ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE YÖNTEMLERİ	22
6	ACİL DURUM TAHLİYESİ KAT PLANLARI	51
7	ACİL DURUM TOPLANMA ALANLARI (YERLERİ)	53
8	ACİL DURUMLARLA İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜKLER	57
9	ACİL DURUM YÖNETİMİ MERKEZİ VE ACİL DURUM EKİPLERİ	59
10	ACİL DURUMLARDA HABERLEŞME	63
11	ACİL DURUM MEVZUATI	66
12	ACİL DURUM DOKÜMANLARI	90
13	ACİL DURUMLAR RİSK DEĞERLENDİRMESİ	93
14	ACİL DURUM PLANI ONAYI	97

TABLolar

Tablo No	Tablo Konusu	Sayfa No
1	<i>Acil Durum Planı Hazırlama Komisyonu</i>	2
2	<i>İşyeri Genel Bilgileri</i>	6
3	<i>Acil Durum Yönetimi Organizasyon Şeması</i>	7
4	<i>Acil Durum Yönetimi Grubu Listesi</i>	7
5-6-7-8	<i>Acil Durum Ekipleri Listesi (Söndürme-Kurtarma-Koruma-ilkyardım))</i>	8
9-10	<i>İşyeri Acil Durum Bilgileri</i>	9
11-12	<i>İşyeri Yangın Ekipmanları Envanter Bilgileri</i>	9
13	<i>İşyeri Acil Durum Fiziki Yapı Bilgileri</i>	10
14	<i>İşyeri Acil Durum Planı Nedenleri</i>	10
15	<i>İşyeri İSG Eğitim Bilgileri</i>	11
16-17-18	<i>İşyeri Acil Durumları</i>	12
19	<i>İşyeri Acil Durumlar Eylem Planları (Acil Durum Planı Müdahale Prosedürleri)</i>	14
20-21	<i>İşyeri Muhtemel Acil Durumları</i>	15
22-36	<i>Acil Durumlar İçin Belirlenmiş Önleyici Tedbirler</i>	17
38-43	<i>Yangın Sınıfları ve Müdahale Araçları</i>	26
44-47	<i>Acil Durumlar İçin Acil Durum Müdahale Yöntemi</i>	35
48	<i>Tehlikeli Kimyasalların Depolanması Tablosu</i>	45
49	<i>Acil Durum Tahliyesi Kat Planları (Krokileri)</i>	52
50-51	<i>Acil Durumlarda Toplanma Alanları Ulaşım Krokileri</i>	54
52-53-54	<i>Acil Durum Ekipleri Üye Sayısı Belirlemesi ve Şeması</i>	60
55	<i>Acil Durum Telefon Listesi</i>	64
56-57	<i>Acil Durumlarda En Yakın Hastane-İtfaiye Ulaşım Krokisi</i>	65
58	<i>Acil Durumlar Risk Değerlendirme Raporu</i>	93

1. GENEL HÜKÜMLER

1.1. AMAÇ

- **Fen Fakültesi** personelinin acil durumlara karşı hazırlıklı olmasını sağlamak,
- Tüm personeli acil durumlara karşı eğitmek,
- Gerçekleşen acil durumlara ilk müdahaleyi yapmak,
- Acil duruma destek için gelen profesyonel ekibe (Emniyet, İtfaiye, Arama Kurtarma Ekipleri vb.) yardımcı olmak,
- Gerektiğinde basın, yayın organları ile yetkili mercileri yönlendirmektir. Acil durum planı hazırlamanın amaçları şu şekilde sıralanabilir:
 - Acil durumlara karşı her zaman hazır bulunulması,
 - Acil durumların neden olduğu durumların hızlı ve etkili bir biçimde sınırlandırılması,
 - Acil servis hizmetleri işyerine ulaşır kontrol altına alana kadar acil durumun yönetilmesi,
 - Dışarıdan gelen acil durum ekiplerine bilgi verilerek ve ekipmanlarla yardımcı olunması,
 - Tüm çalışanların ve çevredekilerin acil durumların olumsuz etkilerinden korunması.

1.2. KAPSAM

- **Fen Fakültesi** çalışanlarını, ziyarete gelen misafir ve alt işveren personeli kapsar.

1.3. DAYANAK

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik
- İlk Yardım Yönetmeliği
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik
- Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği
- Selçuk Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi

1.4. TANIMLAR

- **Acil Durum:** İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, ilk yardım ve tahliye gerektiren olaylar.
- **Acil Durum Planı:** İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dâhil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı plan
- **Acil Durum Toplanma Noktası:** Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yeri ifade eder.
- **Yangın:** Tehlike doğuran, önu alınamayan veya söndürülemeyen ve neticesinde madden ve manen zararlar getiren ateşe yangın denir. Diğer bir tanımıyla ise, katı, sıvı veya gaz halindeki yanıcı maddelerin oksijen ile birleşerek ısı alarak kontrol dışı yanmasıdır.
- **Deprem:** Yerkabuğunda meydana gelen tektonik hareketler sonrasında gelişen can ve mal kayıplarına neden olan bir afet durumudur. Tektonik hareketler neticesinde fayların (kırıkların) arasında meydana gelen enerji boşalması olarak da adlandırılır.
- **Sabotaj:** Herhangi bir şirketin veya çalışan personelinin canına, mal varlığına, faaliyetine ve imaj kaybına yönelik bombalama, yıkma, zehirlenme ve kasıtlı hizmet dışı bırakma vs. gibi zarar verici hareketlerin tümüne denir.
- **Terör:** Cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin can ve mal güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından gerçekleştirilecek her türlü suç teşkil eden eyleme denir.
- **Su Baskını:** Yağmur suları, boruların patlaması, beton su deposunun delinmesi veya çatlaması gibi herhangi bir nedenle binanın zemin seviyesi altındaki bölümlerini su basması olayıdır.
- **Savaş:** Ülkenin tamamının acil durum önlemi almasını gerektirecek bir olaydır. Savaş durumunda İşletmemizin faaliyetlerinin devamı yerel idareler ve şirket üst yönetimin alacağı kararlara bağlıdır.
- **İlk yardım:** Herhangi bir kaza yâda yaşamı tehlikeye düşüren durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla, ilaçsız olarak yapılan uygulamalara ilk yardım denir.
- **İş Kazası:** İş yerinde meydana gelen, çalışanlarda, araçlarda, makinelerde, donanımlarda ve çalışma düzeninde manevi ve maddi zararlara sebep olan istenmeyen, beklenmeyen ve önceden planlanmayan olaylardır.
- **Destek elemanı:** Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi ifade eder.

2. İŞYERİ BİLGİLERİ

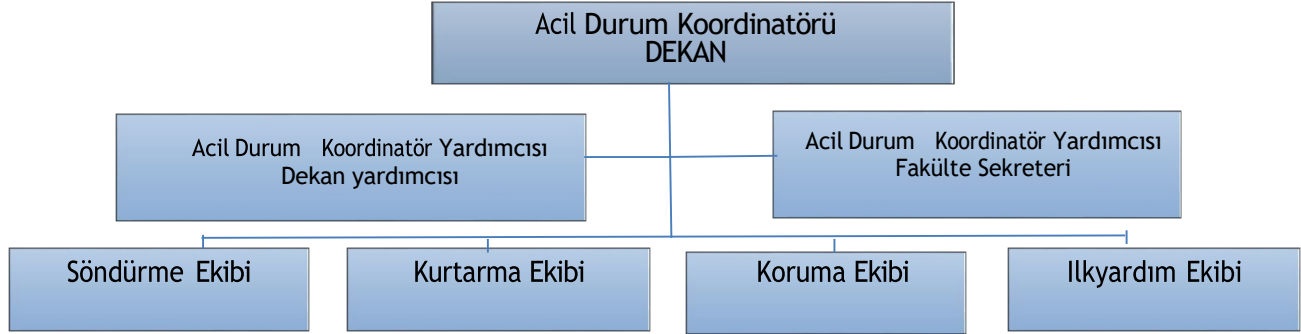
2.1. İŞYERİ GENEL BİLGİLERİ

Tablo 2- İşyeri Genel Bilgileri

İŞYERİ ADI / UNVANI:	Fen Fakültesi			
ADRES:	Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Alaeddin Keykubat Yerleşkesi Akademi Mah. Yeni İstanbul Cad. No : 343 Posta kodu : 42130			
Telefon – Faks:	0 (332) 241 21 94 - 0 (332) 241 21 99			
E-Posta:	fen@selcuk.edu.tr			
Web Adresi:	https://www.selcuk.edu.tr/Birim/fakulteler/fen/1820			
İşveren Vekili Adı Soyadı/Unvanı:	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN			
Faaliyet Alanı:	Eğitim			
Tehlike Sınıfı ve Kodu:	Az Tehlikeli – 85.42.01			
İşyeri SGK Sicil No:	185 420 10 11 13 57 57 04 221-72/000			
Çalışan Sayısı:	Toplam:202	Bayan:84	Erkek: 118	Engelli:0
	Akademik:159	Memur:23	İşçi:20	
Öğrenci Sayısı:	Örgün öğrenci Sayısı:	1172	Stajyer Öğrenci Sayısı:	
Toplam Yüzölçümü (m2):	32500	Kapalı Alan Yüzölçümü (m2):	26500	
Mevcut Ana Hizmet Bina/Blok Sayısı	A, B, C BLOK	Mevcut Eklentilerin Sayısı:	Yok	
Daha Önceden Onaylanmış Acil Durum Raporu var mı?	Yok	Daha Önceden Onaylı AD.Rap. Varsa Geçerlilik Tarihleri:	Yok	
Acil Durumlar Risk Değ. Kullanılan Yöntem:	Fine Kinney Metodu	Acil Durumlar Risk Değeri Hesaplaması:	Risk Değeri= Olasılık x Frekans x Şiddet	
Hazırlanacak AD Planının Başlangıç Tarihi:	2025	Hazırlanacak AD Planının Bitiş Tarihi:	2031	

2.2. ACIL DURUM YÖNETİMİ ORGANİZASYON ŞEMASI

Tablo 3- Acil Durum Yönetimi Organizasyon Şeması

2.3. ACIL DURUM YÖNETİM GRUBU/ KRİZ MASASI EKİBİ LİSTESİ

Tablo 4- Acil Durum Yönetimi Grubu Listesi

Acil Durum Yönetim Grubu	Adı Soyadı-Unvanı	Görevi	Telefonu
Koordinatör	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN	Dekan	38840
Koordinatör Yardımcısı	Doç. Dr. İdris SARGIN	Dekan Yardımcısı	38846
Koordinatör Yardımcısı	İnayet KAHRAMAN	Fakülte Sekreteri	38849
Söndürme Ekip Lideri	Prof. Dr. Hasan Hüseyin DOĞAN	Öğretim Üyesi	31870
Kurtarma Ekip Lideri	Prof. Dr. Zafer YAZICIGİL	Öğretim Üyesi	33900
Koruma Ekip Lideri	Prof. Dr. Haluk ÖZPARLAK	Öğretim Üyesi	32772
İlk Yardım Ekip Lideri	Prof. Mustafa ŞAHİN	Öğretim Üyesi	33885

2.4. ACIL DURUM YÖNETİM GRUBU/ KRİZ MASASI KOMUTA MERKEZİ

- Acil Durum Yönetimi /Kriz Masası Komuta Merkezinin yeri; oluşabilecek ya da oluşan acil duruma göre yönetim tarafından belirlenir.
- Olağan bir acil durum için Komuta Merkezi Yeri: **Fen Fakültesi Dekanlık Toplantı Salonu** olarak belirlenmiştir.

2.5. GÖREVLENDİRİLEN ACİL DURUM EKİPLERİ (DESTEK ELEMANLARI) LİSTESİ

Tablo 5- Acil Durum Ekipleri (Söndürme) Listesi

Ekip Görevi	Adı Soyadı	Görevi
Ekip Başı	Prof. Dr. Hasan Hüseyin DOĞAN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Ömer Faruk YÜKSEL	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Serkan ERDEMİR	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Ali ÖZTÜRK	Laboratuvar Teknikeri
Ekip Üyesi	Musa ARI	Laboratuvar Teknikeri

Tablo 6- Acil Durum Ekipleri (Kurtarma) Listesi

Ekip Görevi	Adı Soyadı	Görevi/Branşı
Ekip Başı	Prof. Dr. Zafer YAZICIGİL	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Evren YILDIZTUGAY	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Doç. Dr. Teoman ÖZTÜRK	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Saim ELKIRAN	Sürekli İşçi
Ekip Üyesi	Nurhan KİLLİK	Laboratuvar Teknikeri

Tablo 7- Acil Durum Ekipleri (Koruma) Listesi

Ekip Görevi	Adı Soyadı	Görevi/Branşı
Ekip Başı	Prof. Dr. Haluk ÖZPARLAK	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Ahmet OKUDAN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Nurettin EREN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Yasin Ammar KUTLU	Öğrenci İşleri
Ekip Üyesi	Adem BUDAK	Sürekli İşçi

Tablo 8- Acil Durum Ekipleri (İlk Yardım) Listesi

Ekip Görevi	Adı Soyadı	Görevi/Branşı
Ekip Başı	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Mustafa KOYUNCU	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Erdem Ziya KOÇ	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Gökhan ZENGİN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Prof. Dr. Salih Zeki BAŞ	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Doç. Dr. Fatih DURMAZ	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	Doç. Dr. Ozan ÖZKAN	Öğretim Üyesi
Ekip Üyesi	İnayet KAHRAMAN	Fakülte Sekreteri
Ekip Üyesi	Yasemin GÜLVEREN ÇELİK	Şef
Ekip Üyesi	Turhan DİNÇ	Teknisyen Yrd.
Ekip Üyesi	Mahmut BÜYÜKKAPLAN	Bölüm Sekreteri

Destek elemanı: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi ifade eder.

2.6. BİRİM ACİL DURUM PLANI (ADP) SÜREÇLERİ

Tablo 9/10 - İşyeri Acil Durum Bilgileri

Birim İSG-ACİL DURUM Bilgileri				ACİL DURUM EKİBİ ÜYE DAĞILIMI				
Birim Adı	Tehlike Sınıfı	Faaliyet Nace kodu**	2024 Personel Sayısı	AD.Ekip Üye Sayısı	Söndürme Ekibi (50/1)	Kurtarma Ekibi (50/1)	Koruma Ekibi (50/1)	İlk Yardım Ekibi (20/1)
Fen Fakültesi	Az Tehlikeli	85.42.01	202	26	5	5	5	11

2.7. BİRİMİN MEVCUT ACİL DURUM VE YANGIN EKİPMANLARI ENVANTER TABLOSU

Tablo 11- İşyeri Yangın Ekipmanları Envanter Bilgileri

MEVCUT YANGIN EKİPMANLARIN ENVANTERLER TABLOSU *													
YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI (YSC)								YSC DOLUM ve KONTROL		DİĞER YANGIN EKİPMANLARI			
KKT YSC 2 Kg	KKT YSC 6 kg	KKT YSC 12 kg	KKT YSC 25/50 kg	CO2 YSC 6 kg	CO2 YSC 12 kg	CO2 YSC 25/50 kg	FM 200 Gazlı YSC	Son Dolum Tarihi	Son kontrol Tarihi	Yangın Dolabı	Yangın Uyarı Butonu	Yangın Hidranlı	Yangın Duman Dedektörü
-	117	2	-	-	1	-	-	13.12.2024	13.12.2028	60	4	-	48

Tablo 12- İşyeri Acil Durum Ekipmanları Envanter Bilgileri

MEVCUT ACİL DURUM EKİPMANLARIN ENVANTERLER TABLOSU *											
Acil Durum Kat Planı	İlk Yardım Çantası/ Dolabı	Acil Çıkış Merdiveni	Acil Çıkış Kapısı	Acil Durum Eylem Planı	Acil Topplanma Alanı	Acil Durum Malzeme Dolabı	Acil Çıkış Yönlendirme İşaretleri	Enerjiyi Otomatik Kesme Sistemi	Yangın Fıskyesi/ Sprinker	Merdiven Düşme Filesi	Yıldırım Koruma Sistemi Paratoner
3	25	3	3	1	3	1	50	1	-	-	1

2.8. KURUMUN ACIL DURUMLAR İÇİN MEVCUT YAPI KAPSAMI

Tablo 13- İşyeri Acil Durum Fiziki Yapı Bilgileri

Acil Durum Alanları	Kapsamı	Adet	Açıklama
Acil Durum Toplanma Alanı	Tüm Bina ve Eklentileri	3	Ana Bina Çıkışlarında
Acil Çıkış Kapısı	“	1	Her katta
Acil Çıkış Merdiveni	“		Her blokta
Acil Durum ve Yangın Tahliye Kat Planları	“	1	Her blokta
Acil Durum Müdahale Planları	“	1	Her bir Acil Durum için
Yangın Malzeme Dolabı	“	1	Ana Girişlerde (Yangın Bareti-Yangın Eldiveni-Yüz Maskesi-Yangın Elbisesi-Yangın Çizmesi-Yangın Battaniyesi-İşıldak-Megafon-Yangın Baltası)
Yangın İkaz-Siren Butonu	“	1	Her katta
Kuru Kimyevi Toz Yangın Söndürme Cihazı (6 kg)	“	8	Her katta, Laboratuvarlarda,
Kuru Kimyevi Toz Yangın Söndürme Cihazı (12 kg-Tekerlekli)	“	-	
Karbondiyoksit (CO2) Yangın Söndürme Cihazı (6 kg)	“	-	Laboratuvarlarda
Karbondiyoksit (CO2) Yangın Söndürme Cihazı (10 kg-Tekerlekli)	“	-	Laboratuvarlarda
Yangın Dolabı	“	4	Her katta
Söndürme Talimatı ve Acil Durum Ekip Listesi	“	4	Her katta
İSG Bilgilendirme Panosu	“	1	Ana Girişte
İlkyardım Dolabı	“	1	Her katta
Yangın Algılama-Duman Sistemi	“	48	
Yangın Söndürme Sistemi (Sprinker)	“	-	
Yıldırımdan Korunma Sistemi (Paratoner)	“	1	
Otomatik Enerji Ve Güç Kaynaklarını Kesme (Kapatma) Sistemleri	“		Doğalgaz, Elektrik
Asansörler	“	3	
Acil Durum Güç Kaynakları (Seyyar Jeneratör)	“		
Yangın Hidrantı	“	-	

2.9. KURUMDA ACİL DURUM RAPORU YAPILMASININ NEDENLERİ

Tablo 14- İşyeri Acil Durum Planı Nedenleri

Kurumda Risk Değerlendirmesi Yapılmasının Nedenleri Nelerdir?		
1	Daha önce hiç Acil Durum Raporu yapılmamış olması	X
2	Yeni bir mevzuatın yürürlüğe girmesi veya mevcut mevzuatta değişiklik yapılması	
3	Kurumda Acil Durumlardan meydana gelmesi	
4	Yapılan iş sağlığı ve güvenliği denetimi nedeniyle	X
5	Daha önce yapılmış Acil Durum Raporunun geçerlilik tarihinin geçmesi	X

2.10. İSG VE ACİL DURUM İLE İLGİLİ ALINAN EĞİTİMLER

Tablo 15- İşyeri İSG Eğitim Bilgileri

No	Eğitime Katılanlar	Alınan Eğitimin Adı	Tarih	Eğitim Alınan Yer	Eğitimi Veren
1	İSG Kurulu– Çalışan Temsilcileri- Risk Değerlendirme Ekibi	İSG Kurul Eğitimi, -Risk Değerlendirmesi Eğitimi, -Çalışan Temsilcisi Eğitimi	8 Mart 2024	Dekanlık Toplantı Salonu	İGU
2	Tüm Çalışanlar	Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	14-28 Mayıs 2024	Prof. Dr. Ali Rıza ÇETK Konferans Salonu	İGU+İYH

2.11. KURUM İÇİN OLASI ACİL DURUMLAR (DOĞAL VE İNSAN KAYNAKLI)

Tablo 16.1- İşyeri Acil Durumları

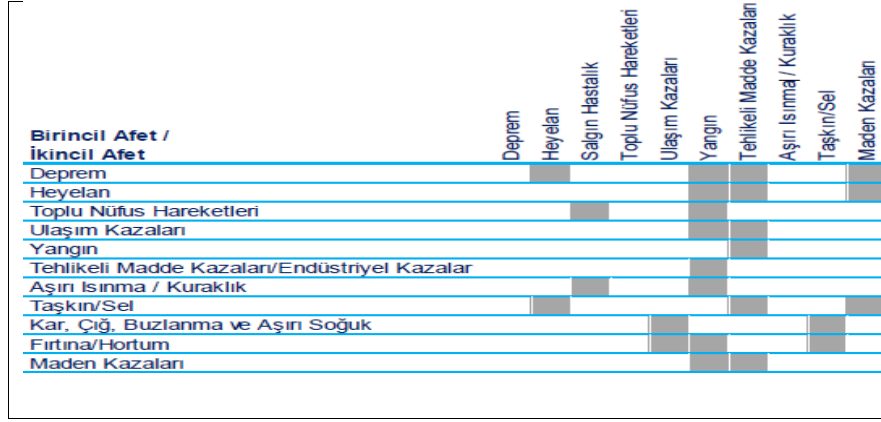
Doğal Kaynaklı Afetler			İnsan Kaynaklı Afetler		
1	Deprem	X	1	Yangın	X
2	Taşkın/Sel/Su Baskını	X	2	Salgınlar	X
3	Fırtına /Hortum	X	3	Terör Eylemleri/Sabotaj	X
4	Kar, Çığ, Buzlanma ve Aşırı Soğuk	X	4	Zehirlenmeler	X
5	Aşırı Isınma/Kuraklık	X	5	Patlama	X

2.12. BİRİNCİL AFETLER SONRASI ORTAYA ÇIKABİLECEK İKİNCİL AFETLER

Genellikle afetler oluştuğunda onunla beraber ikincil afet ortaya çıkar. Birincil afetler sonrası ortaya çıkabilecek ikincil afetler verilmiştir.

Tablo 17- İşyeri İkincil Afet Durum Bilgileri

İŞYERİNDE SON 10 YILDA YAŞANMIŞ ACİL DURUMLAR (DOĞAL VE İNSAN KAYNAKLI)

Tablo 18- İşyerinde Yaşanmış Acil Durum Bilgileri

No	Gerçekleşen Acil Durumlar (Doğal ve İnsan Kaynaklı)	Tarih	Zarar Etkisi
1	YANGIN	-	-
2	SEL BASKINI	-	-
3	SU BASMASI	-	-
4	SALGIN	-	-
5	PATLAMA	-	-
6	YILDIRIM	-	-
7	ZEHİRLENME	-	-
8	<i>Diğer:</i>	-	-

2.13. ACİL DURUM EYLEM PLANLARI / AKIŞ ŞEMALARI/MÜDAHALE PROSEDÜRLERİ

Tablo 19- İşyeri Acil Durumlar Eylem Planları (Acil Durum Planı Müdahale Prosedürleri/Akış Şemaları)

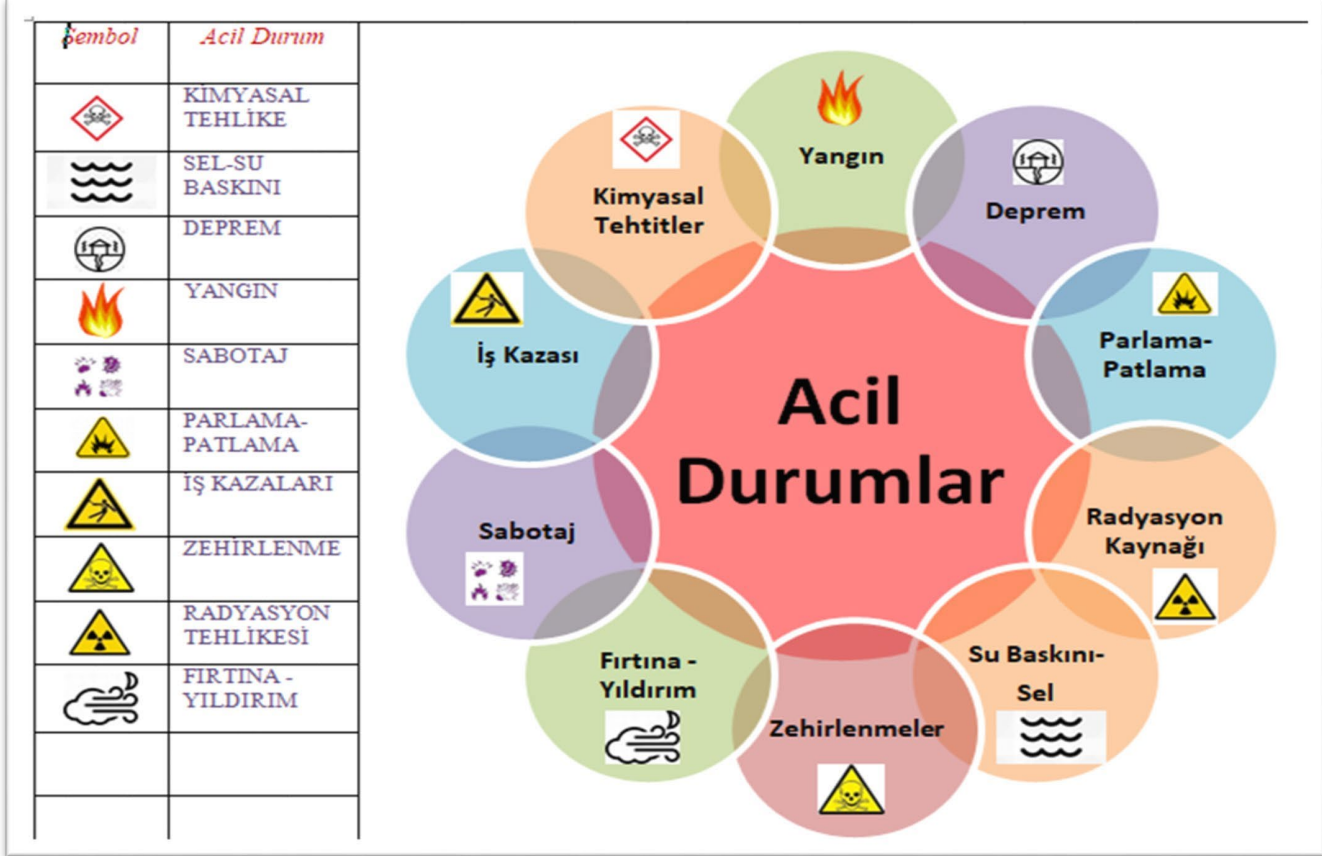
İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ VE ACİL DURUM EYLEM PLANLARI

YANGIN MÜDAHALE EYLEM PLANI		DEPREM EYLEM PLANI		SEL – SU BASKINI EYLEM PLANI		SABOTAJ & PATLAMA EYLEM PLANI		İŞ KAZASI EYLEM PLANI	
	En Yakın Alarm Butonuna Bas		Binayı Tahliye Et		Etrafındakileri Sesli Olarak Uyar		Acil Servisi Ara		Kazanın Niteliğini Belirle
	Etrafındakileri Sesli Olarak Uyar		İmkanlar Yeterli ise Müdahale Et		Acil Eylem Planını Uygula		İmkanlar Yeterli ise Müdahale Et		Acil Servisi Ara
	İtfaiyeyi Ara		Yangını Söndür		Bulunduğun Yerden Uzaklaş		Yaralı Var		Hasarın Etkilerini Gider
	Yangın Müdahale Ekip Şefini Ara		İtfaiyeye Yardım Et		Cisimlerden Korunarak Binayı Terk Et		Ölüm ve Yaralı Tespitini Yap		Yasal Duruma Göre SGK'ya Bildirim Yap
	Yangın Söndürücü Kullan		Tekrar Yangının Çıkmasını Engelle		En Yakın Korunma Bölgesine Git		Yaralı Var		Ölüm ve Yaralı Tespitini Yap
	Elektrik ve Gazı Kes		Çalışma Alanını Kontrol Et		İlk Sarsıntı Geçti Mi?		Acil Servisi Ara		İnsan Gücü Kaybını Tespit Et
	Yaralı Var		Yangını İncele		Acil Eylem Planını Uygula		İlk Yardım Uygula		İlk Yardım Uygula
	Yaralıyı Bölge Dışına Çıkar		Toplanma Bölgesine Git		Toplanma Bölgesine Git		İlk Yardım Uygula		İlk Yardım Uygula
	İlk Yardım Uygula								

3. İŞYERİ İÇİN BELİRLENEN ACİL DURUMLAR

AFAD'ın belirlediği acil durumlar, kurumun görevi ve ilgi alanı gereği daha çok doğal afetler üzerinde yoğunlaşmıştır. İSG açısından ele alındığında ise başlıca acil durumlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

Tablo 20- İşyeri Muhtemel Acil Durumları

Tablo 21.1- İşyerlerinde Acil Durumlar ve Alınabilecek Tedbirler

ACİL DURUM	ALINAN TEDBİR
YANGIN	Yangın Tüpleri, Yangın Söndürme Ekibi
DEPREM	Acil Eylem Planı
SABOTAJ	Acil Eylem Planı
SU BASKINI	Drenaj
SALGIN HASTALIK	Sağlık Kontrolleri
İŞ KAZASI	İSG Eğitimleri, Talimatlar, Saha Uygulamaları
SIZINTI	Sürekli Kontrol
PATLAMA	Yanıcı Maddelerin Olduğu Bölümlerde Sürekli Kontrol, Açık Alev Kullanmama
YÜKSEKTEN DÜŞME	Yüksekte Çalışma Eğitimi, Toplu Korunma tedbirleri, Emniyet Kemerinin Kullanımı

Tablo 21.2- Acil Durumlarda Tehlike İkaz ve Alarm İşaret Bilgileri

SARI İKAZ(ALARM)	Hava saldırısı ihtimali olduğunu işaret eden sarı ikaz, 3 dakika süren düz siren sesi ile duyulur.
KIRMIZI İKAZ (ALARM)	Hava saldırısı tehlikesi olduğunu işaret eden kırmızı ikaz, 3 dakika süren yükselip alçalan dalgalı siren sesi ile duyurulur.
RADYOAKTİF SERPİNTİ İKAZI (ALARM)	Radyoaktif serpinti tehlikesini işaret eden kırmızı ikaz, 3 dakika süren kesik kesik siren sesi ile duyurulur.
KİMYASAL SAVAŞ MADDELERİ TEHLİKESİ İKAZI (ALARM)	Saldırının ikazı radyoaktif serpintide olduğu gibi; 3 dakika süreli kesik kesik siren sesi ile radyo/TV'den verilir.
BEYAZ İKAZ (TEHLİKE GEÇTİ)	Tehlike geçti işareti, radyo, televizyon, hoparlör, megafon gibi araçlarla duyurulur.

Tablo 21.3- Acil Durumlarda Tehlike İkaz ve Alarm işaretleri

Siren Type	Duration	Action
SARI İKAZ DÜZ SİREN SESİ	3dk	SALDIRI İHTİMALİ VAR HAZIRLIK YAP
KIRMIZI ALARM DALGALI SİREN SESİ	3dk	SALDIRI TEHLİKESİ VAR DERHAL SIGINAGA GİR
SİYAH ALARM KESİKLİ SİREN SESİ	3dk	KBRN TEHLİKESİ VAR SIGINAGA/SIGINMA YERİNE GİR

4. ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

4.1. YANGIN İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Yangın için belirlenen önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler Tablo 22 ve Tablo 23.'de gösterilmektedir.

Tablo 22- Yangın İçin Belirlenmiş Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Elektrik tesisatının periyodik kontrolü ve olası arıza durumunun derhal yetkili kişilerce giderilmesi,
Sigara içilebilen alanların sınırlandırılması ve bu alanların işaretlerle belirtilmesi,
Gaz detektörü bulundurulması (gerekli işyerleri için),
İşyerinde kullanılıyorsa gaz tüplerinin ve gaz hatlarının periyodik kontrolü,
Paratonerin işlevsel hale getirilip periyodik kontrollerinin yapılması,
Elektronik cihazların fişlerinin mesai saatleri dışında prizden çekilmiş olması,
Kazanların periyodik kontrolünün yapılması,
Kazan dairesi içine yetkili kişiler harici kişilerin girmesinin önlenmesi,
Kullanılan kimyasal maddelerin uygun etiketlenmesi ve depolanması,
İşyerinde var ise laboratuvarlara yetkili kişi harici personelin girmesinin engellenmesi,
Kimyasal atıkların düzenli depolanması.

Tablo 23- Yangın İçin Belirlenmiş Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Duman detektörleri,
Yangınla mücadele ekibi oluşturulması,
Yangınla mücadele ekibine gerekli eğitimlerin verilmesi/aldırılması,
Periyodik yangın tatbikatı yapılması,
Yangın durumunda çabuk tahliye için uygun acil çıkış kapıları,
Acil çıkışların ve söndürme ekipmanlarının gösterildiği tahliye planlarının, işyerlerinde görünür şekilde asılı olması,
Yangın söndürme ekipmanlarının işyeri içerisinde doğru konumlandırılması,
Uygun standartlarda yangın söndürme ekipmanı bulundurulması ve periyodik kontrolü,
Acil durum vanaları (doğal gaz akışını kesmek için),
CO, CO ₂ detektörleri,
Işıkli ve sesli alarm sistemi.

4.2. PATLAMA İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Patlamaya özgü belirlenen bazı önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler Tablo 24 ve Tablo 25’de gösterilmektedir.

Tablo 24- Patlama İçin Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Patlamadan korunma dokümanı hazırlanması,
Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerin patlayıcı ortam oluşma sıklığı ve kalıcılığı esas alınarak bölgeler halinde sınıflandırılması. Bu bölgelerde kullanılan elektrikli ve elektrikli olmayan tüm ekipman ve koruyucu sistemlerin uygun kategorilere göre seçilmesi,
Kazanların periyodik kontrolünün yapılması,
Kazan dairesi içine yetkili kişiler harici kişilerin girmesinin önlenmesi,
Gaz detektörü bulundurulması (gerekli işyerleri için),
İşyerinde kullanılıyorsa gaz tüplerinin ve gaz hatlarının periyodik kontrolü,
Kullanılan kimyasal maddelerin uygun etiketlenmesi ve depolanması,
İşyerinde var ise laboratuvarlara yetkili kişi harici personelin girmesinin engellenmesi,
Kimyasal atıkların düzenli depolanması,
Havalandırma sistemi bulundurulması,
Kullanılan kimyasalların güvenlik bilgi formlarının bulundurulması.

Tablo 25- Patlama İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
CO, CO ₂ detektörleri bulundurulması,
İşık ve sesli alarm sistemi bulundurulması,
Acil durum vanaları (doğal gaz akışını kesmek için),
Acil çıkışların ve söndürme ekipmanlarının gösterildiği tahliye planlarının işyerinde görünür şekilde asılı olması,
Yangın söndürme ekipmanlarının işyeri içerisinde doğru konumlandırılması,
Uygun standartlarda yangın söndürme ekipmanı bulundurulması ve periyodik kontrollerinin yapılması.

4.3. DOĞAL AFETLER (DEPREM-SEL) İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Doğal afetlerden deprem ve sel ele alınmıştır. Doğal afetlerden deprem için önleyici herhangi bir tedbir yoktur ancak meydana geldiğinde sınırlandırıcı bazı tedbirler alınabilir. Tablo 26’de deprem için bazı sınırlandırıcı tedbirler, Tablo 27 ve Tablo 28’de ise sel için bazı önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler gösterilmektedir.

Tablo 26- Deprem İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Zemin güçlendirilmesi
Ofis içerisindeki dolapların sabitlenmesi
İşyerinde devrilmesi muhtemel büyük araç gereç ve ekipmanların güvenli biçimde yerleştirilmesi
İşyeri planlamasının deprem ve etkileri göz önünde bulundurularak yapılması
Binanın deprem dayanıklılığının kontrolü
Tüm çalışanların depremde yapılacaklar konusunda eğitim alması
Acil çıkışların gösterildiği tahliye planlarının işyerinde görünür şekilde asılı olması
Arama, kurtarma ve tahliye ekibi oluşturulması
Arama, kurtarma ve tahliye ekibine deprem ile ilgili eğitim verilmesi/aldırılması
Tatbikat yapılması

Tablo 27- Sel İçin Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
İşletmenin kurulum aşamasında dere yataklarına tesis yapılmamasına dikkat edilmesi
İşyerinde bulunan yağmur suyu kanallarının kontrolü ve bakımlarının yapılması
Bireysel ve kurumsal olarak ağaçlandırmaya önem verilmesi

Tablo 28- Sel İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Kapalı alan işyerleri için pencere ve kapılar için “taşınabilir” engeller bulundurulması
Olası sel durumunda elektrik ve su kaynaklarının kapatılması
Afet sırasında ve sonrasında kullanılacak ekipmanların hazır bulundurulması
Sel için belirlenmiş “güvenli yer”in* gösterildiği tahliye planının işyeri içerisinde görünür yerlerde asılı olması
Arama, kurtarma ve tahliye ekibi oluşturulması
Arama, kurtarma ve tahliye ekibine sel ile ilgili eğitim verilmesi/aldırılması

4.4. İLK YARDIM VE TAHLİYE GEREKTİRECEK OLAY VE KAZALAR İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Acil durum sayılabilecek iş kazası durumları için belirlenmiş olan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerden bazıları Tablo 29 ve Tablo 30’ de gösterilmektedir.

Tablo 29- İlk Yardım ve Tahliye Gerektirecek Olay ve Kazalar İçin Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Risk değerlendirmesi yapılması
Çalışanlara iş ile ilgili gerekli eğitimlerin verilmesi
Çalışanlara gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesi
Belirlenen zaman dilimlerinde çalışanların sağlık gözetimlerinin yapılması
Ramak kaza formları oluşturulması ve doldurulmasının sağlanması
Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yönünden fikir ve önerilerinin alınması
İş sağlığı ve güvenliği konusunda ödül sistemi getirilmesi
Zemin, yol ve merdivenlerin mevzuatta/standartlarda belirlenen kriterlere uygun olması
Termal konfor şartlarının mevzuatta/standartlarda belirlenen kriterlere uygun olması
Çalışanlara güvenlik kültürü aşılması ile ilgili çalışmalar yapılması
İşyeri içi güncel trafik planının bulundurulması

Tablo 30- İlk Yardım ve Tahliye Gerektirecek Olay ve Kazalar İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
İlk yardım ekibi oluşturulması
İlk yardım personeline profesyonel ilk yardım eğitimi aldırılması
Ecza dolapları bulundurulması ve kullanıma uygun içerikte olması
Uygun kişisel koruyucu donanım temini
Kişisel koruyucu donanımların çalışanlarca doğru kullanımının sağlanması
Acil durum irtibat numaralarının görünür yerlerde asılı olması
İşyeri otoparkına araçların nizami park edilmesi (ileri doğru çıkacak şekilde)

4.5. GIDA ZEHİRLENMESİ İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Gıda zehirlenmesinin oluşturacağı acil durumlar için belirlenen bazı önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler Tablo 31 ve Tablo 32’de gösterilmektedir.

Tablo 31- Gıda Zehirlenmesi İçin Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Gıda ürünlerinin son tüketim tarihlerinin kontrolünün yapılması
Yemeklerin hijyenik koşullarda taşınması
Yemek servisi yapılan tabak, çatal, tepsi vs. temiz tutulması
Yemeklerden numune alınması
Yemek servisi yapan personele eğitim verilmesi
Tüm personele genel hijyen eğitimi verilmesi

Tablo 32- Gıda Zehirlenmesi İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Acil durum irtibat numaraları listesinin görünür yerlerde asılı olması
Yemek servisi yapan kişilerin uygun eldiven, bone, iş kıyafeti vb. kullanması

4.6. SABOTAJ İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Sabotaj için belirlenen bazı önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler Tablo 33 ve Tablo 34’de gösterilmektedir.

Tablo 33- Sabotaj İçin Önleyici Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Giriş çıkışların kontrollü yapılması
Bina girişlerine X-Ray cihazı yerleştirilmesi
Bina dışında ve içinde güvenlik kameralarının bulunması ve sürekli olarak takibi
İşyerinde bir güvenlik biriminin oluşturulması
Patlayıcı malzeme ve ekipmanların bulunduğu kısımlara girişin sınırlandırılması
İşyerlerine dışarıdan gelen kişilerin kaydının tutulması, girişte kimlik alınması ve ziyaretçi kartı verilmesi

Tablo 34- Sabotaj İçin Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Kolluk kuvvetleri ile derhal irtibata geçilmesi
Acil durum sireni çalması
Acil çıkışları gösteren tahliye planının görünür yerlerde asılı olması

4.7. TEHLİKELİ KİMYASAL MADDE YAYILIMI İÇİN ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

İşyerlerinde kullanılan, bulundurulmuş ve depolanan kimyasal maddelerdeki oluşabilecek kaçak, sızıntı, yayılım durumlarında zehirlenme, patlama vs. gibi acil durumlara karşılaşılabılır. Bu durumlarda alınabilecek önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerden bazıları Tablo 35 ve Tablo 36’de gösterilmektedir.

Tablo 35- Tehlikeli Kimyasal Madde Yayılımı İçin Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Önleyici Tedbirler
Vanaların gaz sızıntısına karşı rutin kontrollerinin yapılması
İşyeri için özel kimyasal depolama dolaplarının temin edilmesi
Kimyasalların depolandığı bölümlerde sızıntıya yol açacak durumların engellenmesi, havalandırmanın uygun olması
Kimyasalların özellik ve tehlikelerine göre uygun şekilde depolanması
İzni olmayan çalışanların kimyasalların depolandığı alana girmesinin engellenmesi (kartlı giriş vb.)
Gaz sirkülasyonunun sağlandığı borularda kaçak kontrolü

Tablo 36- Tehlikeli Kimyasal Madde Yayılımı İçin Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Sınırlandırıcı Tedbirler
Kimyasallar için çalışanlara uygun kişisel koruyucu donanım temini
Kişisel koruyucu donanımları, çalışanların doğru şekilde kullanımının sağlanması
Yangınla mücadele ve arama kurtarma tahliye ekipleri oluşturulması
İlgili acil durum ekiplerine eğitimler verilmesi/aldırılması
Olası kimyasal yayılımı veya sızıntısında işyerini çabuk tahliye edebilmek amacıyla tahliye planları oluşturulması
Tahliye planlarının işyerinde görünür yerlerde asılı olması
Gaz yayılımı durumlarında uygun yerlere uygun sayıda gaz dedektörü yerleştirilmesi

5. ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE YÖNTEMLERİ

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'in 10 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca; işveren tarafından acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, koruma, tahliye, haberleşme, ilkyardım ve yangınla mücadele (söndürme) gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemlerinin belirlenmesi ve yazılı hale getirilmesi gerekmektedir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelikte belirtildiği üzere işyerinde herhangi bir acil durum meydana geldiğinde yapılacakların önceden planlanması açısından acil durum müdahale yöntemlerinin oluşturulması önemlidir. Oluşturulan bu yöntemler acil durum planlarında belirtilir ve acil durumlarla ilgili işyerlerinde çalışanlara bilgi ve eğitim verilirken de bu yöntemlere yer verilir.

Acil durum meydana geldiğinde müdahale esnasında da birçok olumsuzlukla karşılaşılabilir. Bunlardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- Zorlu müdahale şartları; yakından müdahale edememe, ulaşım zorlukları, açık alanlarda zorlu hava şartları, başka yüksek riskli durumlar (hasar görmüş bina çökmesi, kimyasal madde patlamaları vb.)
- Duygusal ve psikolojik olumsuz etkiler; ölü ve yaralı sayısının çokluğu, insanların hayatlarının kurtarılması için hissedilen büyük sorumluluk, zaman kısıtlılığı vb.
- Fiziksel yorgunluk; müdahale esnasında yapılan taşıma işlemleri, uzun müdahale saatlerinden kaynaklanan bitkinlik durumları vb.

Acil durum müdahale yöntemleri; işyeri için belirlenen her acil durum için oluşturulur. Bu yöntemler süreç akış şemaları şeklinde veya makine ve ekipmanların üzerinde yer alan talimatlar gibi maddeler halinde de hazırlanabilir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtildiği üzere acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan “**Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik**” hükümleri de ayrıca dikkate alınır.

Bu çalışmada ele alınan her acil durum için müdahale yöntemleri oluşturulmuştur. Bunlardan bazıları süreç akış şemaları şeklinde, bazıları ise talimat formları şeklinde maddeler halinde sıralanmıştır. Ele alınan acil durumlar için hazırlanan yöntem ve prosedürler örnek amaçlı hazırlanmış olup değiştirilebilir veya geliştirilebilir.

5.1. YANGIN İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

- Telaşa kapılmadan çevrede yangın ihbar düğmesi varsa ona basılmalıdır.
- Acil Çağrı Merkezi numarası "112" aranarak yangın bildirilmelidir.
- Yangının adresi en kısa ve doğru şekilde, mümkünse yangının cinsi ile birlikte (bina, benzin, ahşap, araç vb.) bildirilmelidir.
- İtfaiye gelinceye kadar mümkünse yangını söndürmek için eldeki mevcut imkânlardan yararlanılmalıdır.
- Yangın kapalı alandaysa yayılmasını önlemek için kapı ve pencereler kapatılmalıdır.
- Bunlar yapılırken kendimiz ve başkaları tehlikeye atılmamalıdır.
- Eğer alevler çoğalmışsa ve binadan çıkış olanaksızsa, dolap vb. yerlere saklanılmamalı, pencereden dışarıdakilerle iletişim kurulmaya çalışılmalıdır.
- Dumandan boğulmamak için yardım gelene kadar eğilerek ve sürünerek hareket edilmeli, ağız ve burun ıslak bez ya da mendille kapatılarak nefes alınmalıdır.
- Duman ve yanık kokusu başka odadan geliyorsa kapılar açılmamalı, kapıya dokunulmamalıdır.
- Kıyafetiniz alev almışsa, koşmadan yere yatarak yuvarlanılmalıdır. Battaniye türü örtüler alınarak alevler boğulmaya çalışılmalıdır.
- Eğer vücudumuzda yanık varsa, hemen soğuk suya tutulmalıdır.
- Acil durum ekiplerinin talimatları çerçevesinde gösterilen doğrultuda acil çıkıştan çıkarak toplanma yerine gidilmelidir. Burada yapılacak sayıma dâhil olunmalıdır.

5.1.1. YANGINA SEBEP OLAN FAKTÖRLER

- Havalandırmanın olmadığı yerler, (benzin, tiner ve solvent gibi havada uçucu bileşenlerine ve moleküllerine ayrılarak 1 litresi 200 litre hacme ulaşan gazların neden olacağı patlamalar.
- Elektrik,
- Yanıcı sıvılar,
- Mekanik kazalar,
- Isıtma ve aydınlatma sistemlerindeki arızalar,
- Yanıcı gazlar, (doğalgaz, metan gazı, LPG, propan, asetilen gibi)
- Kaynak, kesme ve taşlama işlerinde ısı kaynaklarının kontrol altına alınmaması,
- Kimyasal maddelerin depolama hataları, (su ve potasyum gibi kimyasal özelliği itibarıyla karışmaları halinde kimyasal reaksiyon verecek maddeler)
- Kimyasal maddelerin kullanım hataları,
- Oksijen ve yağ etkileşimine karşı gerekli önlemlerin alınmaması,
- Doğal afetler,
- Sabotaj

5.1.2. YANGINA KARŞI ÇALIŞMA ORTAMINDA ALINACAK TEDBİRLER

- Laboratuvar, otopark vb. kapalı alanlarda ve patlayıcı ortam oluşturabilecek yerler içerisinde sigara içilmesine izin verilmemelidir.
- Kullanılmayan elektrikli cihazların şalterleri kapatılmalı veya fişi çekilmelidir.
- Temizlik ve bakım için kullanılan yağlı bez parçaları PL-106 numaralı Atık Yönetim Planına uygun olarak depolanmalı ve bertaraf edilmelidir.
- Kullanılan ekipman ve envantere göre uygun tipte yangın söndürücü bulundurulmalıdır.
- Üretim alanında statik elektriğin yangın riskine neden olduğu yerlerde topraklama yapılmalı, statik elektriğe karşı önlem alınmalıdır.

5.1.3. YANGINA KARŞI KİMYASALLAR İLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

- Tüm kimyasallar gerektiği şekilde etiketlenmiş ve kapalı kaplarda saklanmalıdır.
- Kimyasalların kullanıldığı yerde sadece gerekli miktarda kimyasal bulundurulmalı ve kullanılan tüm kaplar etiketlenmelidir.
- Kimyasallar MSDS formlarında tanımlanan ortam koşullarında depolanmalıdır.
- Miktarı 50 litreyi aşan çözücüler (solventler) kimyasal dökülmelerine karşı döküntülerin birikeceği tepsiler bulunan metal dolaplarda ve/veya özel olarak hazırlanmış ya da amaca uygun olarak yeniden düzenlenmiş odalarda saklanmalıdır.
- Konteyner veya bidon gibi kaplarla saklanan kimyasallar, tercihen bina dışında, güneşe maruz kalmayacak şekilde, havalandırılmalı ve sızıntıya karşı önlem alınmış olan kimyasal depolarında stoklanmalıdır.
- Depo içindeki kimyasallar uygun şekilde etiketlenip depolama şartlarına uygun olarak depolanmalıdır.
- Kimyasal depoları ve kimyasalların yoğun olarak kullanıldığı bölgelerdeki elektrik tesisatı ve aydınlatmalar etanj olmalıdır.
- Depo içinde ve dışında dolap ve raflarda gerekli topraklama tertibatı yapılmalıdır.
- Kimyasallar ısı ve ateşleme kaynaklarından uzak tutulmalıdır.

5.1.4. YANICI GAZLAR İLE İLGİLİ TEDBİRLER

- Gaz boruları sağlam olmalı ve fazla ısınmasına yol açmayacak şekilde yerleştirilmelidir.
- Kullanılmayan gaz vanaları tamamen kapatılmalıdır.
- Kullanılmayan gaz tüpleri dışarıda, düşmeye karşı önlem alınarak, güneşin etkilerine maruz kalmayacak şekilde ve kilit altında stoklanmalıdır.
- Yanıcı gaz tüpleri oksijen kaynağından veya oksijen tüplerinden uzakta tutulmalıdır.
- Gaz tüpleri ısı ve ateşleme kaynaklarından uzak tutulmalıdır.
- Yanıcı gazlar kullanılırken çalışma alanı terk edilmemelidir.
- Yanıcı gazlar ile çalışılan yerlerde kullanılan gazlarla ilgili gaz dedektörleri bulundurulmalıdır.

5.1.5. MALZEME / TEÇHİZAT DEPOLARI İLE İLGİLİ TEDBİRLER

- Depoların içinde ve malzemeler arasında sigara içilmesine izin verilmez.
- Depolardaki malzemelerin özelliğine göre uygun tipte Yangın söndürme tüpleri dolu ve kullanıma hazır bulundurulur.
- Depoların uygun ve görülebilecek yerlerine “sigara içmek yasaktır” levhaları konulur.

5.1.6. AÇIK ALANLAR İLE İLGİLİ TEDBİRLER

- Çevredeki yabani otlar, kâğıt, bez, parçası gibi yanıcı atıklar temizlenir, kesilen otlar yakılmaz ve tesis dışına çıkarılır.
- Yangın hidratları vana ve rögarlar devamlı bakımlı ve temiz tutulur, periyodik olarak kontrol edilir. İtfaiye gelinceye kadar kullanılmak üzere, her 2-3 yangın hidrandı için uygun bir yere yeterli uzunlukta hortum bulundurulur. Anılan hortumların güneş ve yağıştan korunması için kapalı bir kutuya alınması (kullanılabilir duruma gelmesini zaman açısından riske atmayacak bir düzen içerisinde) sağlanır.

5.1.7. ELEKTRİK TESİSATI İLE İLGİLİ TEDBİRLER

- Elektrik tesisatına, proje harici fazla yüklü cihazlar takılmaz.
- Elektrik tesisatında yetkili olmayan kişilerce değişiklik yapılmamalıdır.
- Tüm bina ve tesislerin elektrik dağıtım panolarındaki sigortalar muhafazalı ve otomatik olur.
- Elektrikle çalışan cihazlardan, teknik dokümanına göre gerekli olanlar topraklanır.
- Bina ve tesislerde çıplak veya hasarlı kablo, priz, fiş vb. gibi elektrik malzemesi varsa kullanılmaz, derhal yenilenir.

- Elektrik tesisatının periyodik kontrol ve bakımları yetkili personel tarafından yapılır.
- Paratoner ve çatı elektrik kablo kontrolleri, baca kontrolleri periyodik olarak yapılır.
- Uygun yerlere “sigara içmek yasaktır” ve “dikkat ateşle yaklaşma” levhaları asılır.
- Yeteri kadar uygun tipte (köpüklü ve/veya CO₂ vb.) yangın söndürme tüpleri ve diğer yangın söndürme araçları faal olarak kullanıma hazır bulundurulur.
- Otomatik yangın algılama detektörleri uygun yerlere yerleştirilir.

5.1.8. YANGIN SINIFLARI VE MÜDAHALE ARAÇLARI

Tablo 38- Yangın Sınıfları ve Müdahale Araçları

YANGIN SINIFLARI	YANICI MADDELER	KULLANILACAK MÜDAHALE ARAÇLARI	KULLANILMAMA SI GEREKEN MÜDAHALE ARAÇLARI	UYARI
A SINIFI YANGIN	Kağıt, Ahşap, Kumaş, Odun, Kömür vb. katı ve kuru madde yangınlarıdır.	SU KÖPÜK ABC (KKT)	CO ₂	Duman, Karbonmonoksit gibi zehirli gazlara dikkat edin.
B SINIFI YANGIN	Benzin, Tiner, Motorin, Solvent, Boya, Alkol, vb. yanıcı sıvı madde yangınlarıdır.	CO ₂ KÖPÜK ABC (KKT)	SU	Yakındaki parlayıcıları tahliye edin.
C SINIFI YANGIN	LPG, Metan, Doğalgaz, gaz, Propan vb yangınlarıdır.	SU, KÖPÜK, ABC (KKT) CO ₂ ,		Kaynağından gazı kesin/ yaklaşmayın.
D SINIFI YANGIN	Mg, Al, Titanyum vb metal yangınlarıdır.	Tuz ve Kum, Magnezyum Oksit, Sodyum Bikarbonat	SU, CO ₂ ABC (KKT) KÖPÜK	Yaklaşmayın.
E SINIFI YANGIN	Elektrik kaynaklı yangınlar, elektrikli cihazlar, tesisatlar vb.	CO ₂ ABC (KKT)	SU KÖPÜK	Bölgedeki elektrik şalterini kapatın.

Tablo 39- Yangın Sınıfları ve Söndürücüleri

 YANGIN SÖNDÜRÜCÜ SINIFLARI					
	ABC TOZLU	CO ₂	ISLAK KİMYASAL	AFFF KÖPÜKLÜ	HCFC
 KATI MADDELER (ODUN, KAĞIT, TEKSTİL VB.)	 UYGUN	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN DEĞİL
 YANABİLEN SIVILAR (BENZİN, TİNER VB.)	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN
 YANABİLEN GAZLAR (LPG VB.)	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN
 YAĞ YANGINLARI (KIZARTMA YAĞLARI VB.)	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN DEĞİL
 ELEKTRİK YANGINLARI	 UYGUN	 UYGUN	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN DEĞİL	 UYGUN

5.1.9. YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ KULLANIMI

Tablo 40- Yangın Söndürme Cihazı Kullanımı

Tablo 41- Yangın Dolabı ve Söndürme Cihazı Kullanım Talimatları

! YANGIN DOLABI KULLANMA TALİMATI

- 1- Telaşlanmayın.
- 2- Yangın bölgesini (Gerekirse işletmenin) Elektrikliğini kesin
- 3- Dolabın kapağını açıp hortum makarasını dışarıya çevirin.
- 4- Hortum rekoru vanaya takılı değil ise tırnakları karşılıklı yerine yerleştirip sonuna kadar çevirip takın.
- 5- Diğer rekoruda aynı şekilde nozula (Lansı) Takın.
- 6- Hortum eklemek gerekiyorsa son hortum rekoruna nozulu (Lansı) takın.
- 7- Su geçebilmesi için hortumları düzgün açın.
- 8- Vanayı açacak olan Nozulu tutanla haberleşip vana keleşğini sola çevirerek açın.
- 9- Nozuldan püsküren suyu yanan yüzeye püskürtün (Kumandalı nozulda duruma göre jet-sisleme durumuna ayarlayın)
- 10- Elektrik,metal ve sıvı yangınlarına su ile müdahale etmeyin.
- 11- Yangın tamamen söndüğünden emin olunca nozulları söküp hortum içindeki suyu boşaltıp kurutun.
- 12-Yangın hortumlarını yangın dışında kesinlikle kullanmayın.

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZI KULLANMA TALİMATI

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI NASIL KULLANILIR

KKT : Cihazın tetiğindeki emniyet pimini çekerek çıkart, sağ elle tetiğe basarken sol elle hortumdan çıkan söndürücüyü ateşin merkezine tut ve tarayarak söndür.

CO₂: Cihazın pimini yerinden çıkart.Valfi sola doğru çevirerek aç, çıkan söndürücüyü ateşin merkezine tut ve tarayarak söndür.

YANLIŞLAR	RÜZGARI ARKANA AL	DOĞRULAR

5.1.10. YANGIN ESNASINDA HAREKET TARZI

- Yangını ilk fark eden kişi derhal Acil Durum Yöneticisine haber verir, panik yapmadan yangının yeri ve büyüklüğünü belirtir; uygun ekipmana sahipse yangına müdahale eder.
- Genel Sekreter veya Acil Durum Koordinatörü, acil durum ekiplerinde yer alan personeli müdahale için olay yerine yönlendirir.
- Acil Durum Koordinatörü iletişim listesinde bulunan komşu işletmeleri durumdan haberdar eder ve acil duruma hazır olmalarını sağlar.
- Acil durum ekipleri olay yerine intikal ederken, Genel Sekreter ya da Acil Durum Koordinatörü tarafından üst yönetime haber verilir. Tüm ekipler haberdar edilerek müdahaleye hazır olmaları sağlanır.

YANGIN SÖNDÜRÜCÜ KULLANMA TALİMATI

	YANGINDA ÖNCELİKLE ALARM VERİN.
	YANGIN SÖNDÜRÜCÜYÜ BULUNDUĞU YERDEN ALIP MÜDAHALE EDİN
	YANGIN SÖNMEYİŞSE EN YAKIN ACİL ÇIKIŞ KAPISINDAN BİNAYI TERK EDİN
	ODALARI TERK EDERKEN KAPILARI KAPATIN
	TOPLANMA ALANINA GİDİN YETKİLİYE RAPOR VERİN

- Bina Sorumlusu yangın bölgesindeki elektrik ve gaz hattını keser ve diğer ekiplere teknik konularda destek sağlamak üzere hazır bekler.
- İlk yardım ekibi yaralananlara ilkyardım müdahalesi yapmak için müdahale ekipmanlarını alarak olay mahalline gelir ve hazır bekler.
- Yangına kısa sürede müdahale edilir ve söndürülürse bir anons ile personel bilgilendirilir.
- Yaralı varsa ilkyardım yapıldıktan sonra hastaneye sevki sağlanır. Hastaneye gitmeden hastane aranarak kaza hakkında bilgi verilerek müdahale edip edemeyecekleri öğrenilerek hasta sevk edilir.
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibi birinci öncelikle kurtarılabilecek malzeme ve dokümanların belirtilen güvenli bölgeye tahliyesini sağlar.
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibi binada kimsenin kalmadığından emin olur ve Acil Durum Koordinatörü ile Genel Sekretere verir. Yangın bölgesinde yangının büyümesine sebep olabilecek malzeme, ekipman ve araçlar uzaklaştırılır.
- Koruma ve Güvenlik ekibi tahliye edilen personelin yangın bölgesinden uzaklaştırılması ve görevli personel haricinde yangın bölgesine girilmesini önler.
- Koruma ve Güvenlik ekibi bina girişinde bulunarak giriş ve çıkışları kontrol eder. Toplanma bölgesinde koordinasyonu sağlar ve sayım yapar.
- İtfaiyeye 110 numaralı telefonda haber verilir; Koruma ve Güvenlik ekibi, itfaiye geldiğinde, onları karşılayarak yangın mahalline götürür.
- İtfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren acil durum ekipleri onun emrine girerler ve ona her konuda yardım etmek mecburiyetindedirler.

Tablo 42- Bulunduğunuz Yerde Yangın Çıkarsa Yapılacaklar

BULUNDUĞUNUZ YERDE YANGIN ÇIKARSA;	YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR?
1. TELAŞLANMAYINIZ.	RÜZGARLI ARKANA AL
2. BULUNDUĞUNUZ YERDE YANGIN İHBAR DÜĞMESİ VAR İSE ONA BASINIZ VEYA	CİHAZI ALEVİN DİBİNE TUT
3. İTFAİYE TEŞKİLATINA TELEFON EDİNİZ.	CİHAZI YANGININ DOĞDUĞU YERE TUT
4. YANGIN YERİNİN ADRESİNİ EN KISA ve DOĞRU ŞEKİLDE, BİLDİRİNİZ.	EVVELA ÖNÜ SONRA İLERİYİ SÖNDÜR
5. EĞER MÜMKÜN İSE YANGININ CİNSİNİ BİLDİRİNİZ (BİNA, BENZİN, MOTORLU VASİTA V.S. GİBİ)	YANGIN TAMAMEN SÖNMEDEN AYRILMA
6. YANGIN ÇEVREDEKİLERE DUYURUNUZ.	CİHAZI OMUZ HİZASINA AS
7. İTFAİYE GELİNCEYE KADAR YANGINI SÖNDÜRMEK İÇİN ELDE MEVCUT VASİTA VE İMKANLARDAN FAYDALANMAYA ÇALIŞINIZ.	
8. YANGININ YAYILMASINI ÖNLEMELİK İÇİN KAPI VE PENCERELERİ KAPATINIZ.	
9. BUNLARI YAPARKEN KENDİNİZİ VE BAŞKALARINI TEHLİKEYE ATMAYINIZ.	
10. GÖREVLİLERDEN BAŞKASININ YANGIN SAHASINA GİRMESİNE ENGEL OLUNUZ.	
11. GERÇEK DİŞİ YANGIN İHBARLARINDA BULUNMAYINIZ	

5.1.11. YANGIN SONRASI ALINACAK TEDBİRLER

- Yangın söndürüldükten sonra çevrenin güvenliği alınır.
- Yangın ile ilgili İTFAİYE' den yangın raporu alınır.
- Yangın bölgesi temizlenerek yangının etkileri ortadan kaldırılır.
- Gerekli durumlarda bireylerde görülen; şok, korku, güvensizlik, gerginlik, asabiyet, toplumdandan uzaklaşma, fiziksel duyarlılık, düzensiz uyku, isteksizlik, depresyon gibi tepkilerin oluşmasını engellemek amacıyla rehabilitasyon çalışmaları düzenler.
- Kullanılan ekipmanların kontrolleri yapılarak dolum ve değişimleri yapılır.
- Yangın sonrası oluşturulan Kriz Değerlendirme Ekibi ile birlikte yangının oluş nedeni ile ilgili analiz yapılır ve yangının gerçekleşme sebepleri belirlenerek gerekli önlemler alınır.

5.1.12. YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ ÇEŞİTLERİ

• KURU KİMYEVİ TOZLU (KKT) YANGIN SÖNDÜRÜCÜ:

Çok maksatlı söndürme tozlarıdır. ABC (katı-sıvı-gaz) tipi yangınlarda etkilidir. ABC tozlarının kimyasal yapısı AMOMYUM-FOSFAT esastır. Esası yanmanın oksijen ile irtibatını kesmektir.

Kirletici özelliği ile elektronik cihazlar, hassas motor cihazları gibi malzemelerde dikkatli davranmak gerekir.

Püskürtme mesafeleri ortalama 4 m'dir. Mandala sürekli basılırsa 12 saniyede tüp içerisindeki tozu tamamen tahliye edecektir.

• KARBONDİOKSİTLİ (CO₂):

Karbondioksit renksiz kokusuz bir gazdır. Karbondioksit pratik olarak yalnız BOĞMA etkisi gösterir. Havadan 1,5 kat daha ağırdır.

Zemine iyi sirayet ederek oksijen ile irtibatını keser. Kısmen soğutma etkisi vardır.

Karbondioksit en temiz söndürme maddesidir. Geride kirli artık bırakmaz. B ve C tipi yangınlarda etkilidir.

Tablo 43- CO2 Yangın Söndürücülerin Kullanım Alanları

Kullanım Alanları

B Sınıfı Yangınlar

Benzin

●

Benzol

●

Mazot

●

Vernik

●

Boyalar

●

Tiner

●

Aseton

●

Parafin

●

Asfalt

●

Tutkal

●

Yemek yağları

●

Endüstriyel yağlar

●

Alkol

●

C Sınıfı Yangınlar

Doğalgaz

●

LPG

●

Metan

●

Hidrojen

●

Propan

●

Asetilen

●

Elektrik kabloları

●

Elektrik trafoları

●

Güç kaynakları

●

Bilgi işlem üniteleri

●

Elektronik ev eşyaları

●

Elektrikli ev eşyaları

●

● Mükemmel

● Kullanılır

● Kullanılmaz

Özellikler

● 5 mm dikişsiz çelik çekme tek parça gövde

● Emniyet sistemli valf TS 1520

● 50 bar çalışma basıncı

● % 99 saf CO2

● Özel divizörlü kar yapıcı nozul

• **HALOJENLİ (HALON BİKARBONAT):**

Halon gazlar Flor, Klor, Brom, İyot, Etan ve Metandan oluşur.

En çok kullanılanı Brom ve Flor dur.

Ani söndürme etkisi vardır. Çok az artık bırakır. Elektronik cihazlar, hassas motor cihazları gibi malzemelerde kullanılması idealdir.

Tüpten çıktıktan sonra hemen sis oluşturmaz, görüş açısını daraltmaz. **Ozon tabakasına zararlıdır.**

2008 yılında çıkarılmış Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Azaltılmasına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesine göre **kullanımı, eğitimi yasaklanmıştır.**

(Halon 1211), (Halon 1301) (Halon 2402) kullanımı yasaktır. Bunlardan rehabilite edilmemiş halonlar, rehabilitasyon için TÜHAB(Türkiye Halon Bankası)'a gönderilir. TÜHAB tarafından rehabilite edilen halonların kullanımı 31/12/2011 tarihine kadar serbesttir. Bu tarihten itibaren rehabilite edilen halonların kullanımı 31/12/2015 tarihine kadar Ek-8'deki kullanım alanları (Uçak sanayi, askeri alanlar, itfaiye hizmetleri vb.) ile sınırlıdır.

1/1/2016 tarihinden itibaren halonların kullanımı tamamen yasaktır. ABD 'de 1994 te yasaklanmıştır. Piyasada Halokarbon adıyla alternatif ürünler (HFC 236 FA) bulunmaktadır.

• KÖPÜKLÜ:

A ve B tipi yangınlarda kullanılabilir. İçinde sentetik türde AFFF tipi köpük konsantresi ve yeterli su bulunmakta olup karışım AZOT GAZI ile basınçlandırılmıştır.

• KURU METAL TOZ:

D tipi metal yangınlarda kullanılır.

Lityum, Sodyum, Potasyum, Alüminyum ve Magnezyum gibi yanabilen hafif ve aktif metaller ile radyoaktif maddeler gibi metaller yangını.

5.1.13. YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ BAKIM VE PERİYODİK KONTROLÜ

Genel olarak yangın söndürme cihazlarının cinsine göre bakım ve kontrolleri değişiklik arz etmektedir. Bununla birlikte hepsinde **aylık, 6 aylık, 1 yıllık, 5 yıllık, 10 yıllık** bakım ve kontrol yapılır.

Tablo 44- YSC Bakım ve Kontrol Tablosu

AYLIK KONTROL:

- Genel durumu,
- Emniyet subabı,
- Hortum, lans ve tetiği, kontrol edilir.

1 YILLIK KONTROL:

- 6 Aylık kontrole ilaveten cihazın kapağı açılarak içindeki maddenin niteliğini kaybedip kaybetmediği kontrol edilir.

6 AYLIK KONTROL:

- Aylık kontrole ilaveten cihaz ve karbondioksit tüpü tartılır.

5 VEYA 10 YILLIK KONTROL:

- Cihaz tamamen boşaltılarak tüpün niteliğini kaybedip kaybetmediği su basınç testi ile kontrol edilir.

5.1.14. YANGIN RİSKİNE GÖRE YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ DAĞILIMI

• Düşük Tehlikeli Sınıf Binalar İçin:*

Her 500 m² ye 1 adet 6 kg'lık kuru kimyevî tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları konulur.

• Orta ve Çok Tehlikeli Binalar İçin:

İlk 250 m² ye 1 adet 6 kg'lık kuru kimyevî tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları konulur. (BYKHK Mad.99/2)

Düşük tehlikeli yerler: Düşük yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip malzemelerin bulunduğu, en az 30 dakika yangına dayanıklı ve tek bir kompartıman alanı 126 m²'den büyük olmayan yerlerdir.

Orta tehlikeli yerler: Orta derecede yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip yanıcı malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

Yüksek tehlikeli yerler: Yüksek yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip ve yangının çabucak yayılarak büyümesine sebep olacak malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

• Motorlu Araçlar İçin:

- Tehlikeli madde taşıyan araçlarda *en az 2 adet 6 kg'lık YSC*
- Otobüs ve mafsallı otobüslerde *en az 6 kg'lık YSC* (oturma sayısı 26 geçmesi durumunda en az 2 adet 2 kg'lık YSC)
- Azami Yüklü ağırlığı 12.000 kg'dan fazla olan kamyon ve çekicilerde *en az 6 kg'lık YSC*
- Azami Yüklü ağırlığı 12.000 kg'dan az olan kamyon ve çekicilerde *en az 4 kg'lık YSC*
- Otomobil, minibus ve kamyonetlerde *en az 1 kg'lık YSC*

Karayolları Trafik Yönetmeliği Mad. 113

Otoparklarda, depolarda, tesisat dairelerinde ve benzeri yerlerde ayrıca *tekerlekli tip söndürme cihazı* bulundurulması mecburidir.

• Söndürme cihazlarının Yerleştirilmesi

Söndürme cihazları dışarıya doğru, geçiş boşluklarının yakınına ve dengeli dağıtılarak, görülebilecek şekilde işaretlenir ve her durumda kolayca girilebilir yerlere, yangın dolaplarının içine veya yakınına yerleştirilir.

Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi *en fazla 25m* olur.

Söndürme cihazlarının, kapı arkasında, yangın dolapları hariç kapalı dolaplarda ve derin duvar girintilerinde bulundurulmaması ve ısıtma cihazlarının üstüne veya yakınına konulmaması gerekir.

Konulması durumunda ise fosforlu işaretler ile gösterilmesi gerekir.

Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilir.

4 kg'dan daha ağır ve 12 kg'dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği *yaklaşık 90 cm*'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

5.2. PATLAMA İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Patlama anından hemen sonra en yakındaki acil durum düğmesine basılmalıdır.

112 Acil Çağrı Merkezi aranarak patlama ve yaralılar hakkında bilgi verilmelidir.

Acil durum ekiplerinin talimatları çerçevesinde gösterilen doğrultuda acil çıkıştan çıkarak toplanma yerine gidilmelidir. Burada yapılacak sayıma dâhil olunmalıdır.

Acil durum ekiplerinden belirlenen personel, işyerinin doğalgazını, elektriğini kesmelidir. Patlayıcı kimyasalların tehlike teşkil edip etmediğini kontrol ederek hareket etmelidir.

Yangın söndürme ekibi, patlamadan sonra yangın çıkmasını veya büyümesini önlemek için acil durum ekipmanlarıyla söndürme işlemlerine başlamalıdır.

Kurtarma ekibi çalışanların patlamanın olduğu bölgeden ve tüm işyerinden tahliye edilmesini ve toplanma yerine ulaşmalarını sağlamalıdır. Yaralı olmayanlara toplanma yerine ulaşmaları konusunda yardımcı olduktan sonra yaralıların arama ve kurtarma işlemlerine başlamalıdır.

İlkyardım ekibi, yaralıları ilk müdahaleyi yapmalıdır.

Patlamayla ilgili görevlilere bilgi verilmelidir. Sonrasında hazırlanan raporlara katkı sağlanmalıdır.

5.2.1. PATLAMA DURUMUNDA ALINACAK TEDBİRLER

Kompresör hava tankı veya buhar kazanı gibi basınçlı kaplar, kimyasal malzemeler vb. depolama koşullarına uyulmaması, sabotaj, kullanım ömrünün bitmesi, periyodik muayene ve bakımlarının aksaması, personelin eğitim ve bilgi eksikliği vb. sebeplerle patlayabilir. Gerekli önlemlerin alınmış olmasına rağmen patlama gerçekleşirse;

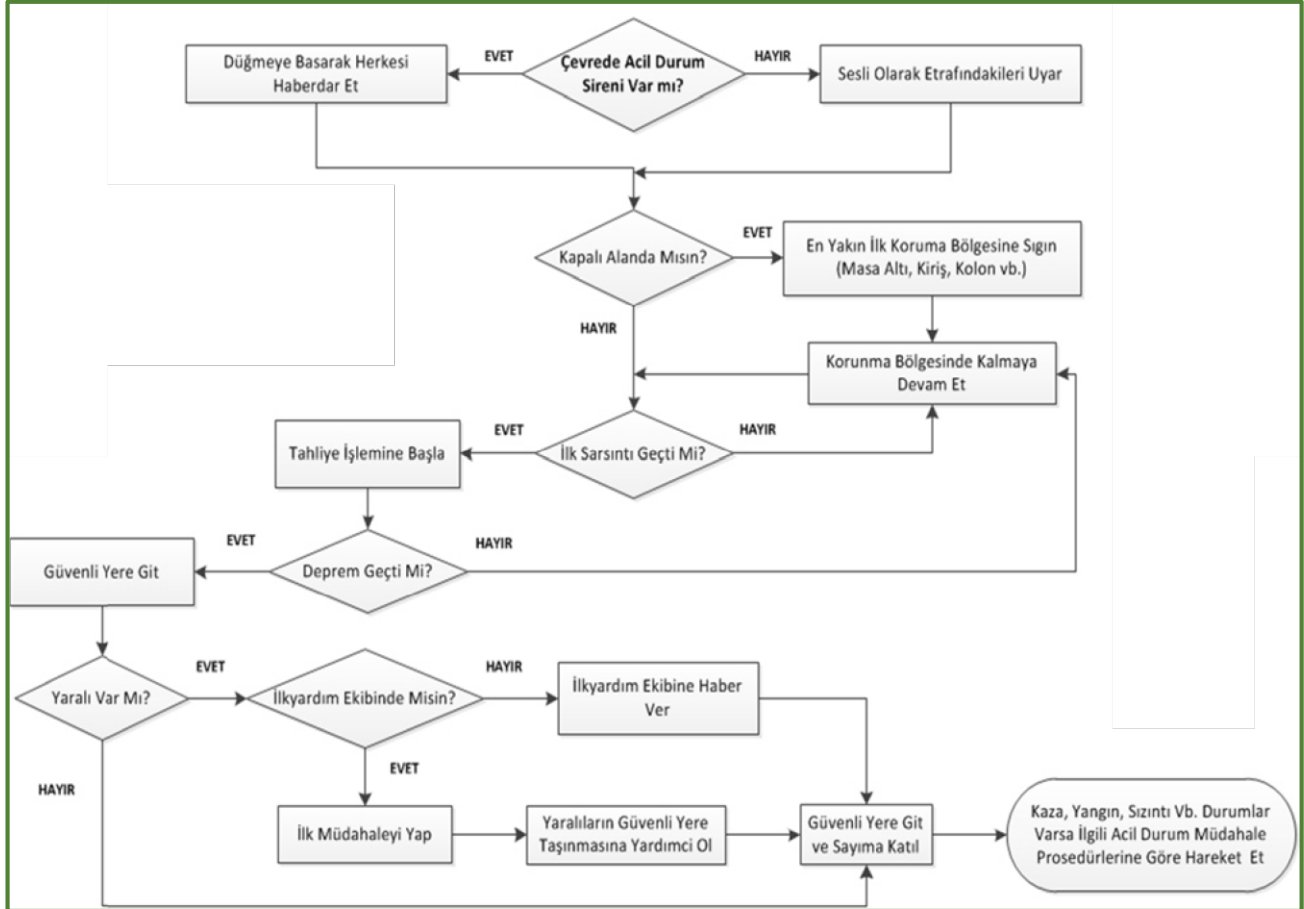
- Oluşacak tehlikeden herkes haberdar edilir.
- Teknik ekip ya da bina sorumlusu tarafından elektrikler kesilir.
- Bütün personel güvenli bölgeye alınırken, acil durum ekipleri toplanarak gerekli müdahaleyi gerçekleştirir.
- Eğer yaralanan personel varsa ilk yardım ekibi tarafından ilk tedavisi yapıldıktan sonra hastaneye sevki sağlanır.

5.3. DOĞAL AFETLER İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMLERİ

5.3.1. DEPREM İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Deprem için uygulanacak acil durum müdahale yöntemi için AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Deprem Tedbirleri) kaynaklarından faydalanılabilir. Tablo 44’de yer alan deprem müdahale prosedürü verilmiştir.

Tablo 44- Deprem İçin Acil Durum Müdahale Yöntemi

5.3.1.1. DEPREM ESNASINDA UYULACAK KURALLAR

- Tüm paydaşlar önce sarsıntının geçmesini beklemeli, sonra Sivil Savunma Uzmanının vereceği tahliye talimatı durumuna göre ziyaretçi, öğrenci ve personeller binayı tahliye ederek toplanma bölgesine gitmelidir.
- Eğer binayı 15 sn içinde terk edemiyorsanız dışarıya kaçmaya çalışmayın.
- Daha önceden belirlediğiniz emniyetli yere geçin ve yat-çök-korun hareketini uygulayın ve cenin pozisyonunda küçülerek sarsıntının geçmesini bekleyin.
- Deprem sırasında ofislerde devrilebilecek dolap ve kitaplık gibi ağır ve yüksek cisimlerden, kırılabilir camlardan, aynalardan pencerelerden uzak durun.
- Balkon, teras, çatı, döşeme kenarı vb. yerlerden uzak durun, depreme balkon ve terasta yakalandıysanız içeri girin ve yat-çök-korun hareketini uygulayın.
- Depreme merdivende yakalandıysanız en yakın kata ulaşmaya çalışın ve içeri girerek yat-çök- korun hareketini uygulayın. Merdivenlerden kaçmaya çalışmayın.
- Deprem esnasında kesinlikle asansörleri kullanmayın.
- Depremde kapı altlarında durmayın.
- Forklift, kamyon gibi bir iş ekipmanında iseniz aracınızı güvenli bir yere yanaştırın, aracın çalışmasını durdurun, el frenini çekin, yolu aracınız ile kapatmamaya özen gösterin.
- Depreme dış alanda yakalanmışsanız aracınızı emniyetli bir yere çekin ve ambulans, sivil savunma, itfaiye ve polis gibi araçların geçmesine olanak tanıyın.
- Depremde dışarıda iseniz devrilebilecek elektrik direklerinden, köprülerden, rampalardan uzak durun.

5.3.1.2. DEPREM SONRASINDA UYULACAK KURALLAR

- Sakin olun panik yapmayın ve artçılara karşı hazırlıklı olun.
- Cep telefonunuzu asla kullanmayınız ve şarjını bitirmeyiniz, size ulaşmaları en az 72 saat alabilir buna hazırlıklı olun.
- Önce kendinizi sonra diğerlerinin yaralı olup olmadığını kontrol edin.
- Yangın olup olmadığını kontrol edin.
- Elektrik, su ve doğalgaz vanalarını kapatın.
- Depremden etkilenmemişseniz ve dışarıya çıkmışsanız önceden belirlenen buluşma noktasına gidin, yetkililerden gelecek anonsları dinleyin.
- Arama kurtarma ekiplerine yardımcı olmaya çalışın.
- Enkaz altında kalmışsanız; sakın kalmaya çalışın, çakmak-kibrit yakmayın, toza karşı ağzınızı bir giysiyle örtün, enkaz altında kalan diğerleriyle iletişim kurmaya çalışın ve dışarıya seslenin/düdük çalın.

5.3.1.3. DEPREM ESNASINDA GÖREVLİ EKİP PERSONELİ

- Deprem esnasında arama, kurtarma ve tahliye ekibi, ilk yardım ekibi ve koruma, güvenlik ekibi Genel Sekreter ile Acil Durum Koordinatörünün talimatlarına göre deprem eylem planına destek verir.
- Panik içindeki personeli sakinleştirir ve güvenli bir yerde beklemelerini sağlar.
- Teknik ekipteki personel verilecek talimata göre; su, elektrik ve doğalgaz gibi enerji kaynaklarını keser, elektrikler kesileceği için el feneri veya ışıldak gibi aydınlatma araçlarıyla aydınlık sağlamaya çalışır.
- Muhtemel bir gaz kaçağına karşı, personeli çakmak, kibrit gibi aydınlatma kaynakları kullanmaması konusunda seslenerek uyarır.

5.3.1.4. DEPREM SONRASI GÖREVLİ EKİP PERSONELİ

- Deprem sonrası arama, kurtarma ve tahliye ekibi ve ilkyardım ekibi aktif rol oynar,
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibi binanın tahliyesi esnasında panik yaşanmamasını sağlar, tahliye koridorlarında tıkanma ve yığılmalara mani olur.
- Koruma ve Güvenlik Ekibi tahliye edilen personelin önceden belirlenmiş olan Toplanma Alanında toplanmasını sağlar. Personel sayımı yapar, yetkililere bildirir.
- Koruma ve Güvenlik Ekibi binadan tahliye edilen malzemeyi yağma ve hırsızlığa karşı emniyet altına alır, binaya yabancı ve yetkisiz kişilerin girmesini ve yaklaşmasını önler.
- Koruma ve Güvenlik Ekibi binanın tamamen tehlikesiz hale geldiği yetkililer tarafından beyan edilmeden binaya herhangi bir kimsenin girmesine mani olur.
- İlkyardım ekibi yaralanan personel varsa müdahale eder.
- Söndürme/müdahale ekibi yangın çıkma olasılığına karşı hazır bekler.
- Depremde içeride mahsur kalan ziyaretçi veya personel varsa derhal Acil Durum Koordinatörü ya da Genel Sekretere haber verilerek profesyonel kurtarma ekiplerinden destek istenmelidir.
- Deprem sonrası zarar gören hasta veya yaralılar ambulans ile derhal en yakın sağlık kuruluşuna sevk edilmelidir.
- Deprem mesai olmadığı bir anda gerçekleşmişse Sivil Savunma Uzmanı ve Genel Sekreter aranarak durumla ilgili bilgi verilmelidir.

5.3.1.5. BÖLGENİN DEPREMSELLİK DURUMU

- Konya bölgesinde aktif veya potansiyel olarak aktif önemli uzunluklarda faylar bulunmaktadır. Bu faylar çevre il ve ilçeler için potansiyel açıdan tehdit oluşturur. Ancak, bilinen tarihsel dönem içinde (son 500 yıl) bu faylara bağlı olarak gelişmiş yıkıcı depremler oldukça nadirdir. Bu durum ana olarak, söz konusu fayların oluşturduğu depremlerin tekrarlanma aralıklarının oldukça uzun (yüz yıllar veya bin yıllar) olmasından kaynaklanmaktadır. Bu özelliği ile Konya bölgesi deprem riski açısından Türkiye'nin en az risk taşıyan bölgelerinden biri olduğu (deprem tekrarlanma aralığının çok geniş olması ile) açıktır. Ancak bu Konya'da hiçbir zaman yıkıcı deprem olmaz anlamına gelmemektedir.
- Deprem riski açısından Konya ilinin %8'i I. Derece, % 8'i II. Derece, % 17'si III. Derece, % 40'ı IV. Derece ve % 27'si ise V. Derece (tehlikesiz) zon içinde yer alır. Akşehir, Doğanhisar, Ilgın ve Tuzlukçu ilçeleri I. Derece deprem bölgesinde; Hüyük ve Yunak ilçeleri II. Derece deprem bölgesinde yer alırken, Konya il merkezi IV. Derece deprem bölgesi sınırları içinde bulunmaktadır.
- Fay hattı Orta Anadolu'nun en genç yapılarından olan kuzey-güney gidişli Konya havzası, batıda Konya Fay Zonu, kuzeyde Karaömerler fayı ve doğuda Divanlar ve Göçü fayı ile sınırlanmış bir çöküntü havzasıdır. Konya çöküntüsünü (grabenini) sınırlayan söz konusu faylar egemen olarak eğim atımlı normal fay karakteri sunmaktadır. Ancak az da olsa doğrultu atım bileşenine de sahiptirler. Kuvaterner yaşlı kayalar kesen bu faylar büyük bir olasılıkla aktif veya potansiyel açıdan aktif faylardır. Bölgede bulunan Akşehir Fayı, Tuzgölü fayı ve Ecemiş fayı Konya il merkezi için potansiyel tehdit oluşturabileceği gibi, Konya havzasının batı kenarını sınırlayan Konya ovası içinde yer alan yerleşim birimleri için deprem açısından risk oluşturmaktadır.

5.3.2.1. SEL VE SU BASKININDA YAPILACAKLAR

- Yağmur sularının, su tesisatının patlaması gibi su taşkını durumunda zemin kotunun altındaki tüm personel tahliye edilir, eksi kotların tümünün enerjisi kesilir, elektrik, doğalgaz ve binaya gelen şebeke suyu arıza giderilinceye kadar ana vanalardan kapatılır.
- Su baskını yaşanması ihtimali bulunan alanda elektrojen gurupları (jeneratör), trafolar, yangın pompalarının aynı kotta bulunması nedeni ile su baskınından etkilenmemesi ve kazaya sebebiyet vermemesi için sekonder primer geçişlerindeki tüm elektrik kesilir.

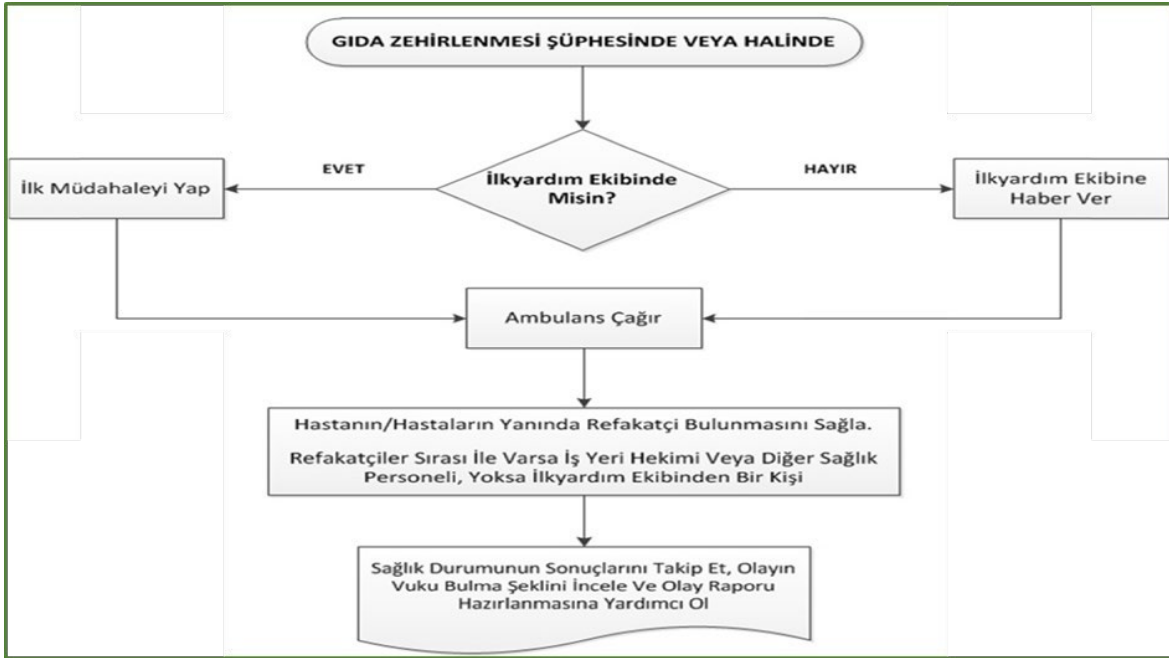
5.3.2.2. SU BASKINI ESNASINDA GÖREVLİ EKİP PERSONELİ

- Su baskını durumunda derhal ilgili birim yöneticisi, Genel Sekreter ve Sivil Savunma Uzmanına haber verilir.
- Acil durum ekipleri ve temizlik personeli amirlerinden gelecek talimata göre hareket eder.
- Su baskını ihbarı alındığı andan itibaren bina sorumlusu tarafından elektrik ve gaz derhal kesilir.
- Elektrik panolarından uzak durulur.
- Koruma ve Güvenlik ekibi tarafından sahaya girişler engellenerek, tehlikeli durum ortadan kalkana kadar görevli ekip personeli dışında personel geçişine izin verilmez.

5.4. GIDA ZEHİRLENMESİ İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Gıda zehirlenmesi için acil durum müdahale yöntemi Tablo 46'de verilmiştir.

Tablo 46- Gıda Zehirlenmesi İçin Acil Durum Müdahale Yöntemi

5.4.1. GIDA ZEHİRLENMELERİ

- Bütün besinlerde bakteriler bulunur. Ancak, kötü koşullarda nakledilen, pişirilen ya da saklanan besinlerde bakteriler çok çabuk çoğalır ve zehirlenmelere yol açarlar. Daha nadir de olsa bazı durumlarda, parazitler, virüsler ve kimyasal maddeler besinlerin bozulmasına ve gıda zehirlenmelerine yol açarlar.
- Gıda zehirlenmelerinin işaret ve belirtileri gıdanın ne şekilde bozulduğuna bağlı olarak değişir. Genellikle, bozuk gıdanın tüketilmesini takip eden birkaç saat içinde ishal, bulantı, karın ağrısı ve bazen kusma görülür.
- Bozuk gıdadan doğan zehirlenmelerin etkisi, yenilen miktar, bünye, yaş ve yiyecek kişinin genel sağlık durumuna göre değişir. Gıda zehirlenmelerinden daha fazla etkilenen riskli grupları şöyle sıralayabiliriz:

Yaşlılar: Yaşlıların bağışıklık sistemleri zehirlenmelere sebep olan organizmalara karşı çabuk ve etkili bir savunma oluşturamaz.

Bebekler ve Küçük Çocuklar: Bağışıklık sistemleri henüz tam anlamıyla gelişmemiştir.

Kronik Rahatsızlığı Olanlar: Şeker hastalığı, AIDS ya da kanser tedavisi sebebiyle radyasyon alan hastaların bağışıklık sistemleri zayıflamıştır.

5.5. SABOTAJ, TERÖR VE SALDIRI PLANI

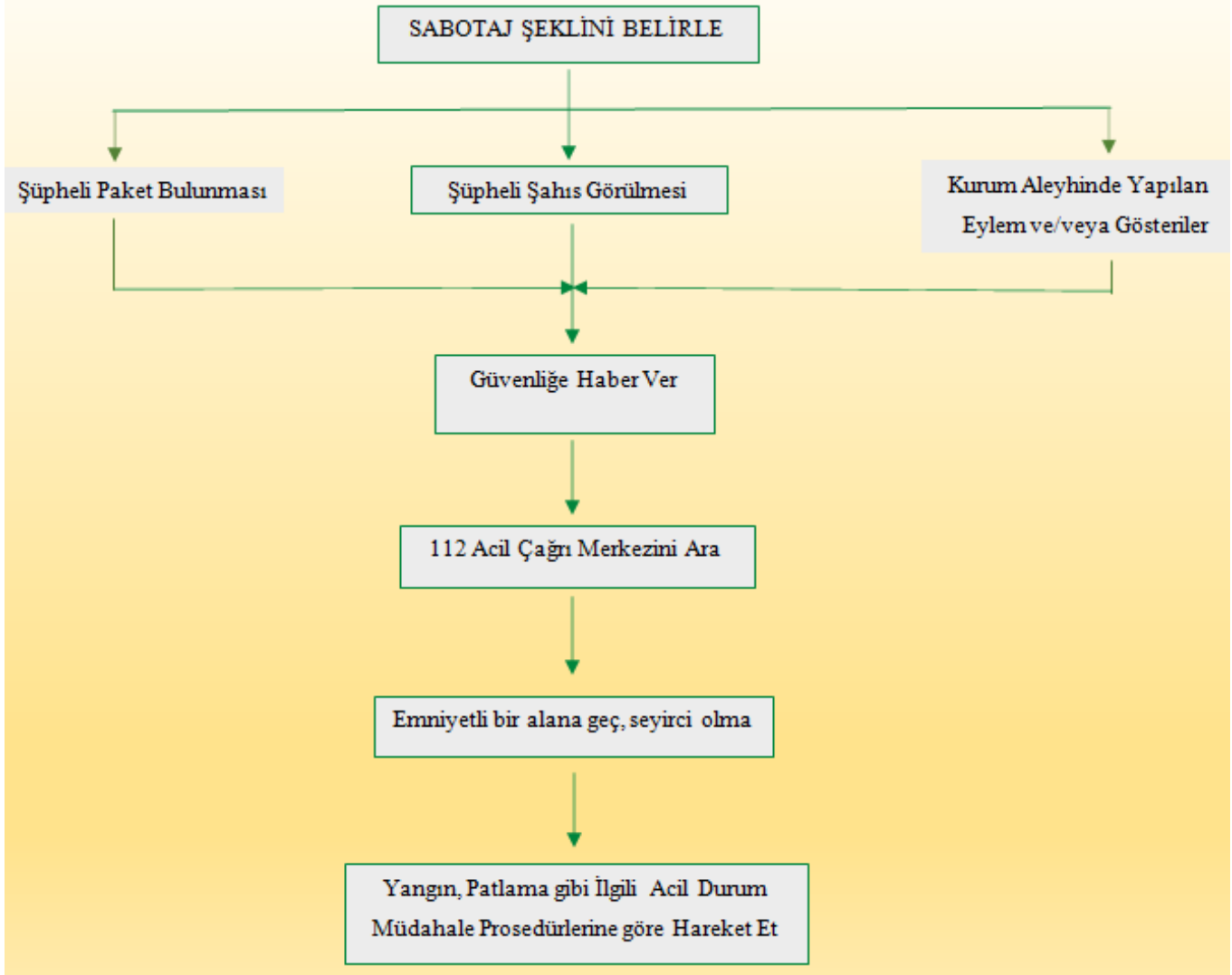
Ülkemizde ve dünyada cereyan eden terör olayları, özellikle insanların toplu bulunduğu yerleri hedef almaktadır. Terörle birlikte yaşamayı öğrenmek için de, tedbirli, bilgili ve her şeyden önce dikkatli olmak gerekir.

- Çok aceleci, tedirgin ya da aşırı sakın ve hareketleri size normal gelmeyen kişiler takip edilmeli ve güvenliğe haber verilmelidir.
- Uygun olmayan yer ve zamanda, ilgisiz bir kişi (tanıdık veya tanımadık) görüldüğünde derhal güvenliğe bildirilmelidir.
- Sabotaja veya saldırılara en müsait yerlerin, tuvaletler, soyunma kabinleri, çöp kutuları, kapı arkaları ve acil çıkış kapıları olduğu unutulmamalıdır.
- Teröristlerce ilan edilmiş özel günlerde daha dikkatli olunmalıdır.
- Dışarıdan mal getiren taşıyıcıların iyice aranmasına ve daha önceden mal getirip getirmediğine dikkat edilmelidir.
- Kurye veya PTT ile gelen paket, zarf ve koliler dikkatlice kontrol edilmelidir.
- Acil çıkışları kullanmak isteyen kişiler sorgulanmalı ve takibe alınmalıdır.
- Kilitli olması gerekirken açık bulunan mekanlar zaman geçirilmeden güvenliğe bildirilmelidir.

5.5.1. Sabotaj Esnasında Uyulacak Kurallar

- Sabotaj veya saldırı ihbarı alan veya bu konuda şüphelenen kişi süratle Güvenlik Koordinatörü ve Genel Sektere bilgi verir.
- Güvenlik Koordinatörünün ve Genel Sekreterin inisiyatifi ve olayın gerçekliği durumuna göre 155 e haber verilecektir.
- Olayla ilgili yapılan durum değerlendirmesinde risk yüksek olarak değerlendirildiyse; bina çok acele boşaltılmalıdır.
- Boşaltma işlemi için arama, kurtarma ve tahliye ekibi göreve çağırılmalı ve binanın tamamen boşaltılarak herkesin toplanma bölgesine ulaşması sağlanmalıdır.
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibi birinci öncelikle kurtarılabilecek malzeme ve dokümanların belirtilen güvenli bölgeye tahliyesini sağlar.
- Koruma ve güvenlik ekibinden görevlendirilen bir kişi arama, kurtarma ve tahliye ekibince kurtarılan malzeme ve evrakı korur.
- Koruma ve güvenlik ekibi, bina çevresindeki araçları uzaklaştırarak, bölgede araç parklarına önler.
- Bu tedbirler alınırken en yakın mülki amirlik, polis, itfaiye, elektrik/su idareleri, Enyera ile en yakın yardım merkezleri de durumdan haberdar edilir.
- Binada herkesin kolayca girip çıkabileceği antre, merdiven boşluğu, tuvalet, koridor, kazan dairesi gibi yerlerin aranmasına özen gösterilir.
- Bulunan şüpheli cisimlere dokunulmaz, bomba imha uzmanlarının incelemesine bırakılır.

Tablo 47- Sabotaj İçin Acil Durum Müdahale Yöntemi

5.6. İŞ KAZASI

- İş Kazası olduğu anda kazanın en yakınındaki çalışanlar görevi ne olursa olsun kazaya uğrayan çalışan ve kendileri için güvenli bölge oluştururlar.
- Derhal ilgili birim amiri tarafından işveren vekiline haber verilir.
- İlk yardım ekibi göreve çağırılarak iş kazasına uğrayan çalışana müdahale edilmesi sağlanır.
- Ortamda elektrik veya zehirli gaz bulunma şüphesi varsa kesinlikle olaya müdahale edilmeden bina sorumlusuna haber verilir ve ortamdaki elektrik, gaz akımının kesilmesi sağlanır.
- Küçük sıyrık, hızlı tedavi edilebilir kazalarda en yakın sağlık kuruluşuna götürülerek tedavisi yaptırılır.
- Büyük kazalarda, kaza geçiren kişinin yerinden kıvrıltilması sakıncalı olabileceği durumlarda 112 Acil Yardım aranarak ambulans beklenir.
- Ölümlü iş kazalarında; İlk yardım aracı ile gelen doktor ölümü bildirdiği andan itibaren ilgili makam gelene kadar hiçbir müdahalede bulunulmaz.

5.6.1. İŞ KAZALARININ BİLDİRİMİ

- Oluşan İş kazasına müdahale edildikten sonra kazayı gören şahit çalışanlar, vardiya amiri ve mevcutsa birim amiri tarafından “İş Kazası Tespit Tutanağı” tutularak “İş Kazası İş Akışı”na uygun müdahale edilir.
- Kazalının bağlı bulunduğu birim amiri de 3 iş günü içerisinde iş kazasını Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirir.

5.6.2. RAMAK KALA OLAYLARIN BİLDİRİMİ

- İşyerinde herhangi bir personel yaralanmasına, maddi kayba veya ekipman zararına yol açmayan fakat tekrarı halinde iş kazası oluşturma potansiyeli bulunan olaylar, olaya şahit olan çalışanlar, vardiya amirleri veya birim sorumluları tarafından Personel Daire Başkanlığı, İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri hekimine bildirilir.

5.7. SAVAŞ

5.7.1. SAVAŞ DURUMUNDA OLUŞABİLECEK TEHLİKELER

- Bombardıman,
- Kimyasal serpinti,
- Radyoaktif serpinti,

Tehlike anında, bu tehlikeleri ifade eden sirenler sivil savunma müdürlüklerince tespit edilmiştir. İstanbul’ un muhtelif yerlerinde bulunan bu sirenler tehlikenin özelliğine uygun olarak çalınarak vatandaşlara haber verilir.

5.7.2. SARI İKAZ:

- Saldırı ihtimali var anlamına gelir. Üç dakika sürekli düz siren sesi.
- Ofiste iseniz: Gaz, elektrik ve su vanalarını kapatıp, yanan ocak, tüp, soba vb varsa söndürünüz. Kapı ve pencereleri kapatıp perdeleri çekiniz ve hemen sığınma yerlerine gerekli malzemeleri alarak gidiniz.
- Açıkta iseniz: hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

5.7.3. KIRMIZI İKAZ

- Saldırı tehlikesi var anlamındadır. Üç dakika boyunca alçalıp yükselen siren sesidir.
- Evde iseniz: Sarı ikazdaki önlemleri alınız.
- Açıkta iseniz: En yakın sığınma yerlerine, köprü altı, çukur vb yerlere saklanarak vücudunuzun açık yerlerini örterek tehlikenin geçmesini bekleyiniz.

5.7.4. SİYAH İKAZ

- Radyo aktif serpinti veya kimyasal saldırı tehlikesi anlamındadır. Kesik kesik siren sesi ile veya radyo ve televizyon yayınıyla duyurulur.
- Ofiste iseniz: Kırmızı ve sarı alarmdaki gibi tedbirleri alıp sığınak türü yerlere girerek kendiniz koruyunuz. Kimyasal saldırılar için maske bulundurulması faydalıdır.
- Açıkta iseniz: En yakın sığınma yerlerine gidiniz ve vücudunuzun açıkta kalan yerlerini örtünüz.

5.7.5. BEYAZ İKAZ:

- Tehlike geçti anlamındadır. Radyo, televizyon, megafon vb. yollarla haber verilir. Bu işareti aldıktan sonra sığınma yerlerinden çıkabilirsiniz.

5.8. YÜKSEKTEN DÜŞME

Yüksekte çalışma yapan, yüksekte çalışma ihtimali olan akademik ve idari personel belirlenerek yüksekte çalışma eğitim verilir. Kampüsteki yapım işi, tamirat işi vb. işlerde yüksekte çalışma yapan taşeronlar denetlenir ve uygunsuzluk tespitinde ise iş durdurma, sözlü ve yazılı uyarı gibi yöntemler kullanılır. Yüksekte çalışma yapan tüm personel,

- Paraşüt tipi emniyet kemeri takar, emniyet kemeri sağlam bir ankraj noktasına sağlam şekilde tutturur.
- Şantiye sahasında mutlaka baret takar ve iş ayakkabısı giyer.
- İSG ile ilgili tebliğ tebellüğü edilen talimat ve verilen eğitime uygun şekilde çalışılır.

5.9. ÇEVRE KAZASI VE KİMYASAL DÖKÜLME

5.9.1. KİMYASALLARIN DEPOLANMASI

- Bütün kimyasallar belirlenmiş depolama alanlarında sert zemin üzerinde, sızdırmaz tava içerisinde ve etiketlenerek ayrı ayrı depolanır.
- Sahada kullanılacak ve depolanacak olan kimyasal malzemeler için Malzeme Güvenlik Formlarında belirtilen güvenlik ve emniyet önlemlerinin alınması sağlanır.
- Depolama faaliyetleri, kullanım için acil durum müdahale planı hazırlanır.
- Patlayıcılar, yağlar, petrol ürünleri, çözücüler, indirgeyiciler, gibi potansiyel tehlikeli maddeler için yangın, döküntü/sızıntıya karşı özel önlemler belirlenir.
- Yanıcı maddeler etiketli, ateşten korunaklı odalarda yönetmeliklere göre saklanır.
- Çalışmaların yürütüldüğü alanlarda, kimyasal madde dökülmesi durumunda müdahale etmek üzere gerekli sızıntı giderme ekipmanı veya emici madde geçici bir haznede hazır tutulur. Herhangi bir dökülme durumunda kimyasal maddeyle kirlenmiş alan kum, talaş veya ticari olarak satılan diğer emicilerle kaplanır.

- Radyoaktif kaynaklar kullanıldığı takdirde yönetmeliklere göre depolanıp etiketlenir. Bu tip malzemelerin kullanımı, depolanması ve etiketlenmesi için uygun izinler alınır.
- Asbest katkılı maddelerin sahada bulundurulmaması veya inşaat malzemesi olarak kullanılmaması sağlanır.
- Tehlikeli kimyasalların depolanması ‘‘Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği’’ ne uygun olarak yapılır.
- Bütün kimyasallar ve kirlenme ve buharlaşmaya sebep olabilecek malzemeler sert, geçirgen olmayan bölmelerde ve hazne içerisinde saklanır, girişi rampa ile sağlanır ve örtülür.

Tablo 48- Tehlikeli Kimyasalların Depolanması

TEHLİKE TANIMI	TEHLİKE TANIMI	TEHLİKE TANIMI	BİRLİKTE DEPOLANMA DURUMU
 C: Aşındırıcı Madde	 Xn: Zararlı Xi: Tahriş Edici	 T+: Çok Zehirli T: Zehirli	BİRLİKTE DEPOLANAMAZ
 C: Aşındırıcı Madde	 E: Patlayıcı	 F: Kolay Alevlenir F+: Çok Kolay Alevlenir	BİRLİKTE DEPOLANAMAZ
 O: Oksitleyici Madde	 Xi: Tahriş Edici Xn: Zararlı	 T+: Çok Zehirli T: Zehirli	T+: Çok Zehirli T: Zehirli
 F: Kolay Alevlenir F+: Çok Kolay Alevlenir	 C: Patlayıcı		BİRLİKTE DEPOLANAMAZ

5.9.2. ÇEVRE KAZALARININ VE KİMYASAL MADDELERİN DÖKÜLMESİNİN ÖNLENMESİ İÇİN ALINACAK ÖNLEMLER

- Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar teknolojik gelişmeler de dikkate alınarak uygun yöntemlerle yapılır, uygun makine ve ekipman sağlanır.
- Alınan önlemlerin etkinliğini ve sürekliliğini sağlamak üzere yeterli kontrol, denetim ve gözetim sağlanır.
- Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar, yeterli en az sayıda çalışan ile yapılır.
- Çalışanların, öğrencilerin vb. maruz kalacakları madde miktarları ve maruziyet süreleri mümkün olan en az düzeyde olur.
- Laboratuvarlarda yapılan iş için gerekli olan miktardan fazla tehlikeli kimyasal madde bulundurulmaz.
- Birim ve laboratuvarlar her zaman düzenli ve temiz tutulur.
- Çalışanların kişisel temizlikleri için uygun ve yeterli şartlar sağlanır.
- Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların en uygun şekilde işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılır.
- Üniversite genelinde atıklar türlerine göre sınıflandırılarak toplanır ve geçici atık depolama sahasına gönderilir.
- Geçici atık depolama sahasında bulunan atıklar düzenli olarak lisanslı atık taşıma ve bertaraf firmalarına verilir.
- Personele düzenli olarak acil durumlar, çevre ve sıfır atık ile ilgili eğitimler verilir.
- Çevre ile ilgili uyarı ve ikaz levhaları bulundurulur.

5.9.3. KİMYASAL SIZINTI DURUMUNDA YAPILMASI GEREKENLER

- Eğer sızan veya dökülen madde parlayıcı özellikte ise, ona yakın ısı kaynaklarını bölgeden uzaklaştırın,
- Güvenliğinizi tehlikeye atmayacak ve tehlike yaratan madde hakkında bilgi sahibi iseniz mümkünse sızıntıyı kaynağında engelleyin (musluğun, vananın kapatılması vb.)
- Gerekli ise acil durum ikazı verin veya verdirin,
- İşyeri acil durumu ekipleri ile işverene haber verin veya verdirin,
- Sızan, dağılan kimyasal madde hakkında bilgi sahibiyse işyeri acil durum ekiplerine, bilgi verin,
- Maske, eldiven, gözlük vb. kullanarak önce kendinizi güvenceye alarak, sızıntının yayılım alanını bariyerlerle çevirerek engelleyin,
- Kimyasalın malzeme güvenlik bilgi formunda yazılı tedbirleri göz önüne alarak tehlikelerini izole etmek (havalandırma, soğutma vb.) amacıyla gerekli tedbirleri alın, kişisel koruyucuları kullanarak ve diğer tedbirleri alarak mümkünse temizliğini yapın,
- Kimyasalın kontrol altına alınamaması veya temizlenememesi durumunda İTFAİYE'ye (110) haber verin,

5.10. TIBBİ ACİL DURUMLAR

5.10.1 İLK YARDIMCININ SORUMLULUKLARI

- Sakin ve telaşsız olarak hasta/yaralıyı sakinleştirmelidir.
- Çevreyi değerlendirip süren bir tehlike olup olmadığını belirlemelidir.
- Kendi can güvenliğini tehlikeye atmamalıdır.

- Çevredeki kişileri, sağlık kuruluşları, itfaiye ve güvenliğe haber vermeleri için organize etmelidir.
- Hastanın durumunu değerlendirerek uygun ilk yardıma başlamalıdır.
- Hastanın sağlık kuruluşuna bir an önce ulaşmasını sağlamalıdır.

İLK YARDIMIN ABC'Sİ

- A. (= Airway) Soluk yolunun açılması.
- B. (= Breathing) Solunumun düzeltilmesi.
- C. (= Circulation) Dolaşımın etkinliğini sağlama.

5.10.2 İŞ KAZALARINDA İLK YARDIM

Kaza veya ani hastalıklarda, hasta veya yaralının doktora veya hastaneye sağ olarak götürülebilmesi, bilinçli bir ilk yardımın anında yapılmış olmasına bağlıdır.

Teşhis: Ani hastalığın veya yaralanmanın nasıl meydana geldiğini anlamaktan ibarettir. Şuur açıksa olayın nasıl meydana geldiğini veya ne olduğunu bizzat kazazededen öğrenebiliriz. Daha önce bir hastalığı olup olmadığı sorulur. Şuur yerinde değilse çevrenin durumu yardımcı olabilir.

Tedavi: Eğer kazayı doğuran sebep hala devam ediyorsa hemen yok edilmeye çalışılır. Kazazedenin ölü mü hayatta mı olduğuna dair en ufak bir şüphe varsa tedaviye tıbbi bakım sağlanıncaya kadar devam edilir.

Taşıma: Kazazedenin en çabuk şekilde doktor bakımına verilmesi hayatının kurtarılması bakımından çok önemlidir. Bu taşıma işinin o anki mevcut şartların gerektirdiği en uygun şekilde yapılması gerekir.

5.10.3. UYGULANACAK İLK YARDIM KURALLARI

❖ BAYILMALARDA İLK YARDIM

- Elbiseleri boyundan, göğüsten ve karından gevşetilir.
- Hastanın beynine kan gitmesini sağlamak için düz bir yerde sırtüstü yatırılarak, ayakları yukarı kaldırılır ve sonrada şok pozisyonunda bekletilir. Kesinlikle başının altına yastık konmaz.
- Hastanın zorlanmaksızın kendine gelmesi beklenir.

❖ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Yaralı, yarı oturur duruma getirilir
- Havanın akciğerlere dolmasına engel olmak için açık olan yara yerine temiz bir bez kapatıp basınç yapmadan sarılır.
- Kazazedenin ısı kaybı önlenir.

❖ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hastaya ağızdan yiyecek içecek verilmez.
- Yaralı başı hafif yüksek, dizlerinin altına rulo edilmiş bir battaniye konularak sırt üstü yatırılır
- Herhangi bir organ dışarı çıkmış ise asla el sürülmez. Geniş bir gaz bezi varsa serum fizyolojik ile ıslatılarak basınç yapmadan organların üzerine örtülür.
- Yaralı zaman geçirmeden sevk edilir.

❖ SİNDİRİM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

En sık rastlanan zehirlenme yoludur. Bazı kimyasal maddeler, alkol, ilaç bozuk besinler ve zehirli mantarlarla olan zehirlenmelerdir.

- Zehirlenmeye sebep olan ürünün üzerindeki etikette zehirlenmeye karşı ne yapılacağı yazıyorsa, yazılanları uygulanır. Kimyasal zehirlenmesi ise MSDS formu ile birlikte en yakındaki hastaneye başvurulur.
- Zehirlenme belirtileri ortaya çıktığında hekim bulunmaktaysa hekim, yada sağlık personelleri tarafından zehirlenen kişiye müdahale edilir.
- Toplu zehirlenme durumlarında ise belirtiler ortaya çıktığında derhal İşveren Vekiline haber verilir.

- Zehirlenme mesai saati dışında olduysa zehirlenen kişi derhal sağlık kurumuna sevk edilir.

❖ SOLUNUM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

- Hasta temiz havaya çıkarılır ya da cam ve kapı açılarak ortam havalandırılır,
- Yaşamsal belirtiler değerlendirilir (ABC),
- Yarı oturur pozisyonda tutulur,
- Bilinç kapalı ise koma pozisyonu verilir,
- Tıbbi yardım istenir (112),
- İlkyardımcı müdahale sırasında kendini ve çevresini korumak için gerekli önlemleri almalıdır,
- Solunumu korumak için maske veya ıslak bez kullanılır,
- Elektrik düğmeleri ve diğer elektrikli aletler ve ışıklandırma cihazları kullanılmaz,
- Yoğun duman varsa hastayı dışarı çıkarmak için ip kullanılmalıdır,
- Derhal itfaiyeye haber verilir (110).

❖ KANAMALARDA İLK YARDIM

- Kanayan uzuv (kol, bacak vs.) yükseltilir.
- Yara üzerine temiz gazlı bez, mendil veya çamaşır parçası konur ve sıkıca bastırılır.
- Kanama durmazsa kanayan yerin 5 cm yukarı kısmına bandaj uygulanır.

❖ BURUN KANAMASINDA İLK YARDIM

- Burnu kanayan kişinin başı hafifçe öne eğilir.
- Hasta burun üzerine basınç yapar
- Bu sırada ağızdan soluk alıp verir ve asla sümürmez.
- Burun kanamasında hastanın başı geriye doğru kaldırılmaz.

❖ ELEKTRİK ÇARPMALARINDA İLK YARDIM

- Elektrik akımının yaralı ile teması kesilir. Bu yapılmadan önce yaralıya dokunulmaz
- Kuru tahta parçası ve lastik gibi elektrik geçirmeyen maddelerle hasta çekilerek veya kablo itilerek akımdan kurtarılır.
- Solunum durmuşsa yapay solunuma, kalp durmuşsa kalp mesajına başlanır.
- Yanık varsa soğuk su ile yıkanır.

❖ KIRIKLARDA İLK YARDIM

- Hasta sarsılmaz ve hareket ettirilmez.
- Kanama varsa durdurulur.
- Hasta taşınmadan önce kırık bölgesi hareketsiz hale getirilir. (Bunun için tahta gibi sert cisimler kullanılabilir.)
- Açık kırık varsa (kırık uçları görülüyorsa) kırık kemik parçalarına kesinlikle dokunulmaz ve bunlar yerleştirilmeye çalışılmaz. Yara üzerine temiz bir gazlı bez kapatılır.

❖ YANIKLARDA İLK YARDIM

- Soğuk musluk suyu ile ağrı azaltılır.
- Hastanın takıları çıkartılır. (Daha sonra oluşabilecek şişler nedeniyle çıkarmak zorlaşabilir.)
- Oluşan kabarcıklar patlatılmaz.
- Yanan kısımların üzeri temiz gazlı bezle kapatılır hiçbir şey sürülmez.

Eğer yanık kimyasal bir madde sebebiyle olmuşsa;

- Deriyle temas eden kimyasal maddenin en kısa sürede deriyle teması kesilmelidir,
- Bölge bol tazyiksiz suyla, laboratuvarlardaki boy duşu da kullanılabilir, en az 15–20 dakika yumuşak bir şekilde yıkanmalıdır.
- Giysiler çıkarılmalıdır.

5.10.4 İLK YARDIM ÇANTASININ MUHTEVİYATI

İlkyardım Çantası; Aniden hastalanan veya kazaya uğrayan kişiye yapılacak ilk müdahalede kullanılmak için içerisinde çeşitli ilk yardım malzemelerinin bulunduğu çantadır.

- **YAPISI:** İlk yardım çantası, kullanıldığı yere göre değişik büyüklükleri olan, darbelere dayanıklı malzemeden imal edilmiş kutudur.

Çantanın üzerinde mutlaka Kızılay'ı simgeleyen hilal olmalıdır.

Çantanın içerisi sarsıntılardan (taşınırken) malzemelerin hasar görmemesi için sünger, dışı ise toz ve nem aldırmayacak şekilde imal edilmiş olmalıdır. Çantanın içerisinde aşağıda belirtilen ilk yardım malzemeleri mutlaka olmalıdır.

➤ **ÖZELLİKLERİ:**

- 1- İlk yardım çantası kullanım yerlerine göre değişik büyüklüklerde olabilir.
- 2- Çanta, darbelere dayanıklı malzemeden imal edilmeli, içine toz ve nem aldırmamalı, içi ise sünger kaplı olmalıdır.
- 3- Çantanın üzerinde Kızılay'ı simgeleyen hilal mutlaka olmalıdır.
- 4- Çantanın kapağı herkes tarafından kolaylıkla açılabilir olmalı.
- 5- Çantanın taşıma sapı olmalıdır.
- 6- İlk yardım çantasının içerisinde mutlaka bulunması gereken malzemeler;
 - a) Oksijenli su,
 - b) Gazlı bez,
 - c) Pamuk,
 - d) Serum fizyolojik % 0.9 luk,
 - e) Üçgen sargı bezi,
 - f) Silindir sargı bezi,
 - g) Elastik sargı bezi,
 - h) Yara bandı,
 - i) Flaster,
 - j) Çengel iğne,
 - k) Turnike lastiği,
 - l) Makas

Not: İlk yardım çantasında iş yerinin özelliğine uygun (zehirlenme, yılan sokması v.b. şeylerin çok olduğu yerlerde) acil ihtiyaç duyulabilecek malzemeler de siparişte belirtilmelidir.

7- Çanta üzerinde;-Hilal

İlk Yardım Malzemeleri Üzerinde;

-Yapımcı firma adı ve sembolü,

-İmal yılı ve son kullanım tarihi, silinmeyecek şekilde bulunmalıdır.

6. ACİL DURUM TAHLİYESİ KAT PLANLARI

Acil Durum Kat planları her bina ve her kat için hazırlanmış olup; tüm binalarda yerlerini almıştır.

Tahliye konusunda şu unsurlara dikkat edilmesi gerekir:

Yüksek riskli alanlar dışında bir toplanma yeri belirlemek,

Bir haberleş sistemi belirlemek ve uygulamak

Tahliye hazırlıklı olmak için tatbikatlar yapmak

İşyerlerindeki; yaşlı, engelli, gebe çalışanlar ile kreşteki çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesini sağlamak

İşyerinde toplanma yerine gidilebilmesi için tahliye planları hazırlanması bu yöntemlerin başında gelir. Yönetmeliğin 12'nci maddesinde aşağıdakileri hususları içeren tahliye planı hazırlanması gerektiği vurgulanmaktadır:

Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler.

İlkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler.

Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı kroki.

Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri.

Acil durumlarla ilgili ulusal ve yerel kurum ve kuruluşların acil durum irtibat numaraları.

İşyerlerinde kimyasal yayılım, patlama veya patlama tehlikesi ve benzeri özel riskleri barındıran bölümler.

Elektrik ve gaz akışının kesim noktaları, vanaları.

Acil durum planı kapsamında hazırlanan tahliye planı, işyeri bina ve eklentilerinin giriş ve çıkışları ile katlarda, çalışanların görüş seviyesine uygun yükseklikte ve görünür bir şekilde asılır.

Tablo 49.1- Acil Durum Tahliyesi Kat Planları (Krokileri): A, B, C Blok

Tablo 49.3- Acil Durum Tahliyesi Kat Planları (Krokileri): C Blok 3.Kat

Acil toplanma alanı olarak da bilinen toplanma yeri; acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş güvenli yeri ifade eder.

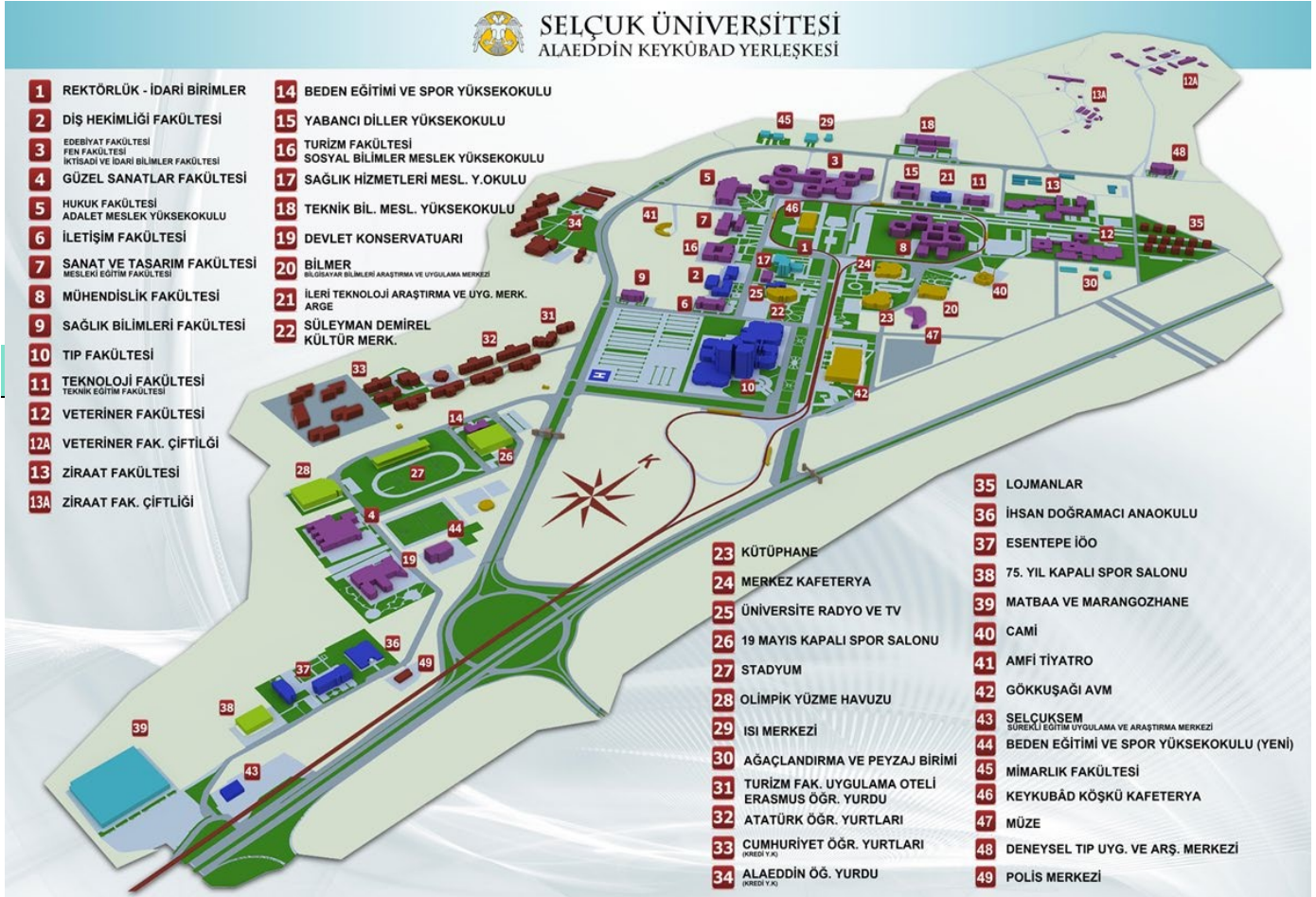
Toplanma yeri konusunda dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- *İşyerinin belirlediği acil durumlardan etkilenilmeyecek uzaklıkta olmalı,
 - *Tahliye olan kişilerin görebileceği şekilde bir levha ile işaretlenmeli,
 - *Kişilerin tümünün tahliye olmasından sonra izdihama mahal vermeyecek büyüklükte ve genişlikte olmalı,
 - *Acil durum planında toplanma yeri, işyerinden toplanma yerine gidişi gösteren krokiyle desteklenmeli,
 - *Acil durum planında yer verilen bu bilgiler tahliye planına da eklenmelidir.
 - *Birimin acil toplanma bölgeleri,
- <https://www.selcuk.edu.tr/Birim/fakulteler/fen/1820> adresinde de yer almaktadır.

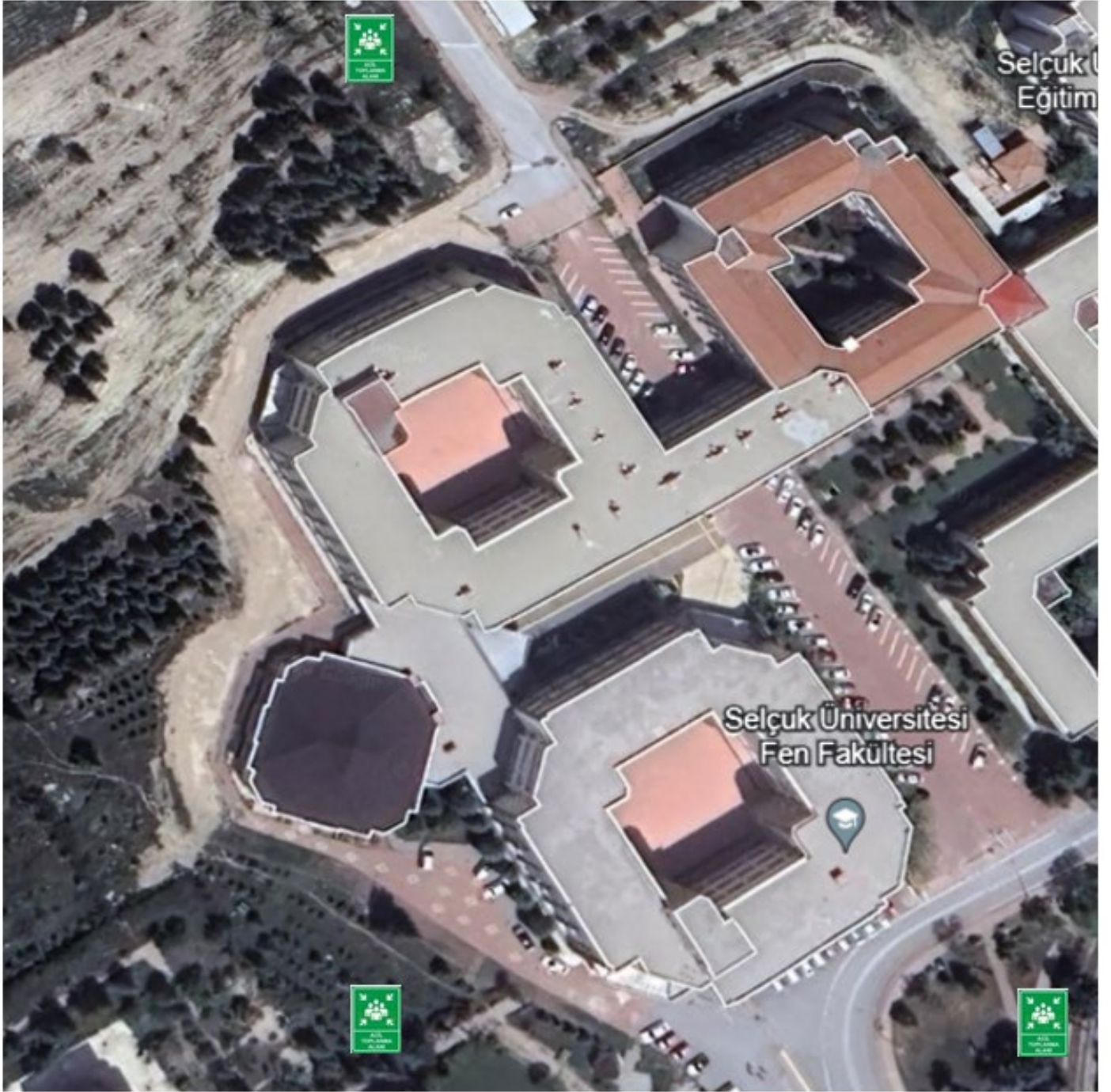

7.1.BİRİMİN TOPLANMA ALANLARI

Tablo 50.1- Acil Durumlarda Kampüs Alanı Ulaşım Krokisi

Tablo 50.2- Fakültemizin Acil Toplanma Alanları Krokisi

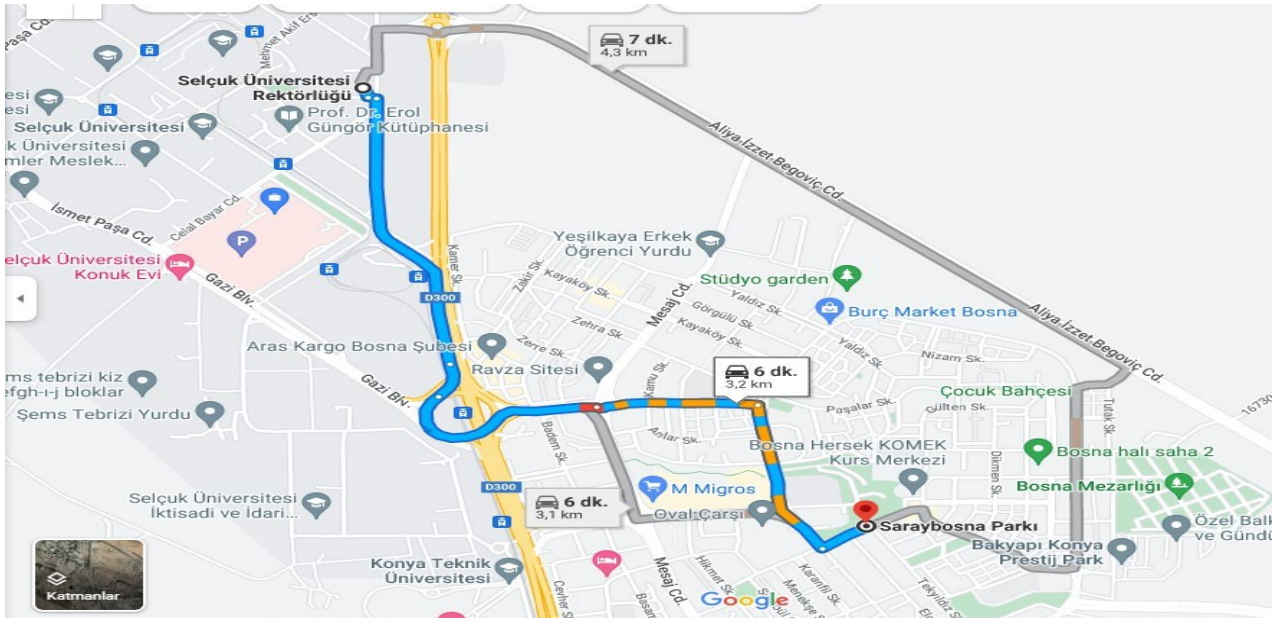
7.2. BİRİME ENYAKIN İLÇE MERKEZİ TOPLANMA ALANLARI

Şehirin ilçe Merkezinde en yakın Toplanma Alanı: Konya -Selçuklu İlçesinde - Bosna Hersek Mahallesinde- Saray Bosna Parkı (62.000 m2) , “AFET VE ACIL DURUM TOPLANMA ALANI” olarak belirlenmiştir.

Kuruma En Yakın Afet ve Acil Durum Toplanma Alanı Bilgileri:

İl	İlçe	Mahalle	Cadde/ Sokak	Toplanma Alanı
KONYA	SELÇUKLU	BOSNA HERSEK	BARDASLI	Saray Bosna Parkı*
KONYA	SELÇUKLU	KOSOVA	VEYSEL KARANİ	Kardelen Parkı
KONYA	SELÇUKLU	KOSOVA	VEYSEL KARANİ	Japon Parkı

Tablo 51- Kurumdan İlçe Merkezinde En Yakın Acil Toplanma Alanları Krokisi

7.3. TOPLANMA ALANINA ERİŞİM

1. E-Devlet 'e T.C. kimlik numaranızı giriniz,
2. Ardından AFAD'ın sunduğu hizmetlerden Afet ve Acil Durum Toplanma Alanlarını seçin,
3. İkamet ettiğiniz adrese en yakın toplanma alanını belirleyin,
4. Harita özelliğinden alanın yerini öğrenin,
5. Alanın adres ve koordinat bilgilerini kaydedin,
6. Afet ve Acil Durum Planınıza bu alanı ekleyin,
7. Alanı önceden görün ve alana gidiş için alternatif rotalar belirleyin,

Aile bireyleri ile bu alanı paylaşın, alan bilgisi adres olarak paylaşılabilceği gibi alanda bulunan tabela üzerindeki karekod okutularak da paylaşılabilir.

Afet ve acil durumlarda paylaştığınız alanda buluşmayı kararlaştırın, Alana giderken Afet ve Acil Durum Çantanızı alın,

Çantanızda bulunan pilli radyoyu çalıştırın,

Geçici barınma merkezleri oluşturulana kadar bu alanda bulunun.

- **Toplanma Alanı;** Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceği güvenli alanlardır.

Afet ve acil durum sonrası kullanılacak toplanma alanlarının tespiti ve mahallinde kontrolüne yönelik çalışmalar ilgili Belediye tarafından yürütülmektedir.

Toplanma Alanları, afet sonrası paniğin önlenmesi ve sağlıklı bilgi alışverişini için, halkın güvenle toplanabileceği alanlardır.

Afet ve acil durum toplanma alanlarının yerleri, yedi kritere göre bulunduğu ilgili belediyeler tarafından belirleniyor. Vatandaşlar, barınma ya da tahliye alanlarından farklı tespit ölçütlerine sahip toplanma alanlarını, E-Devlet üzerinden hızlı ve kolay öğrenebiliyor.

- **Nasıl Belirleniyor?** :Tüm illerde belediyeler, toplanma alanlarının tespitini ve kontrolünü yedi kriter doğrultusunda yapıyor. Bu alanlar, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamındaki 81 ilin İl Afet Müdahale Planında belirtiliyor. Daha önce kendine yakın toplanma alanını öğrenmek isteyen vatandaşlar, kurumlara başvuruyordu. AFAD'ın, afet ve acil durum toplanma alanlarını E-Devlet'e taşımasıyla birlikte, vatandaşlar bu bilgiye anında ulaşabiliyor.

Afet ve Acil Durum Toplanma Alanları belirlenirken;

- Nüfus yoğunluğu, Ulaşılabilirlik ve tahliye kolaylığı,
- Mümkün olduğunca engellilerin ve yaşlıların ulaşımına uygunluğu,
- Yangın, su taşkını, tsunami, altyapı ve benzerleri gibi ikincil tehlikeler ile deniz, akarsu kenarları, sivilaşmadan etkilenmeyecek ve fay hatlarından uzak alanlar olması,
- Mümkün olduğunca engebesiz düz araziler olması,
- Konut alanlarına yakın ancak yapısal ve yapısal olmayan unsurlardan etkilenmemesi,
- Elektrik, su, tuvalet gibi temel ihtiyaçlar ve benzeri unsurların karşılanabileceği yapılara yakınlığı gibi, seçim kriterlerine dikkat edilerek ve mümkün olduğunca kamuya ait uygun yerler seçilerek belirlenmektedir.

➤ **Toplanma Alanları Nerelededir? :**

Temel ihtiyaçlara yakın,
Yapısal olmayan tehlikelerden uzak, İkincil
tehlikelerden uzak,
Engellilerin ve yaşlıların ulaşımına uygun, Ulaşılabilir
ve tahliye edilmesi kolay,
81 ilde, uygun her ilçede ve mahallededir.

➤ **Siz Neler Yapmalısınız?:**

Afet sonrasında uzman ekip gelene kadar can ve mal kaybını en aza indirmek ve yardım edebilme becerisini kazanabilmek için;
Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi (AFADEM) ile İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerince verilen ‘‘Temel Afet Bilinci
Eğitimi’’ eğitimlerine katılarak Afet öncesi hazırlıklarının neler olduğu, Afet sırası nasıl davranılacağı ve sonrasında yapılacaklar
hakkında bilgi edinin.

Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilmiş İlkyardım Eğitim Merkezlerinden ilkyardım eğitimi alınız. Acil durum telefonlarını
öğrenin.

Olası acil durumlar için aile afet ve acil durum planınızı yapın:

Acil durumlarda iletişim kuracağınız kişileri ve telefon numaralarını önceden belirleyin. Toplanma alanınızı öğrenin.

Evinizi nasıl tahliye edeceğinizi belirleyin.

Aile bireyleriyle buluşma yerlerinizi alternatifli olarak belirleyin.

İçinde yiyecek, su, kuru gıda, ilk yardım malzemeleri ile önemli evraklarınızın örneklerinin bulunduğu

Afet ve Acil Durum Çantası hazırlayın.

8. ACIL DURUMLARDA İŞVEREN VE ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

 İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri nelerdir?

İşverenin Yükümlülükleri,

Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır. Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli
ölçüm ve değerlendirmeleri yapar. Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.

 İşyerlerinde oluşacak acil durumlarda çalışanın yükümlülükleri?

Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymak. Acil durumlarda görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber
vermek. Ekiplerin talimatlarına uymak. Acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde
davranmak.

 Acil durumlarda yapılması gerekenler nelerdir?

Bir acil durum yaşandığında: 1- Yaşanan acil durum ne olursa olsun, her zaman sakin kalınır. 2- Yaşanan acil durumun ne olduğunu doğru
teşhis edilip, sırasıyla yapmanız gerekenler düşünülüp, tek tek uygulamaya geçilir. 3- Yapılan iş bırakılır, çalışan cihazlar kapatılır. 4- Çanta ve
giysi alınıp, oda terk edilir.

8.1. YÖNETİMİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Kampüs ortamında var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüştüğü durumlarda kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları yapar.
- Eğitim öğretim faaliyetlerini ve personelleri etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler.
- Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar.
- Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.
- Acil durumlarla mücadele için kampüsün büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, personel ve öğrencilerin sayısı ile ortamda bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda çalışanı görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar.
- Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, gerekli kurumlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.
- Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar.
- Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile ziyaretçi gibi kampüste bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir.

8.2. TÜM PAYDAŞLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymak.
- Kampüs içindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda kendileri ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürecek acil durum ile karşılaştıklarında; acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya en yakındaki güvenlik personeline haber vermek.
- Acil durumun giderilmesi için, ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymak.
- Acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmak.

9. ACİL DURUM YÖNETİMİ MERKEZİ VE ACİL DURUM EKİPLERİ

ACİL DURUM YÖNETİM MERKEZİ

Acil durum yönetimi; acil durumlara hazırlık için gerekli düzenlemelerin yapılması ve gerekli kaynakların seferber edilmesi, acil durumların önlenmesi veya etkilerinin azaltılması için düzenleyici tedbirlerin alınması, acil durum meydana geldikten sonra müdahale edilmesi ve acil durum sonrası işyerinin yenilenmesi için düzenlemeler yapılmasını içerir.

İşyerlerinin acil durum yönetiminde dikkat etmesi gereken hususlar aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir:

- Acil durum çalışmalarını yürütecek ekibin belirlenmesi,
- Acil durumlarla ilgili yapılacak çalışmalar için bir amaç belirlenmesi, Acil durum planı hazırlanması ve diğer çalışmalardaki girdilerin tespiti, Saha ziyaretlerinin planlanması ve uygulanması,
- Eksiklikleri içeren raporların hazırlanarak işverene sunulması,
- Acil durum planı hazırlık aşamaları izlenerek işyeri için bir acil durum planı hazırlanması,
- Acil durum ekiplerinin eğitimleri için gerekli planlamaların yapılması, Tatbikatların planlanması, senaryolar oluşturulması ve uygulanması, Çalışmaların takibi ve kontrol.

Acil Durum Yönetimi Merkezi, kampus içerisinde meydana gelen olaylarla ilgili hızlı bir şekilde tarama yaparak olayın büyüklüğü etkilenen alan ve etkilenen canlı sayısına ilişkin bilgileri içeren ilk değerlendirmeyi İl Afet Acil Durum Yönetim Merkezine ivedilikle bildirmek ve olay bölgesindeki acil durum ekiplerinin sorunsuz ve sürekli bir şekilde ulaşması için gerekli trafik emniyet ve çevre güvenliği tedbirlerini almak amacıyla gerekli durumlarda kurulur.

Rektörün veya görevlendireceği Rektör Yardımcısının Başkanlığında, Genel Sekreter, Yapı İşleri Teknik Daire Başkanı, Öğrenci İşleri Daire Başkanı, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı, Bilgi İşlem Daire Başkanı, Destek Hizmetleri Şube Müdürü, İletişim Koordinatörü, İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörü ve Sivil Savunma Uzmanı'ndan oluşur. Afet ve acil durumun yeri ve türüne göre Fakülte/Enstitü/Yüksekokul, Meslek Yüksekokulları ve diğer birimlerin yöneticileri ile öğrenci temsilcileri çağrılabilir. Merkezin Sekreteryası Sivil Savunma Birimi tarafından yürütülür.

ACİL DURUM EKİPLERİ (DESTEK ELEMANLARI)

Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi ifade

eder. Her ekipte farklı vardiyalarda görevli birer ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda iç düzenlemeleri uygulamakla görevli Acil Durum Yöneticisinin yardımcısıdır.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin, “Acil Durum Ekipleri ve Görevler” başlıklı 11 inci maddesi gereğince, işyerlerinde acil durumlara müdahale ve acil durumlarla mücadele aşağıda yer alan acil durum ekiplerini oluşturur:

Söndürme ekibi

Koruma ekibi

Kurtarma ekibi

İlkyardım ekibi

İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği Ek’inde yer alan listeye göre işyerlerinin bulunduğu NACE koduna göre tehlike sınıfı ve işyeri çalışan sayısına göre ekiplerde görevlendirilecek kişi sayıları farklılık gösterecektir.

Tablo 52- Söndürme, Kurtarma ve Koruma İçin Acil Durum Ekipleri Üye Sayısı Belirleme Tablosu

Tehlike Sınıfı	Çalışan Sayısı
Az tehlikeli	Her 50 çalışana kadar 1 kişi
Tehlikeli	Her 40 çalışana kadar 1 kişi
Çok tehlikeli	Her 30 çalışana kadar 1 kişi

İlkyardım Yönetmeliğinin “İlkyardımcı bulundurulması” başlıklı 19 uncu maddesine göre;

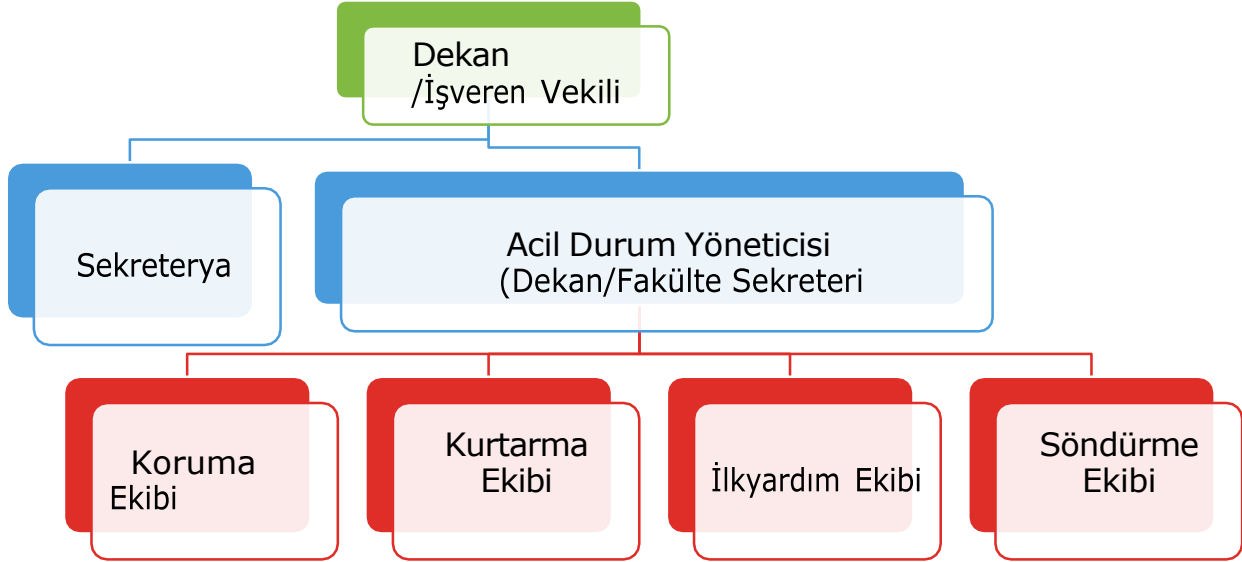
Az tehlikeli işyerlerinde, her 20 çalışan için 1 ilkyardımcı,

Tehlikeli işyerlerinde, her 15 çalışana kadar 1 ilkyardımcı,

Çok tehlikeli işyerlerinde, her 10 çalışana kadar 1 ilkyardımcı bulundurulmalıdır.

İlkyardım ekibindeki destek elemanlarının alacağı ilkyardımcı eğitimlerinin İlkyardım Yönetmeliği esaslarınca alınması sağlanmalıdır. Söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerine verilecek özel eğitimler Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla işyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi veya iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işverence yürütülmesi halinde işveren tarafından verilebilir. Bu eğitimler, işveren ile eğitim verenlerce imzalanarak belgelendirilir.

Tablo 53- Acil Durum Yönetimi Organizasyon Şeması

9.1.1. ACİL DURUM YÖNETİCİSİ

Kendisine bağlı acil durum ekiplerini görevlendiren, harekete geçiren, kontrol eden ve acil duruma müdahale edilmesini sağlayan kişidir. Genel Sekreter tarafından görevlendirilir.

- Yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önleyip, düzenli haberleşmeyi sağlar.
- Kolluk kuvvetlerine yardımcı olur.
- Toplanma bölgesinde koordinasyonu sağlar ve sayım yapar.
- Hijyen, sterilizasyon ve bakım faaliyetlerinin devamlılığını tesis eder.

9.1.2. SÖNDÜRME VE MÜDAHALE EKİBİ

- Yangın eğitimi almış soğukkanlı personelden seçilir.
- Yangın esnasında Acil Durum Yöneticisinin talimatına uygun olarak ilk müdahaleyi gerçekleştirir.
- Acil Durum Yöneticisinin tahliye başlatması talimatı için gerekli koordinasyonu sağlar, yangının büyüklüğü konusunda bilgi verir.
- İtfaiyeye destek sağlar, bina konusunda bilgi verir.
- Yangın dışındaki acil durumlara Acil Durum Yöneticisinden gelecek talimata uygun olarak müdahaleyi gerçekleştirir.

9.1.3. ARAMA, KURTARMA VE TAHLİYE EKİBİ

- Yangın ve diğer acil durumlarda can ve kritik ve hayati değer taşıyan ekipman, servis ve malzemelerin kurtarma görevlerini gerçekleştirir.
- Kayıp personeli tespit edip, olası yerlerini belirler.
- Tahliye ekibi acil çıkış kapılarında görev alarak çalışanların süratle tahliyesini sağlar.

9.1.4. KORUMA VE GÜVENLİK EKİBİ

- Koruma ekibi kurtarma ekibince kurtarılan malzeme ve evrakı korur.
- Tehlikeli alanları tespit eder ve geçişi kapatır.
- Tahliye ekibi engelli çalışanların güvenli tahliyesini sağlar.
- Bina girişinde bulunarak giriş ve çıkışları kontrol eder.
- Binaya yapılacak yağma ve saldırılara engel olur.

9.1.5. İLK YARDIM EKİBİ

- İlk yardımcı eğitimi almış sertifikalı ilkyardımcı personelden oluşur.
- Yaralıları ve kurtarılanları tespit eder, belirlenen ilk yardım alanında ilk müdahaleyi yapar.
- Hastaneye sevk edilmesi gerekenlerin, ambulans ile hastaneye sevkini sağlar.
- Nefes alma, kanama, şok gibi durumlara müdahale eder.
- Yaralıların güvenli yerlere taşınmasını sağlar.
- Acil sağlık müdahalesi gerektiren yaralıları ve öncelikli müdahale edilmesi gerekenleri seçer.

10. ACİL DURUMLARDA HABERLEŞME

10.1. ÇALIŞANLARIN BİLGİLENDİRİLMESİ VE EĞİTİMİ

Tüm çalışanlar acil durum planları ile acil durum ekiplerinde görevlendirilen kişiler hakkında bilgilendirilir ve bu konuda eğitim almaları sağlanır. İşe yeni alınan çalışana ve herhangi bir işverenden geçici bir süre için çalışmak üzere devralınan çalışanlara, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirme yapılmalıdır. Acil durumlarda yapılması gerekenlerin öğretildiği aktiviteler düşünüldüğünde tatbikat da bu konuda önemli bir öğrenme unsuru olacaktır.

10.2. HABERLEŞME

- Acil Durum Merkezi, konu ile ilgili tüm kuruluşlarla doğrudan haber akışı sağlayan yeterli sayıda iletişim aracı ile donatılır.
- Afet ve Acil Durumun özelliğine göre birim amirleri ile Üniversite çalışanları ve öğrencilere elektronik haberleşme aracılığıyla bilgi akışı sağlanır.

10.3. ACİL DURUM TELEFON LİSTESİ

Tablo 55- Acil Durum Telefon Listesi

ACİL DURUM TELEFON LİSTESİ	
ACİL DURUM YÖNETİCİSİ	(0332) 223 84 10
ACİL DURUM YÖNETİCİ YARDIMCISI	(0332) 223 84 10
Birim Güvenlik	(0332) 223 84 10
Kampüs Güvenlik	(0332) 223 10 10
Rektörlük	(0332) 223 80 00
Ambulans	112
Yangın İhbar	112
Polis İmdat	112
Jandarma İmdat	112
Zabıta	153
Valilik	179
Elektrik Arıza	186
Su Arıza	185
Doğalgaz Arıza	187
AFAD	122

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi	(332) 241 50 00
Konya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı	444 5 542
Konya Büyükşehir Belediyesi Sancak İtfaiye Grubu	(0332) 261 00 62
İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	(0332) 322 99 24

112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü

(0332) 261 2239-40

Selçuklu Belediyesi

444 99 19

ACİL DURUM TELEFONLARI

112

AMBULANS

121

TELEFON ARIZA

112

İTFAİYE

185

SU ARIZA

112

POLİS

186

ELEKTRİK ARIZA

112

JANDARMA

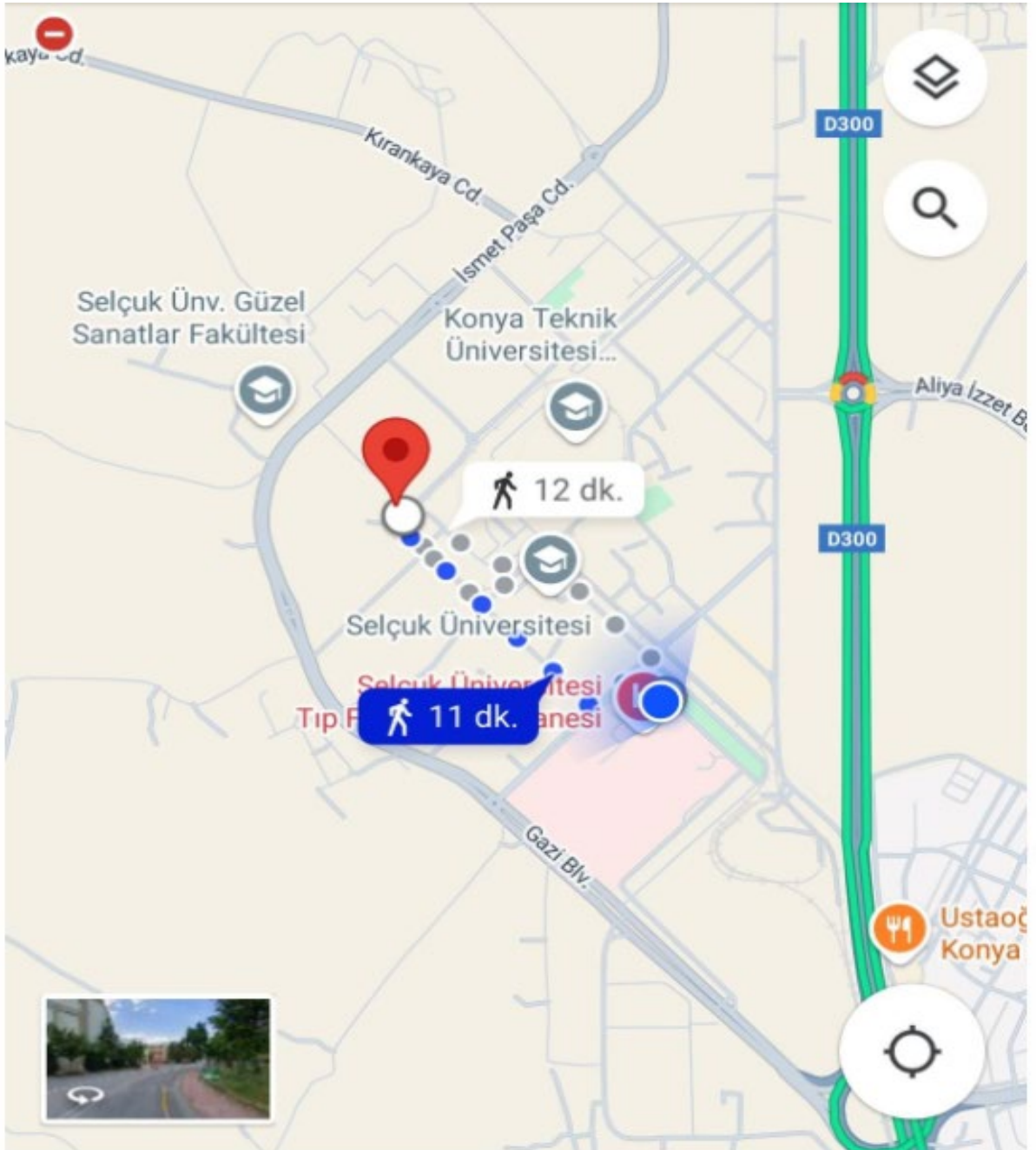
187

GAZ ARIZA

0050346

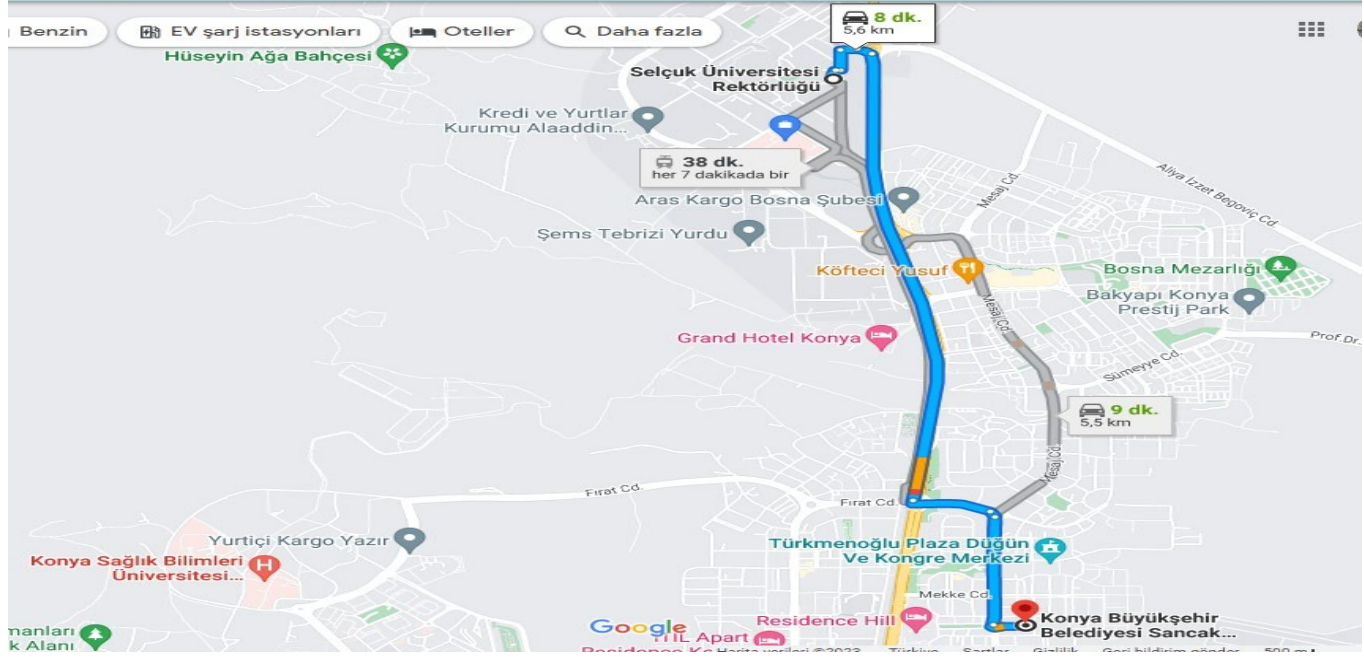
10.4. ACİL DURUMLARDA EN YAKIN HASTANEYE ULAŞIM

Tablo 56. En Yakın Hastane Ulaşım Haritası:

10.5. ACİL DURUMLARDA EN YAKIN İTFAİYEYE ULAŞIM

Tablo 57. En Yakın İtfaiyeye Ulaşım Haritası: Konya Büyükşehir Belediyesi Sancak İtfaiye Grubu Merkezi

11. ACİL DURUMLARLA İLGİLİ MEVZUATI

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu,
- İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik,
- İlk Yardım Yönetmeliği,
- Binaların Yangından Korunması Hakkında ,
- Selçuk Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi,
- Acil Durum Planı Hazırlama Rehberi (Rev.2022),
- SÜ. Acil Durum Genel İşleyiş Prosedürü (İSG-PR-05),

11.1. 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 11 ve 12 nci maddelerinde de acil durum planları, yangınla mücadele, ilkyardım ve tahliye ile ilgili hükümler bulunmaktadır. 6331 sayılı Kanun kapsamına giren tüm işyerleri de İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğe göre acil durum planı hazırlamakla yükümlüdür.

Acil durum planı risk değerlendirmesinin bir çıktısıdır. Risk değerlendirmesiyle muhtemel tehlike ve riskler tespit edildikten sonra kontrol önlemleri belirlenir. Bunun sonrasında risk değerlendirmesine bağlı olarak acil durumlar belirlenir ve yönetmelik hükümlerine göre acil durumların önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerinin belirlendiği, müdahale için prosedürler ve tahliye planlarını içeren bir acil durum planı hazırlanır.

11.2. İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'in 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında "İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için bulundukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir" ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden hareketle herhangi bir acil durum olduğunda işyerinde bulunan herkesin (çalışanlar, ziyaretçiler vb.) işyerinden çabuk tahliyesini sağlayacak, yön gösterici çalışmalar yapılması gerekir.

İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmî Gazete Tarihi: 18.06.2013

Resmî Gazete Sayısı: 28681

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, işyerlerinde acil durum planlarının hazırlanması, önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda yapılması gereken çalışmalar ile bu durumların güvenli olarak yönetilmesi ve bu konularda görevlendirilecek çalışanların belirlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yer alan işyerlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 11 inci, 12 nci ve 30 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (Değişik:RG-1/10/2021-31615)

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acil durum: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek veya işyerini dışarıdan etkileyebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme, salgın hastalık, radyoaktif sızıntı, sabotaj ve doğal afet gibi ivedilikle müdahale gerektiren olayları,

b) Acil durum planı: İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler ile uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

c) Toplanma yeri: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş güvenli yeri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşveren ve Çalışanların Yükümlülüğü

İşverenin yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler.

b) Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.

c) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar. ç) Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.

d) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışanı görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

e) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

f) Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar.

g) **(Değişik:RG-1/10/2021-31615)** Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları, müşteri ve ziyaretçiler ile işyerinde toplantı, seminer, konferans ve eğitim gibi toplu halde gerçekleştirilen faaliyetler için bulunan

katılımcılar ve diğer kişilerin acil durumlar, tahliye planı, kaçış yolları, toplanma yerleri ve acil durum ekipleri hakkında bilgilendirilmesini sağlar.

ğ) (Ek:RG-1/10/2021-31615) Acil durumlarda kullanılacak kişisel koruyucu donanımların ve müdahale ekipmanlarının işyerinde belirlenmiş acil durumlara ve acil durum ekiplerinin görevlerine uygun olmasını sağlar.

(2) Acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Çalışanların yükümlülük ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Çalışanların acil durumlarla ilgili yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Acil durum planında belirtilen hususlar dahilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymak.
 - b) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda kendileri ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürecek acil durum ile karşılaşmalarında; hemen en yakın amirine, acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber vermek.
 - c) Acil durumun giderilmesi için, işveren ile işyeri dışındaki ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymak.
 - ç) Acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmak.
- (2) İşveren, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaşmaları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Acil Durum Planının Hazırlanması

Acil durum planı

MADDE 7 – (1) Acil durum planı, tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.

Acil durumların belirlenmesi

MADDE 8 – (Değişik:RG-1/10/2021-31615)

(1) İşyerinde meydana gelebilecek acil durumlar, yapılan risk değerlendirmesi sonuçları ile aşağıdaki ve benzeri hususlar dikkate alınarak belirlenir:

- a) Yangın ve patlama ihtimali.
- b) Tehlikeli kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme ve salgın hastalık ihtimali.
- c) Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali. ç) Sabotaj ihtimali.

Önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler

MADDE 9 – (1) İşveren, belirlediği mümkün ve muhtemel acil durumların oluşturabileceği zararları önlemek ve daha büyük etkilerini sınırlandırmak üzere gerekli tedbirleri alır.

(2) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere tedbirler belirlenirken gerekli olduğu durumda ölçüm ve değerlendirmeler yapılır.

(3) Alınacak tedbirler, risklerden korunma ilkelerine uygun olur ve toplu korumayı esas alır.

Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri

MADDE 10 – (1) İşverence acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir.

(2) Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır.

(3) İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için bulundukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir.

(4) (Değişik:RG-1/10/2021-31615) İşyerlerindeki; yaşlı, engelli, gebe çalışanlar ile kreşteki çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınır.

(5) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri dikkate alınır.

(6) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında müşteri, ziyaretçi gibi işyerinde bulunması muhtemel diğer kişiler de göz önünde bulundurulur.

(7) **(Ek:RG-1/10/2021-31615)** Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri, yakındaki işyerleri ve çevreden gelebilecek olumsuz etkiler de dikkate alınarak belirlenir.

Acil durum ekipleri ve görevleri

MADDE 11 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-1/10/2021-31615)

(1) İşveren; işyerlerinde aşağıda yer alan acil durum ekiplerini oluşturur:

- a) Söndürme ekibi.
- b) Kurtarma ekibi.
- c) Koruma ekibi.
- ç) İlk yardım ekibi.

(2) Birinci fıkrada yer alan ekiplerin görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Söndürme ekibi: İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mani olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmek.

b) Kurtarma ekibi: İşyerlerinde acil durum sonrası; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmek.

c) Koruma ekibi: Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermek.

ç) İlk yardım ekibi: Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek.

(3) İşveren, birinci fıkrada yer alan ekiplerden söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin her biri için işyerlerinin tehlike sınıfına göre;

- a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 30 çalışana kadar,
- b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 40 çalışana kadar,
- c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 50 çalışana kadar

uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir. Görevlendirme yapılırken (a) bendinde 30 ve katları, (b) bendinde 40 ve katları ve (c) bendinde 50 ve katları dâhil edilir. Ekiplerin görevlendirilmesine ilişkin örnek tablo Ek-3'te yer almaktadır.

(4) 10'dan az çalışanı olan işyerlerinde; acil durumlara ilişkin ulusal ve yerel kurum ve kuruluşlarla irtibatı sağlamak ve birinci fıkrada yer alan ekiplerden söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin tamamı için uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az bir çalışanın destek elemanı olarak görevlendirilmesi yeterlidir.

(5) İşveren, ilk yardım konusunda 29/7/2015 tarihli ve 29429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir.

(6) Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(7) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere koruma ekibinden sorumlu veya sorumlular görevlendirilir.

(8) Birinci fıkrada yer alan ekiplerde görevlendirilecek destek elemanları ve varsa yedekleri belirlenirken işyerindeki vardiya düzeni dikkate alınır.

(9) Acil durum ekiplerinde görevlendirilen destek elemanlarının adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgilerini içeren liste, işyerinde çalışanların görüş seviyesine uygun yükseklikte ve görünür bir şekilde asılır.

(10) Acil durum ekiplerinde görevlendirilen destek elemanlarının işyerinden ayrılma, yer değişikliği ve benzeri durumlarda yerine yeniden görevlendirme yapılır.

Dokümantasyon

MADDE 12 – (1) Acil durum planı asgari aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir:

- a) İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.
- b) Hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı.
- c) Hazırlanmış tarih ve geçerlilik tarihi. ç)

Belirlenen acil durumlar.

d) Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler.

e) Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri.

f) Aşağıdaki unsurları içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren **(Değişik ibare:RG-1/10/2021-31615)** tahliye

planı:

- 1) Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler.
- 2) İlk yardım malzemelerinin bulunduğu yerler.

3) Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı (**Değişik ibare:RG-1/10/2021- 31615**) kroki.

4) Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri.

5) (**Değişik:RG-1/10/2021-31615**) Acil durumlarla ilgili ulusal ve yerel kurum ve kuruluşların acil durum irtibat numaraları.

6) (**Ek:RG-1/10/2021-31615**) İşyerlerinde kimyasal yayılım, parlama veya patlama tehlikesi ve benzeri özel riskleri barındıran bölümler.

7) (**Ek:RG-1/10/2021-31615**) Elektrik ve gaz akışının kesim noktaları, vanaları.

(2) (**Değişik:RG-1/10/2021-31615**) İşveren tarafından onaylanan acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır. 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış olan acil durum planları da geçerlidir. Acil durum planı, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır.

(3) (**Değişik:RG-1/10/2021-31615**) Acil durum planı kapsamında hazırlanan tahliye planı, işyeri bina ve eklentilerinin giriş ve çıkışları ile katlarda, çalışanların görüş seviyesine uygun yükseklikte ve görünür bir şekilde asılır.

(4) (**Ek:RG-1/10/2021-31615**) Acil durum planı hazırlanırken kullanılabilecek örnek form Ek-1’de yer almaktadır.

Tatbikat

MADDE 13 – (1) (Değişik:RG-1/10/2021-31615) Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olunması için işyerlerinde, ikinci fıkrada belirtilen süreleri aşmamak kaydıyla belirlenen periyotlarla tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici tedbirler alınır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat formu hazırlanır. Tatbikat formu hazırlanırken kullanılabilecek örnek form Ek-2’de yer almaktadır.

(2) (**Ek:RG-1/10/2021-31615**)⁽¹⁾ Tatbikat 19/9/2013 tarihli ve 28770 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği kapsamındaki işyerleri için anılan Yönetmelik hükümlerine göre, diğer işyerleri için en geç yılda bir yapılır.

(3) Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.

(4) Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanlarındaki işyerlerinde tatbikatlar yönetimin koordinasyonu ile yürütülür.

Acil durum planının yenilenmesi

MADDE 14 – (1) İşyerinde (Ek ibare:RG-1/10/2021-31615) veya yakın çevresinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde (Mülga ibare:RG-1/10/2021-31615) acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlardan bağımsız olarak, hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

Çalışanların bilgilendirilmesi ve eğitim

MADDE 15 – (Değişik:RG-1/10/2021-31615)

(1) Tüm çalışanlar acil durum planları ile söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım ekiplerinde görevlendirilen destek elemanları hakkında bilgilendirilir.

(2) İşe yeni alınan çalışana ve herhangi bir işverenden geçici bir süre için çalışmak üzere devralınan çalışanlara, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirme yapılır.

(3) Acil durum konularıyla ilgili özel olarak görevlendirilenler, yürütecekleri faaliyetler ile ilgili özel olarak eğitilir. Söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerine verilecek özel eğitimler Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla işyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi veya iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işverence yürütülmesi halinde işveren tarafından verilebilir. Bu eğitimler, işveren ile eğitim verenlerce imzalanarak belgelendirilir. Ayrıca bu eğitimler; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, işçi, işveren ve kamu görevlileri kuruluşları veya bu kuruluşlarca kurulan eğitim vakıfları ve ortaklaşa oluşturdukları eğitim merkezleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, belediyeler veya itfaiyeler tarafından da verilebilir.

(4) İlk yardım ekibindeki destek elemanlarının alacağı ilk yardımcı eğitimlerinin İlk Yardım Yönetmeliği esaslarına alınması sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Büyük endüstriyel tesislerde acil durum planı

MADDE 16 – (1) İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 29 uncu maddesi gereğince güvenlik raporu hazırlanan işyerlerinde hazırlanacak dahili acil durum planları bu Yönetmelikte belirtilen acil durum planı hazırlığında dikkate alınarak kullanılır.

Birden fazla işveren olması durumunda acil durum planları

MADDE 17 – (1) Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda, yürütülen işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işler de göz önünde bulundurularak acil durum planı işverenlerce ortaklaşa hazırlanır.

(2) Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya sitelerinin işyerlerince hazırlanan acil durum planlarının koordinasyonu yönetim tarafından yürütülür.

Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde acil durum planları

MADDE 18 – (1) Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde acil durum planlarının hazırlanması konusunda işyerinin bütünü için asıl işveren, kendi çalışma alanı ve yaptıkları işler ile sınırlı olmak üzere alt işverenler sorumludur.

(Değişik ibare:RG-1/10/2021-31615) Süreksiz işlerde acil durum planlaması

MADDE 19 – (1) **(Değişik ibare:RG-1/10/2021-31615) Otuz iş günü veya daha kısa süren** işlerde, işyerinin veya yapılacak işin mahiyeti itibarıyla çalışanları doğrudan etkilemesi muhtemel acil durumlar için bu Yönetmelik kapsamında yapılan özel görevlendirmeler işverence yapılır ve çalışanlar özel görevi bulunanlar ve acil durumlar ile ilgili bilgilendirilir.

Acil durum planı rehberleri

MADDE 20 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi-işveren ve memur sendikaları ile kamu yararına çalışan sivil toplum kuruluşlarının faaliyet gösterdikleri sektörde hazırladıkları rehber taslaklarından, Bakanlıkça bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğu yönünden değerlendirilerek onaylanan taslaklar, Bakanlık tarafından sektör, meslek veya yapılan işlere özgü acil durum planı rehberleri olarak yayımlanır.

Mevcut acil durum planları ve tatbikatlar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 6331 sayılı Kanun gereğince ve bu Yönetmeliğin yayım tarihi öncesinde;

a) Hazırlanmış olan acil durum planları bir yıl içerisinde Yönetmeliğe göre gözden geçirilerek revize edilir.

b) İşyerlerinde gerçekleştirilmiş olan tatbikatlar süresince geçerli sayılır.

Ekip eğitimlerinin tamamlanması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında kurulacak olan ekiplerin eğitimleri, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde tamamlanır.

Mevcut acil durum ekipleri

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-1/10/2021-31615)

(1) İşyerlerinde mevcut bulunan acil durum ekipleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay boyunca görevlerini sürdürür ve mevcut dokümanlar geçerliliğini korur. Bu süre zarfında, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen ekiplere uygun olarak destek elemanlarının yeniden görevlendirilmesi ve dokümanların güncellenmesi sağlanır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

(1) 1/10/2021 tarihli ve 31615 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe 13 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere ikinci fıkra eklenmiş ve mevcut diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

Ekleri için tıklayınız.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
18/6/2013	28681
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
<i>1/10/2021</i>	<i>31615</i>

11.3. ACİL DURUM GENEL İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	Dok.Kodu	İSG-PR-05
	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	Yayın Tarihi	13.06.2022
	İSG ACİL DURUM GENEL İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ	Revizyon No	00
		Rev.Tarihi	00.00.202..
		Sayfa No	73/98

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerinde, olası acil durumlarda neler yapılması gerektiğini belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat; Selçuk Üniversitesi akademik ve idari birimlerinde çalışanlarını kapsar.

3. TANIMLAR

Acil durum: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olaylar,

Acil durum planı: İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı plan,

Güvenli yer: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yer, olarak tanımlanmaktadır.

4. UYGULAMA

4.1 YANGIN

- Yangın durumunda öncelikle “110” itfaiye aranarak kısaca “ad, soyad ve adres” bilgilerinden oluşacak şekilde bilgilendirme yapılmalı, yanıcı madde biliniyorsa bu da söylenmelidir.
- “YANGIN VAR YANGIN VAR” diye bağırılarak çevredeki bilgilendirilmeli ve uyarılmalıdır.
- Mevcut ise yangın alarm sireni çalıştırılmalıdır.
- Elektrik panosundan elektrik şartelleri kapatılmalı ve var ise doğalgaz vanası kapatılmalıdır.
- Yangına ilk anlarda müdahale edilmesi yangının büyümesi ve sonucu açısından oldukça önemli olduğundan, yanıcı maddeye uygun nitelikte en yakın yangın söndürme cihazları ile yangına müdahale edilmelidir.
- Yangına müdahale edecek kişi/kişiler, kendi emniyet ve güvenliklerinden emin olmadan yangın mahalline girmemeli ve yangına müdahale etmemelidir.
- Yangın söndürme ekipleri haberdar edilerek yangına müdahale etmeleri sağlanmalıdır.
- Arama-kurtarma-tahliye ve ilkyardım ekipleri yangın mahalline yönlendirilmelidir.
- Yangın anında kesinlikle panik yapılmamalı, binalardan çıkışlar yangın merdivenlerinden yapılmalıdır.
- Yangın sahasına yetkisiz kişilerin girişleri önlenmelidir.
- Elektrik yangınlarında öncelikle karbondioksitli olmak üzere kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazları kullanılmalı, kesinlikle su kullanılmamalıdır.
- Karbondioksitli yangın söndürme cihazı, vanası sağdan sola çevrilerek açılmalı ve lansenin başlangıç kısmından sıkıca tutulmalıdır.
- Kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazlarının emniyet halkaları çekilmeli ve lansenin uç kısmından sıkıca tutulmalı ve tetiğe basılmalıdır.
- Köpüklü yangın söndürme cihazının emniyet halkaları çekilmeli ve lansenin uç kısmından tutularak tetiğe basılmalıdır.
- A sınıfı yangınlar, metaller dışındaki yanabilir katıların yangınlarını kapsar. Bu yangınlara müdahale daha kolaydır. Yanan yüzeyin söndürücü madde ile kaplanması ve oksijenle ilişkisinin kesilmesi yeterli olabilir. Müdahale için su ve yangın söndürme cihazları kullanılmalıdır.
- B Sınıfı Yangınlar, yanabilen sıvıların sebep olduğu yangınlardır. Bu tür yangınların söndürülmesi için boğma yöntemi (yani yanan yerin yüzeyinin söndürme maddesi ile kaplanarak oksijen ile temasının kesilmesi) kullanılmakta olup müdahale için köpük, kuru kimyevi toz ve karbondioksitli yangın söndürme cihazları kullanılmalıdır.
- C Sınıfı Yangınlar, yanabilen gazların sebep olduğu yangınlardır. Öncelikle gaz akışı kesilmesi için gaz vanası kapatılmalı, kapatılmıyorsa müdahale için öncelikle karbondioksitli olmak üzere kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazları kullanılmalı, kesinlikle su kullanılmamalıdır.

- D Sınıfı Yangınlar, magnezyum, sodyum, potasyum, alüminyum gibi yanabilen metallerin yangınlarıdır. Söndürme maddesi olarak hafif metal söndürme tozları (d tozu), kuru kum ve döküm talaşı kullanılmalıdır. Ayrıca soğutma ve ayırma işlemiyle de söndürme yapılabilir.

Acil durum ekip amiri:

- İşyerinde alınmış acil durum tedbirlerini sürekli olarak kontrol etmeli, tespit ettiği eksiklikleri yetkililere bildirmelidir.
- Yangın söndürme ve yangından korunma araç-gereç ve cihazlarının tespitini yapmalı, bunların eksiksiz ve faal durumda olmalarının sağlanmasına katkı sunmalıdır.
- Acil durum anında ekip personelinin acilen göreve sevk ederek söndürme, kurtarma, koruma ve ilkyardım çalışmalarını yönetmelidir.
- Personeli acil çıkış kapılarına yönlendirmeli, personelin panik yapmadan dışarıya çıkışlarını organize etmelidir.
- Tek bir kapıda yığılma olmaması için gerekirse diğer çıkış kapılarının güvenli olup olmadığına bakmalı, güvenli olması durumunda personelleri diğer kapılara yönlendirmelidir.
- Dışarı çıkan personelin Toplanma Bölgesinde toplanmasını sağlamalıdır.
- Personelin yoklamasını yaparak/yaptırarak eksik kişi/kişilerin tespit edilmesini sağlamalıdır.
- Yangın yerinin alt, üst ve yanlarındaki komşu alanlarında gereken tedbirleri aldırma, yangını söndürmeye veya yangının genişlemesini önlemeye çalışmalıdır.
- Gerekli hallerde elektriğin kesilmesi, kazanlar ve yakıt besleme sistemlerinin devre dışı bırakılması, yanıcı-parlayıcı kimyasalların güvenli alana uzaklaştırılmasını sağlamalıdır.
- İtfaiye ve sivil savunma ile işbirliği yaparak bilgi alışverişinde bulunmalıdır.

Yangınla Mücadele Ekibi:

- Herhangi bir yangın ve kurtarma olayında paniğe kapılmamalı ve kendisi ile başka bir kişiyi tehlikeye atmadan söndürme ve kurtarma çalışmalarını yapmalıdır.
- Söndürme ekibinde görevli personel hangi yangında, hangi tip söndürme cihaz ve yöntemini kullanılacağını bilmeli,
- Bütün personel, yangın söndürme cihazlarını kullanmayı bilmeli,
- Sorumlu bulunduğu alan ve bölümlerde çıkacak yangına derhal müdahale etmeli, yangını söndürmeli ve yayılmasına mani olmalı, bu çalışmada yangın yerine en yakın olan ekip üyesi, mevcut ve uygun yangın söndürücüyü alıp rüzgârı arkasına alarak; Cihazın mührünü kopartmalı, Cihazın pimini çekmeli, Cihazın hortum ucundan çıkan kimyasal maddeyi alevin ön ve alt kısmına doğru tutarak alevin arkasına doğru söndürerek ilerlemeli, Elektrikli cihaz, kablo, pano, jeneratör vb. elektrik yangınlarında kesinlikle su kullanmamalı, kuru toz tipi yangın söndürücü kullanmalı,
- Söndürme ekibinde görevli personel, ikişer kişilik gruplar halinde eşleşerek yangın bölgesine girmeli, bu iki kişi yangına müdahale ederken aynı zamanda birbirlerini kollamalı, yaralanma, yanma, dumandan boğulma ve zehirlenmeye karşı birbirlerine sahip çıkmalı,
- Yangın esnasında ve sonrasında yangın ve kurtarma ekip amirinin vereceği emirleri yerine getirmelidir.
- İşyerinde periyodik olarak düzenlenen yangın eğitimlerine ve yangın tatbikatlarına katılmalı,
- İşyerinde alınmış yangın tedbirlerini sürekli kontrol altında tutmalı, tespit ettiği aksaklıkları yangın söndürme ve kurtarma ekip amirine bildirmeli,
- İşyerinde olağan durumlarda yangın kaçış yollarını kontrol etmeli, aksaklıkları yetkililere bildirmelidir.
- Olay yerine gelen itfaiye ve diğer müdahale-kurtarma ekiplerine yardımcı olmalı, itfaiye ekibi ile koordineli çalışarak itfaiyenin yangını söndürmesine yardım etmeli,
- Yangın yerinin çevresinde gereken önlemleri almalı, yangını söndürmeye veya yangının genişlemesini önlemeye çalışmalıdır.

Arama Kurtarma Tahliye Ekibi:

- Varsa önce canlıları kurtarmalı, daha sonra yangında ilk kurtarılacak evrak, dosya vb. diğer eşyaları mümkünse çuvallara ve torbalara koyarak işyerinin henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşınmalı,
- Kurtarmada birinci öncelik İNSANDIR. Yangın bölgesinde yaralanmış, yanmış, boğulmuş, zehirlenmiş, baygın veya ölü durumda insan bulunabilir. Öncelikle bunlar kurtararak ilk yardım ekibine teslim edilmeli,
- İkinci öncelik, yangın yerinde (varsa) yangının büyümesine neden olacak, çalışmalara engel olacak ve tutuştuğu takdirde çalışanlara zarar verecek patlayıcı ve yanıcı maddeleri (alkol, tiner, LPG tüpleri gibi) yangın mahallinden uzaklaştırarak koruma ekibine teslim etmeli veya güvenli bir yere koymalı,

- Yukarıda yazılı maddeler yerine getirildikten sonra diğer malzemeler, üzerlerindeki etiketleme öncelik sırasına göre kurtarılarak koruma ekibine teslim etmeli veya güvenli bir yere koymalı,
- Kurtarma ekibinde görev alacak personel, yaralı taşıma usullerini bilmeli, söndürme ekibinde olduğu gibi ikişerli olarak görevlerini ifa etmelidir.

Koruma Ekibi:

- Boşaltılan eşya ve evrakı, güvenlik güçleri veya kurum yetkililerinin göstereceği bir yerde muhafaza altına almalı ve yangın söndürüldükten sonra ilgililere teslim etmeli,
- Çevre emniyetini olarak işi olmayanları bölgeye sokmamalı,
- İtfaiye araçlarının geçeceği yolların açık olmasını sağlamalı,
- Yağmacılık, hırsızlık ve kargaşaya engel olmalı,
- Yangından kurtarılan malzemeleri emniyete almalı,
- Toplanma bölgesinde sayım yapılmalı, eksik kişi/kişileri belirlemeli, İlk

Yardım Ekibi:

- Sertifikalı ilkyardım eğitimi almış kişilerden oluşturulmalı,
- Yaralanan veya hastalananlara ilk müdahaleyi yapmalıdır.

Ulaştırma Ekibi:

- Ulaştırma ekibinde görevli olan şoförler; kendilerine tahsis edilen araçlarla yaralıları en yakın hastanelere ulaştırmalıdır.

Enerji Kaynakları Müdahale Ekibi:

- Enerji kaynakları müdahale ekibinde görevli olan kişiler; acil durum bölgesine giden elektrik, doğalgaz ve tehlikeli kimyasal hatlarını kesmelidir.

4.2 DEPREM

Deprem Öncesinde;

- Depremi önleyemezsiniz! Fakat;
Yaralanmayı önlemeye,
Hasarı minimuma indirmeye,
Depremden sonra en az 72 saat yardımsız biçimde enkaz altında hayatta kalabilmeye hazırlıklı olabilirsiniz ve olunmalıdır.
- Deprem sırasında ve sonrasında ne yapılması gerektiği konusunda hazırlıklı olunmalı, ihtiyaç listesi çıkarılmalı, iş bölümü yapılmalı, planlar yazılmalı ve tatbikatlar yapılmalı,
- İşyeri için güvenli ve tehlikeli alanlar bilinmeli,
- Dolap üzerine konulan eşya ve büro malzemeleri kayarak düşmelerini önlemek için plastik tutucu malzeme veya yapıstırıcılarla sabitlenmeli,
- Soba ve diğer ısıtıcılar sağlam malzemelerle duvara veya yere sabitlenmeli,
- Dolaplar ve devrilebilecek benzeri eşyalar birbirine ve duvara sabitlenmeli, eğer sabitlenen eşya ve duvar arasında boşluk kalıyorsa, çarpma etkisini düşürmek için araya bir dolgu malzemesi konulmalı,
- Tavan ve duvara asılan avize, klima vb. cihazlar bulundukları yere ağırlıklarını taşıyacak şekilde, duvar ve pencerelerden yeterince uzağa ve kanca ile asılmalı,
- İçinde ağır eşyalar bulunan dolap kapakları mekanik kilitler takılarak sıkıca kapalı kalmaları sağlanmalı,
- Tezgah üzerindeki kayabilecek beyaz eşyaların altına metal profil koyarak bunların kayması önlenmeli,
- Zehirli, patlayıcı, yanıcı maddeler düşmeyecek bir konumda sabitlenmeli ve kırılmayacak bir şekilde depolanmalı, bu maddelerin üzerlerine fosforlu, belirleyici etiketler konulmalı,
- Rafların önüne elastik bant ya da tel eklenmeli, küçük nesneler ve şişeler, birbirlerine çarpmayacak ve devrilmeyecek şekilde kutuların içine yerleştirilmeli,
- Gaz kaçağı ve yangına karşı gaz vanası ve elektrik sigortaları otomatik hale getirilmeli,
- Binadan acilen çıkmak için kullanılacak yollardaki tehlikeler ortadan kaldırılmalı, bu yollar işaretlenmeli, çıkışı engelleyebilecek eşyalar çıkış yolu üzerinden kaldırılmalı,
- Geniş çıkış yolları oluşturulmalı, dışa doğru açılan kapılar kullanılmalı, acil çıkış kapıları kilitli olmamalı, acil çıkışlar aydınlatılmalı,
- Karyolalar, pencerenin ve üzerine devrilebilecek ağır dolapların yanına konulmamalı, karyolanın üzerinde ağır eşya olan raf bulundurulmamalı,
- Tüm bireylerin katılımı ile (evde, iş yerinde, apartmanda, okulda vb.) “Afete hazırlık planları” yapılmalı, her altı ayda bir bu plan gözden geçirilmeli, zaman zaman bu plana göre nasıl davranılması gerektiğinin tatbikatları yapılmalı,

- Bir afet ve acil durumda eve ulaşamayacak durumlar için aile bireyleri ile iletişimin nasıl sağlanacağı, alternatif buluşma yerleri ve bireylerin ulaşabileceği bölge dışı bağlantı kişisi (ev, işyeri, okul içinde, dışında veya mahalle dışında) belirlenmeli,
- Önemli evraklar (kimlik kartları, tapu, sigorta belgeleri, sağlık karnesi, diplomalar, pasaport, banka cüzdanı vb.) kopyaları hazırlanarak su geçirmeyecek bir şekilde saklanmalı, ayrıca bu evrakların bir örneği de bölge dışı bağlantı kişisinde bulunmalı,
- Bina yönetiminin önceden belirlenen, mesken veya iş yerinin özelliği ve büyüklüğüne göre uygun yangın söndürme cihazı mutlaka bulundurulmalı ve periyodik bakımları da yaptırılmalıdır. Bu cihazlar; Kolayca ulaşılabilir bir yerde tutulmalı, yeri herkes tarafından bilinmeli, duvara sıkıca sabitlenmeli, her yıl ilgili firma tarafından bakımı yapılmalı, bir kez kullanıldıktan sonra mutlaka tekrar doldurulmalı, binalarda asansörlerin kapı yanlarına "Deprem Sırasında veya Acil Durumlarda Kullanılmaz" levhası asılmalıdır.

Deprem sırasında;

- Kesinlikle panik yapılmamalı,
 - Sabitlenmemiş dolap, raf, pencere vb. eşyalardan uzak durulmalı,
 - Varsa sağlam sandalyelerle desteklenmiş masa altına veya dolgun ve hacimli koltuk, kanep, içi dolu sandık gibi koruma sağlayabilecek eşya yanına çömelerek hayat üçgeni oluşturulmalı,
 - Baş iki el arasına alınarak veya bir koruyucu (yastık, kitap vb.) malzeme ile korunmalı, sarsıntı geçene kadar bu pozisyonda beklenmeli,
 - Güvenli bir yer bulup, diz üstü **ÇÖK**, başını ve enseni koruyacak şekilde **KAPAN**, düşmemek için sabit bir yere **TUTUN** pozisyonu alınmalı,
 - Merdivenlere ya da çıkışlara doğru koşulmamalı,
 - Balkona çıkılmamalı,
 - Balkonlardan ya da pencerelerden aşağıya atlanmamalı,
 - Kesinlikle asansör kullanılmamalı,
 - Telefonlar acil durum ve yangınları bildirmek dışında kullanılmamalı,
 - Kibrit, çakmak yakılmamalı, elektrik düğmelerine dokunulmamalı,
 - Tekerlekli sandalyede isek tekerlekler kilitlenerek baş ve boyun korumaya alınmalı,
 - Mutfak, imalathane, laboratuvar gibi iş aletlerinin bulunduğu yerlerde; ocak, fırın vb. cihazlar kapatılmalı, dökülebilecek malzeme ve maddelerden uzaklaşılmalı,
 - Sarsıntı geçtikten sonra elektrik, gaz ve su vanaları kapatılmalı, soba ve ısıtıcılar söndürülmeli,
 - Diğer güvenlik önlemleri alınarak gerekli olan eşya ve malzemeler alınarak bina, daha önce tespit edilen yoldan derhal terk edilip toplanma bölgesine gidilmeli,
 - Okulda, sınıfta ya da büroda ise sağlam sıra, masa altlarında veya yanında; koridorda ise duvarın yanına hayat üçgeni oluşturacak şekilde **ÇÖK-KAPAN-TUTUN** hareketi ile baş ve boyun korunmalı,
 - Pencerelerden ve camdan yapılmış eşyalardan uzak durulmalı,
- Deprem anında açık alandıysanız;
- Enerji hatları ve direklerinden, ağaçlardan, diğer binalardan ve duvar diplerinden uzaklaşılmalıdır. Açık arazide çömelerek etraftan gelen tehlikelere karşı hazırlıklı olunmalı,
 - Toprak kayması olabilecek, taş veya kaya düşebilecek yamaç altlarında bulunulmamalı, böyle bir ortamda bulunuluyorsa seri şekilde güvenli bir ortama geçilmeli,
 - Binalardan düşebilecek baca, cam kırıkları ve sıvalara karşı tedbirli olunmalı,
 - Toprak altındaki kanalizasyon, elektrik ve gaz hatlarından gelecek tehlikelere karşı dikkatli olunmalı,
 - Deniz kıyısından uzaklaşılmalıdır.
- Deprem anında araç kullanıyorsanız;
- Sarsıntı sırasında karayolunda seyir halindeyseniz; bulunduğunuz yer güvenli ise yolu kapatmadan sağa yanaşıp durulmalı, kontak anahtarı yerinde bırakılıp, pencereler kapalı olarak araç içerisinde beklenmeli, sarsıntı durduktan sonra açık alanlara gidilmeli,
 - Araç meskun mahallerde ya da güvenli bir yerde değilse (ağaç ya da enerji hatları veya direklerinin yanında, köprü üstünde vb.) durdurulmalı, kontak anahtarı üzerinde bırakılarak terk edilmeli ve trafikten uzak açık alanlara gidilmeli,
 - Sarsıntı sırasında bir tünelin içindeyseniz ve çıkışa yakın değilseniz; araç durdurulup aşağıya inilmeli ve aracın yanına yan yatarak ayaklar karına çekilip, ellerle baş ve boyun korunmalı, (**ÇÖK-KAPAN-TUTUN**)
 - Kapalı bir otoparkta iseniz; araç dışına çıkılıp, yanına yan yatarak, ellerle baş ve boyun korunmalıdır (yukarıdan düşebilecek tavan, tünel gibi büyük kitleler aracı belki ezecek ama yok etmeyecek, araç içinde olduğunuz takdirde, aracın üzerine düşen bir parça ile aracın içinde ezilebilirsiniz).

Metroda veya diğer toplu taşıma araçlarındaysanız:

- Gerekmedikçe, kesinlikle metro ve trenden inilmemeli, (elektriğe kapılabilirsiniz veya diğer hattan gelen başka bir metro yada tren size çarpabilir),
- Sarsıntı bitinceye kadar metro ya da trenin içinde, sıkıca tutturulmuş askı, korkuluk veya herhangi bir yere tutunmalı, metro veya tren personeli tarafından verilen talimatlara uyulmalıdır.

Deprem sonrasında

Kapalı alandaysanız:

- Önce kendi emniyetinizden emin olunmalı,
- Sonra çevrenizde yardım edebileceğiniz kimse olup olmadığı kontrol edilmeli,
- Depremlerden sonra çıkan yangınlar oldukça sık görülen ikincil afetler olup bu nedenle eğer gaz kokusu alırsanız, gaz vanası kapatılmalı, camlar ve kapılar açılmalı, hemen bina terk edilmeli,
- Dökülen tehlikeli maddeler temizlenmeli,
- Yerinden oynayan telefon ahizeleri, telefonun üstüne konulmalı,
- Acil durum çantasını yanınıza alarak en yakın toplanma bölgesine doğru harekete geçilmeli,
- Radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarıyla yapılacak uyarılar dinlenilmeli,
- Cadde ve sokaklar acil yardım araçları için boş bırakılmalı,
- Her büyük depremden sonra mutlaka artçı depremler olmakta olup artçı depremlerin zaman içerisinde seyrekleşir ve büyüklükleri azalır. Artçı depremler hasarlı binalarda zarara yol açabilir. Bu nedenle sarsıntılar tamamen bitene kadar hasarlı binalara girilmemeli, artçı depremler sırasında da ana depremde yapılması gerekenler yapılmalıdır.

Açık alandaysanız:

- Çevrenizdeki hasara dikkat edilmeli ve bunlar not edilmeli,
- Hasarlı binalardan ve enerji nakil hatlarından uzak durulmalı,
- Öncelikle yakın çevrenizde acil yardıma gerek duyanlara yardım edilmeli,
- Sonra en yakın toplanma bölgesine gidilmeli,
- Yardım çalışmalarına katılınmalı, özel ilgiye ihtiyacı olan afetzedelere (yaşlılar, bebekler, hamileler, engelliler) yardımcı olunmalıdır.

Yıkıntı altında mahsur kaldıysanız:

- Paniklemeden durum kontrolü yapılmalı,
- Hareket kabiliyetiniz kısıtlanmışsa çıkış için hayatınızı riske atacak hareketlere kalkışılmamalı (biliniz ki kurtarma ekipleri en kısa zamanda size ulaşmak için çaba gösterecektir),
- Enerjinizi en tasarruflu şekilde kullanabilmek için hareketleriniz kontrol altında tutulmalı,
- El ve ayaklarınızı kullanabiliyorsanız su, kalorifer, gaz tesisatlarına, zemine vurmak suretiyle varlığınız duyurulmaya çalışılmalı,
- Sesinizi kullanabiliyorsanız kurtarma ekiplerinin seslerini duymaya ve onlara seslenmeye çalışılmalı (ancak enerjinizi kontrollü kullanmanız gerektiğini unutmayın),

Deprem başladığında nerede olursanız olun, kendinizi korumaya almalı ve sarsıntı durana kadar orada kalınmalıdır. Her nerede olursanız olun, zeminin şiddetle hareket etmesi olasılığına hazır olunmalı, örtünmeli ve sağlam bir nesnenin koruması altına girilmeli, bunun yapılamadığı durumlarda yere çökmeli, baş ve yüz korunacak biçimde kapanmalı, ilk sarsıntıyı izleyecek diğer sarsıntılara da hazır olunmalıdır.

ÇÖMEL: Çünkü çömelerek hedef küçültülmeli, üzerinize doğru düşecek unsurların sizi yaralama riskini azaltılmalıdır.

KORUN: Kollarla baş ve boyun kapatılmalı, bir siperin yanında ya da altında CENİN pozisyonu alınmalıdır (bu siper masa, konsol, sandalye olabilir).

BEKLE: Sarsıntı bitene kadar tutunarak beklenmeli, sarsıntı sırasında koşulmamalı, merdivenden inilmemelidir.

4.3 PATLAMA/PARLAMA

Öncesinde:

- Yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali: İşyerinin yaptığı çalışmalar, kullanılan kimyasallardan kaynaklanacak patlamalar ve sonrasında meydana gelecek yangın durumuna, muhtemel acil durumların belirlenmesinde dikkat edilmeli,
- Kullanılan kimyasalların Güvenlik Bilgi Formu'ndaki (GBF) bilgilerden faydalanılarak hangi durumlarda parlama veya patlama ihtimali olacağı değerlendirilmeli,
- Parlama, patlama risklerinin değerlendirilmesi amacıyla patlayıcı ortam oluşabilecek tüm alanların/işyerlerinin ayrıca Patlamadan Korunma Dokümanı hazırlanmalı,
- Parlama, patlama ve yangın gibi acil durumların belirlenmesi için kontrol listeleri hazırlanmalı, bu kontrol listelerinde;
 - İşyerindeki alevlenir, oksitleyici ve patlayıcı kimyasal maddeler ile bunların depolanması,
 - Varsa kaynak ve kesme faaliyetleri,

- Tesiste ürün alan/boşaltan taşıtlar,
- Potansiyel bir alev kaynağı teşkil edebilecek yüksek sıcaklık oluşturan makine ve teçhizatlar,
- Sigara için belirlenmiş özel alanlar,
- Tesiste kullanılan tüm cihazların standartlara uygunluğu,
- Tehlikeli kimyasal maddelerin ve atıkların işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanmasının uygunluğu,
- Komşu işyeri ve binalarında yapılan faaliyetler,
- Tehlikeli patlayıcı atmosferin oluşma/tutuşma ihtimali vb.

Hususları dikkate alınmalı,

- Patlamadan korunma dokümanı hazırlanmalı,
- Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerin patlayıcı ortam oluşma sıklığı ve kalıcılığı esas alınarak bölgeler halinde sınıflandırılmalı,
- Bu bölgelerde kullanılan elektrikli ve elektrikli olmayan tüm ekipman ve koruyucu sistemlerin uygun kategorilere göre seçilmeli,
- Kazanların periyodik kontrolünün yapılmalı,
- Kazan dairesi içine yetkili kişiler harici kişilerin girmesi önlenmeli,
- Gaz detektörü bulundurulmalı,
- Gaz tüplerinin ve gaz hatlarının periyodik kontrolü yapılmalı,
- Kullanılan kimyasal maddelerin uygun etiketlenmesi ve depolanmasına dikkat edilmeli,
- Laboratuvarlara yetkili kişi harici personelin girmesi engellenmeli,
- Kimyasal atıklar düzenli depolanmalı,
- Havalandırma sistemi bulundurulmalı,
- Kullanılan kimyasalların güvenlik bilgi formları bulundurulmalı,
- CO, CO2 detektörleri bulundurulmalı,
- Işıklı ve sesli alarm sistemi bulundurulmalı,
- Acil durum vanaları bulunmalı (doğal gaz akışını kesmek için),
- Acil çıkışların ve söndürme ekipmanlarının gösterildiği tahliye planları, işyerinde görünür şekilde asılı olmalı,
- Yangın söndürme ekipmanları, işyeri içerisinde doğru konumlandırılmalı,
- Uygun standartlarda yangın söndürme ekipmanı bulundurulmalı ve periyodik kontrolleri yaptırılmalı,

Esnasında ve sonrasında:

- Patlama anından hemen sonra en yakındaki acil durum düğmesine basılmalı,
- İtfaiye ve diğer acil durum servisleri aranarak patlama ve yaralılar hakkında bilgi verilmeli,
- Acil durum ekiplerinin talimatları çerçevesinde gösterilen doğrultuda acil çıkıştan çıkarak güvenli yere gidilmeli, burada yapılacak sayıma dâhil olunmalı,
- Acil durum ekiplerinden belirlenen personel, işyerinin doğalgazını, elektriğini kesmeli (patlayıcı kimyasalların tehlike teşkil edip etmediği kontrol edilerek hareket edilmeli),
- Yangınla mücadele ekibi, patlamadan sonra yangın çıkmasını veya büyümesini önlemek için acil durum ekipmanlarıyla söndürme işlemlerine başlamalı,
- Arama kurtarma ve tahliye ekibi, çalışanların, patlamanın olduğu bölgeden ve tüm işyerinden tahliye edilmesini ve güvenli yere ulaşmalarını sağlamalı,
- Yaralı olmayanlara güvenli yer konusunda yardımcı olduktan sonra yaralıların arama ve kurtarma işlemlerine aldığı eğitim çerçevesinde başlamalı,
- İlk yardım ekibi, yaralıları ilk müdahaleyi yapmalı,
- Patlamayla ilgili görevlilere bilgi verilmeli, sonrasında hazırlanan raporlara katkı sağlanmalıdır.

4.4 TEHLİKELİ KİMYASAL MADDE

Öncesinde:

- Vanaların gaz sızıntısına karşı rutin kontrolleri yapılmalı,
- Özel kimyasal depolama dolapları temin edilmeli,
- Kimyasalların depolandığı bölümlerde sızıntıya yol açacak durumlar engellenmeli, havalandırma uygun olmalı,
- Kimyasallar özellik ve tehlikelerine göre uygun şekilde depolanmalı,
- İzni olmayan çalışanların kimyasalların depolandığı alana girmesi engellenmeli (kartlı giriş vb.),
- Gaz sirkülasyonunun sağlandığı borularda kaçak kontrolü yapılmalı,
- Kimyasallar için çalışanlara uygun kişisel koruyucu donanım temin edilmeli ve doğru şekilde kullanmaları sağlanmalı,
- Yangınla mücadele ve arama kurtarma tahliye ekipleri oluşturulmalı,
- İlgili acil durum ekiplerine eğitimler verilmeli/aldırılmalı,

- Olası kimyasal yayılımı veya sızıntısında işyerini çabuk tahliye edebilmek amacıyla tahliye planları oluşturulmalı,
- Tahliye planları görünür yerlerde asılı olmalı,
- Gaz yayılımı durumlarında uygun yerlere uygun sayıda gaz dedektörü yerleştirilmeli,

Esnasında ve sonrasında;

Etkilenen personel ise;

- Kirlenen giysi çıkarılmalı, cilt teması olmuşsa kimyasalın etkilediği bölge bol su ile yıkanmalı,
- Göze sıçrama olmuşsa göz kapağı açık olacak şekilde bol su ile veya göz solüsyonu ile yıkanmalı,
- Kimyasalın buharları solunduysa temiz havaya çıkarılmalı,
- Göz, cilt, solunma durumunda gerekir ise uzmana başvurulmalı,
- Yutulma durumunda en yakın sağlık kuruluşuna sevki sağlanmalı,
- Daha da acil bir durum söz konusu ise en yakın tıbbi müdahale yerine ulaştırılmalı ve 112 aranmalı,
- Acil durumlarda söz konusu kimyasalın güvenlik bilgi formuna (GBF) bakılmalı ve formda verilen bilgilere riayet edilmeli,
- Diğer çalışanlar durum ile ilgili uyarılmalı ve bilgilendirilmeli,
- Tehlikeli kimyasalın ortamdaki uzaklaştırılması ve bertaraf edilmesi GBF’nda verilen bilgilere göre yapılmalı, işlem sırasında GBF’de tavsiye edilen KKD ekipmanları kullanılmalı,
- Olay, yetkililere bildirilmelidir.

Etkilenen ortam ve çevre ise;

- Kaza bölgesi (dökülme, kırılma, sızma vb.) kontrol altına alınmalı, kimyasalın başka alanlara sirayet etmesi engellenmeli,
- Dökülen kimyasalın çevresi uygun absorban madde ile çevrelenmeli ve yayılımı önlenmeli (absorban madde tercihinde GBF’nda verilen bilgilere riayet edilmeli), bu işlem esnasında gerekli KKD’ler kullanılmalı,
- Absorban madde, kimyasalı iyice çektiğinde faras veya kürek ve süpürge yardımıyla oluşan katı atık, kimyasal atık kabına konulmalı ve kalıntılar sünger vb. ekipmanlarla temizlenmeli,
- Dökülen kimyasalın çok fazla olması ve tehlikeli olması durumunda ilgili birim ve kuruluşlardan (AFAD, İtfaiye) yardım talep edilmeli
- Meydana gelen kimyasal atık, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nde belirtilen hususlara uyularak bertaraf edilmeli,
- Olay, birim yetkililerine bildirilmelidir.

4.5 SABOTAJ

Öncesinde;

Önleyici tedbirler olarak;

- Giriş çıkışlar kontrollü yapılmalı,
- Bina girişlerine X-Ray cihazı yerleştirilmeli
- Bina dışında ve içinde güvenlik kameraları bulunmalı ve aktif olduklarına dair sürekli olarak takibi yapılmalı,
- İşyerinde bir güvenlik birimi oluşturulmalı,
- Patlayıcı malzeme ve ekipmanların bulunduğu kısımlara girişler sınırlandırılmalı,
- Dışarıdan gelen kişilerin kaydı tutulmalı, girişte kimlik alınmalı ve ziyaretçi kartı verilmeli, Esnasında

ve sonrasında;

- Kolluk kuvvetleri ile derhal irtibata geçilmeli,
- Acil durum sireni çalınmalı,
- Acil çıkışları gösteren tahliye planları görünür yerlerde asılı olmalıdır.

4.6 SEL

Öncesinde;

Önleyici tedbirler olarak;

- Yağmur suyu kanallarının kontrolü ve bakımları yapılmalı,
- Bireysel ve kurumsal olarak ağaçlandırmaya önem verilmeli,
- Kapalı alanlarda pencere ve kapılar için “taşınabilir” engeller bulundurulmalı,
- Olası sel durumunda elektrik ve su kaynakları kapatılmalı,
- Afet sırasında ve sonrasında kullanılacak ekipmanlar hazır bulundurulmalı,
- Sel için belirlenmiş “güvenli yer”in gösterildiği tahliye planının, görünür yerlerde asılı olmalı,
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibi oluşturulmalı,
- Arama, kurtarma ve tahliye ekibine sel ile ilgili eğitim verilmeli/aldırılmalı,

- İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'te yer alan "güvenli yer" belirlenirken sel için de ayrı bir güvenli yer belirlenebileceği hususu göz önüne alınmalı,

Esnasında;

- Panik yapılmadan çalışanlara haber verilmeli, acil durum alarm düğmesine basılmalı,
- Vanalar kontrol edilip borularda kaçak olup olmadığı kontrol edilmeli,
- İtfaiyeye haber verilmeli,
- Sel sularının işyerine girme ihtimali var ise açık olan pencere ve kapılar kapatılarak suyun girmesi sınırlandırılmalı,
- Değerli eşya ve ekipmanlardan taşınır olanlar, güvenli bir yere taşınmalı (üst katlar gibi),
- Doğalgaz ve elektrik tesisatı kapatılmalı,
- Binanın, su girebilecek yerlerine bariyerler kurulmalı,
- Mümkünse su kanalizasyona doğru yönlendirilmeli,
- Sel için belirlenmiş güvenli yere, arama kurtarma ve tahliye ekiplerinin talimatlarına uyarak gidilmeli ve burada sayıma katılım sağlanmalıdır.

4.7 GIDA ZEHİRLENMESİ

Öncesinde; Önleyici

tedbirler;

- Gıda ürünlerinin son tüketim tarihlerinin kontrolü yapılmalı,
- Yemekler, hijyenik koşullarda taşınmalı,
- Yemek servisi yapılan tabak, çatal, tepsi vb. temiz tutulmalı,
- Yemeklerden numune alınmalı,
- Yemek servisi yapan personele eğitim verilmeli,
- Tüm personele genel hijyen eğitimi verilmeli,
- Acil durum irtibat numaraları listesi, görünür yerlerde asılı olmalı,
- Yemek servisi yapan kişiler uygun eldiven, bone, iş kıyafeti vb. kullanmalı,

Esnasında;

- Yemek servisi kesilmeli,
- Etkilenenlerin en yakın sağlık kuruluşuna sevkleri sağlanmalıdır.

4.8 İLK YARDIM VE KAZALAR

Öncesinde; Önleyici

tedbirler;

- Risk değerlendirmesi yapılmalı,
- Çalışanlara iş ile ilgili gerekli eğitimler verilmeli,
- Çalışanlara gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmeli,
- Belirlenen zaman dilimlerinde çalışanların sağlık gözetimleri yapılmalı,
- Ramak kala formları oluşturulmalı ve doldurulması sağlanmalı,
- Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yönünden fikir ve önerileri alınmalı,
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda ödül sistemi getirilmeli,
- Zemin, yol ve merdivenlerin mevzuatta/standartlarda belirlenen kriterlere uygun olması sağlanmalı,
- Termal konfor şartlarının mevzuatta/standartlarda belirlenen kriterlere uygun olması sağlanmalı,
- Çalışanlara güvenlik kültürü aşılması ile ilgili çalışmalar yapılmalı,
- İşyeri içi güncel trafik planı bulundurulmalı,
- İlk yardım ekibi oluşturulmalı,
- İlk yardım personeline profesyonel ilkyardım eğitimi aldırılmalı,
- Ecza dolapları bulundurulmalı ve kullanıma uygun içerikte olmalı,
- Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanım temin edilmeli,
- Kişisel koruyucu donanımların çalışanlarca doğru kullanımı sağlanmalı,
- Acil durum irtibat numaraları görünür yerlerde asılı olmalı,
- İşyeri otoparkına araçların nizami park edilmesi sağlanmalı (ileri doğru çıkacak şekilde),

Sonrasında;

- 112 aranmalı ve olay bildirilmeli,
- İlk yardım ekibi tarafından kazalıya müdahale edilmeli,
- En yakın sağlık kuruluşuna sevk sağlanmalıdır.

5. ACİL DRURUM PLANI

Acil durum planı, tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanmalıdır.

Acil durum planının hazırlanmasında dikkate alınacak hususlar;

- Risk değerlendirmesi sonuçları.
- Yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali.
- İlk yardım ve tahliye gerektirecek olaylar.
- Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali.
- Sabotaj ihtimali. Önleyici

ve sınırlandırıcı tedbirler;

- İşveren, belirlediği mümkün ve muhtemel acil durumların oluşturabileceği zararları önlemek ve daha büyük etkilerini sınırlandırmak üzere gerekli tedbirleri alır.
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere tedbirler belirlenirken gerekli olduğu durumda ölçüm ve değerlendirmeler yapılır.
- Alınacak tedbirler, risklerden korunma ilkelerine uygun olur ve toplu korumayı esas alır. Acil

durum müdahale ve tahliye yöntemleri;

- İşverence acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir.
- Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır.
- İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için bulundukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir.
- İşyerlerinde yaşlı, engelli, gebe veya kreş var ise çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınır.
- Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri dikkate alınır.
- Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında müşteri, ziyaretçi gibi işyerinde bulunması muhtemel diğer kişiler de göz önünde bulundurulur.

Görevlendirilecek çalışanların belirlenmesi; Çok

Tehlikeli Sınıftaki İşyerleri için;

- Her 30 çalışana kadar Arama, Kurtarma ve Tahliye Konusunda 1,
- Her 30 çalışana Kadar Yangın Konusunda 1,
- Her 10 çalışana kadar İlk yardım konusunda 1,

Tehlikeli Sınıftaki İşyerleri için;

- Her 40 çalışana kadar Arama, Kurtarma ve Tahliye Konusunda 1,
- Her 40 çalışana Kadar Yangın Konusunda 1,
- Her 15 çalışana kadar İlk yardım konusunda 1, 10'dan

Fazla Çalışanı Olan Az Tehlikeli Sınıftaki İşyerleri için;

- Her 50 çalışana kadar Arama, Kurtarma ve Tahliye Konusunda 1,
- Her 50 çalışana Kadar Yangın Konusunda 1,
- Her 20 çalışana kadar İlk yardım konusunda 1,

10'dan Az Çalışanı Olan Az Tehlikeli Sınıftaki İşyerleri için;

- Arama, Kurtarma, Tahliye ve Yangın Konusunda 1
- İlk yardım konusunda 1 çalışan olmak üzere toplam 2 çalışan görevlendirilmelidir.

- Belirtilen sayıları aşan sayılarda çalışanın bulunması halinde, tehlike sınıfına göre her 30, 40 ve 50'ye kadar çalışan için birer destek elemanı daha görevlendirilir.

- Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

- İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir.

Dokümantasyon;

- Acil durum planı asgari aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir;
- İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı,

- Hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı,
- Hazırlanıldığı tarih ve geçerlilik tarihi,
- Belirlenen acil durumlar,
- Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler,
- Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri,
- Aşağıdaki unsurları içeren işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren kroki;
 - ✓ Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dâhil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler,
 - ✓ İlk yardım malzemelerinin bulunduğu yerler,
 - ✓ Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye planı,
 - ✓ Görevlendirilen çalışanların ve varsa yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri,
 - ✓ İlk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları.
- Acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası paraflanıp, son sayfası imzalanır ve söz konusu plan, acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanmalıdır.
- Acil durum planı kapsamında hazırlanan kroki bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulmalıdır.

Tatbikat:

- Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için işyerlerinde yılda en az bir defa olmak üzere tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler yapılır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat raporu hazırlanır.
- Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.
- Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanlarındaki işyerlerinde tatbikatlar yönetimin koordinasyonu ile yürütülür.

Acil durum planının yenilenmesi:

- İşyerinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde etkinin büyüklüğüne göre acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.
- Birinci fıkrada belirtilen durumlardan bağımsız olarak, hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

Çalışanların bilgilendirilmesi ve eğitim:

- Tüm çalışanlar acil durum planları ile arama, kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele, ilkyardım konularında görevlendirilen kişiler hakkında bilgilendirilir.
- İşe yeni alınan çalışana, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirme yapılır.
- Acil durum konularıyla ilgili özel olarak görevlendirilenler, yürütecekleri faaliyetler ile ilgili özel olarak eğitilir. 11 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca görevlendirilen çalışanlara, eğitimlerin işyerinde iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi tarafından verilmesi halinde, bu durum işveren ile eğitim verenlerce imzalanarak belgelendirilir.

Diğer bilgiler:

- Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda, yürütülen işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işler de göz önünde bulundurularak acil durum planı işverenlerce ortaklaşa hazırlanır.
- Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya sitelerinin işyerlerince hazırlanan acil durum planlarının koordinasyonu yönetim tarafından yürütülür.
- Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde acil durum planları; Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde acil durum planlarının hazırlanması konusunda işyerinin bütünü için asıl işveren, kendi çalışma alanı ve yaptıkları işler ile sınırlı olmak üzere alt işverenler sorumludur.
- Bir aydan kısa süreli geçici işlerde acil durum planlaması; Bir aydan kısa süreli işlerde, işyerinin veya yapılacak işin mahiyeti itibarıyla çalışanları doğrudan etkilemesi muhtemel acil durumlar için bu Yönetmelik kapsamında yapılan özel görevlendirmeler işverence yapılır ve çalışanlar özel görevi bulunanlar ve acil durumlar ile ilgili bilgilendirilir.
- Acil durum planı rehberleri; Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi-işveren ve memur sendikaları ile kamu yararına çalışan sivil toplum kuruluşlarının faaliyet gösterdikleri sektörde hazırladıkları rehber taslaklarından, Bakanlıkça bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğu yönünden değerlendirilerek onaylanan taslaklar, Bakanlık tarafından sektör, meslek veya yapılan işlere özgü acil durum planı rehberleri olarak yayımlanır ve acil durum planının hazırlanmasında bu rehberler de dikkate alınmalıdır.

- Mevcut acil durum planları ve tatbikatlar; Hazırlanmış olan acil durum planları bir yıl içerisinde Yönetmeliğe göre gözden geçirilerek revize edilmeli, işyerlerinde gerçekleştirilmiş olan tatbikatlar süresince geçerli sayılır.
- Ekip eğitimlerinin tamamlanması; kurulacak olan ekiplerin eğitimleri aldırılmalı veya verilmelidir.

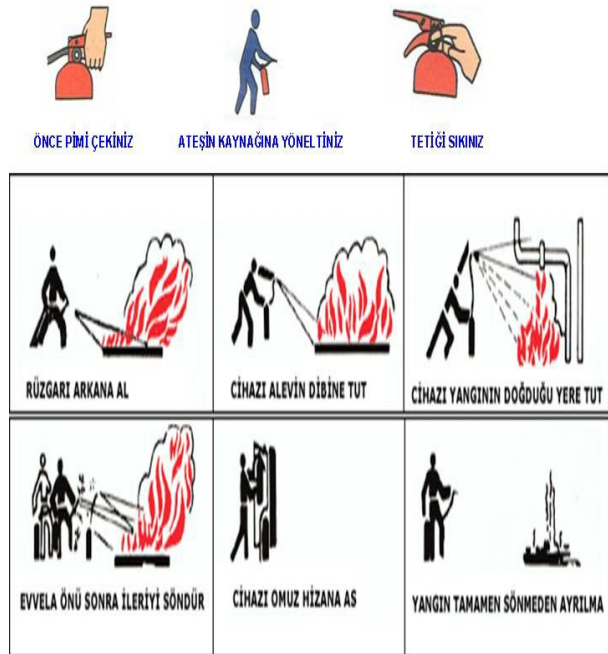
Yangın büyüme hızı

Manometre göstergesi yeşilde olmalı

BİR YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR.

TÜR	SINIF A	SINIF B	SINIF C	SINIF D	SINIF F	Elektrik Yangınları
	Katı maddeler	Sıvı	Gaz	Metaller	Pişirme kapları	Elektrik ekipmanı
Su	✓	✗	✗	✗	✗	✗
Köpük	✓	✓	✗	✗	✗	✗
Kuru Kimyevi Toz	✓	✓	✓	✓	✗	✓
CO ₂	✗	✓	✗	✗	✗	✓
Islak kimyasal	✓	✗	✗	✗	✓	✗

Tip Renk kodu Menzili Süre	Kullanıldığı yer (yangın sınıfı)	Etkileri	Kullanılma yöntemi	Muhtemel tehlikeler
SU Kırmızı Jet 7 m 5 lt/60 sn	A tipi	Soğutma	Yangına mümkün olduğunca alçak durarak yaklaşınız, jet suyu yangının merkezine yatay süpürme hareketi ile tutunuz. Açık sahada rüzgâr üstünden yaklaşınız. Alçak pozisyonda yaklaşınız, civarda dikey yüzey var ise köpüğü dikey yüzeye çarptırarak sürekli bir akış sağlayınız. Yatar sahada nuzulu hafif yukarı nişanlayıp yatay süpürme hareketi yapınız. Yüzeye çarpan köpük, bir örtü tabakası oluşturacaktır.	Yağ ve sıvı yangınlarında kullanmayınız. Akım geçen elektrik cihazları ve kablolarda kullanmayınız.
KÖPÜK Sarı Jet 5 m 5 lt/30 sn	B tipi	Boğma ve soğutma		Akım geçen elektrik cihazları ve kablolarda kullanmayınız.
CO ₂ Siyah Jet 1-2 m 5-10 kg/12 sn	A, B ve C tipi yangınları n sıvı formunda	Boğma	Alçak pozisyonda yaklaşınız, size en yakın yerden süpürme hareketi ile söndürünüz, açık alanlarda fazla etkili değildir.	Uygun nozul ile püskürtülmezse püskürtme rüzgârı yangını şiddetlendirebilir. Patlayıcı gaz olan ortamlarda tüpü yere temas ettiriniz, hortumu izolasyonlu yerden tutunuz, kullandıktan sonra bölmede durmayınız.
KURU TOZ Mavi Jet 4-5 m 3-6 kg/9 sn	A B C tipi	Boğma ve reaksiyon kırıcı	Alçak pozisyonda yaklaşınız, size en yakın yerden süpürme hareketi ile söndürünüz.	Tozu teneffüs etmeyiniz.

Yangın türüne göre yangın söndürme cihazlarının kullanımı

	ACİL DURUM TELEFONLARI		
112	AMBULANS	121	TELEFON ARIZA
112	İTFAİYE	185	SU ARIZA
112	POLİS	186	ELEKTRİK ARIZA
112	JANDARMA	187	GAZ ARIZA

UD5034

Çök-Kapan-Tutun

BİLGİLEN PLANLA HAZIRLAN

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
www.afetacil.gov.tr

- ✓ Afet riskine karşı nasıl hazırlanacağınızı ve nasıl korunacağınızı öğrenebileceğiniz eğitim programlarına katılın.
 - ✓ Yapınızın ilgili yönetmeliklere uygun inşa edildiğinden ve iskân ruhsatı vb. izinlerinin alındığından emin olun.
 - ✓ Aile üyeleriniz ile birlikte Aile Afet Planınızı hazırlayın.
 - ✓ Afet ve Acil Durum Çantanızı hazırlayın.
 - ✓ Kendiniz ve aile üyeleriniz için Acil Durum Bilgi Kartını hazırlayın.
 - ✓ Afet veya acil durum sonrası aile üyeleri ile buluşacağınız alanları belirleyin.
 - ✓ Evinizde ve işyerinizde Tehlike Avı yapın. Size zarar verebilecek eşyaları sabitleyin ya da yerlerini değiştirin.
 - ✓ Zorunlu Deprem Sigortanızı yaptırın.
 - ✓ Evinizdeki tesisatların (su, doğalgaz, elektrik vb.) yerlerini ve nasıl kapatılacağını öğrenin.
 - ✓ Afetler sırasında nasıl davranmanız gerektiğini öğrenin.
 - ✓ Yaşam alanlarınızda afet öncesi ve sonrasında oluşabilecek yangın risklerini belirleyin.
 - ✓ Yaşam alanlarınızdan nasıl tahliye olacağınız bilgisini öğrenin.
 - ✓ Günlük yaşamınızda veya afet ve acil durumlarda ihtiyaç duyabileceğiniz ilkyardım bilgilerini öğrenin.
 - ✓ Planlarınızı kontrol edin, güncelleyin ve tatbik edin.
 - ✓ Afet ve acil durumlarda güvenliğinizi tehlikeye atacak davranışlarda bulunmayın.
- Afetlerle mücadelede en önemli adım afetler ve afetlere nasıl hazırlık yapılması gerektiği konusunda **bilgilenmek** ve yapılan hazırlıkları bir **plan** dahilinde uygulamaktır.

ACIL DURUM TELEFONLARI

Acil Durum Telefon Numaralarını aradığınızda; kesin yerimizi ve adresimizi hangi numaradan aradığımızı karşımadaki yetkililere bildirerek, biliyorsak olayın tanımını yapabiliriz. Acil durum telefonlarını öğrenelim, **HIÇ BİR ZAMAN** gereksiz yere aramayalım. **UNUTMAYALIM**, biz telefonları gereksiz yere meşgul ederek, gerçekten acil yardıma ihtiyacı olanlar çok zor durumda kalabilir.

Evde ailemizle birlikte **Tehlike Aві** yaparak yaşadığımız mekanları güvenli hale getirmeliyiz. Tehlike Aві ile amacımız, kayarak ve düşerek bize zarar verebilecek eşyaları belirleyip, bunları sabitlemek veya yerlerini değiştirmektir. Tehlike Aві'nin okulumuzda öğretmenlerimiz ve sınıf arkadaşlarımızla birlikte de yapabiliriz.

Afetlerde ailemizin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için bir **Afet ve Acil Durum Çantası** hazırlamalıyız. Biz de kendimiz için temel ihtiyaçlarımızdan ve özel eşyalarımızdan oluşan **Çocuk Afet ve Acil Durum Çantası** hazırlayabiliriz.

Afetler sırasında ne yapmalıyız?

Afetlere hazırlıkta en önemli konu; afetler hakkında bilgi sahibi olmak ve afetler sırasında doğru davranış şekillerini öğrenmektir. Ülkemizde sıklıkla görülen deprem, heyelan, sel, çığ düşmesi, vb. afetler sırasında yapılması gereken doğru davranış şekilleri farklıdır. Aktif fay hatları üzerinde bulunan ülkemizde, sıklıkla depremler yaşandığı için öncelikle deprem sırasında doğru

davranış şekli olan **Çök-Kapan-Tutun** hareketini öğrenmeliyiz. Deprem sırasında en hızlı biçimde bulunduğumuz alanda daha önceden belirlediğimiz güvenli yere ulaşmalı, sarsıntı geçene kadar **Çök-Kapan-Tutun** hareketini yapmalıyız.

ÇÖK-KAPAN-TUTUN HAREKETİNİ evde ve okulda bir oyun gibi tekrarladığımızda, gerçek bir afet ve acil durumda bu hareketi hızlı ve doğru yapmamız kolaylaşacaktır.

Diğer doğal afetler sırasındaki doğru davranış şekillerini ise www.afetacil.gov.tr adresinden öğrenebiliriz.

Afetler sonrasında ne yapmalıyız?

Ailemizle birlikte hazırladığımız Aile Afet Planına uygun davranarak:

- Önce kendimizin yaralı olup olmadığını kontrol etmeliyiz. Sonra çevremizde yaralı olup olmadığını kontrol edebiliriz.
- Eğer çevremizde yaralı biri varsa büyüklükimize haber vermeliyiz.
- Herhangi bir gaz kaçağı olasılığına karşı kibrit, çakmak gibi alev çıkaran araçları kullanmamalıyız.
- Evden çıkarken yanımıza Afet ve Acil Durum Çantamızı almayı unutmamalıyız.

Acil Durum Bilgi Kartı

Acil Durum Bilgi Kartı'nı www.afetacil.gov.tr adresinden indirebilirsiniz.

AFAD

ARKA

İLK 72 SAAT

BİLGİLEN, PLANLA HAZIRLAN

AFAD

T.C. BAŞKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

TÜRKİYE ve AFETLER

Ülkemizde başta deprem olmak üzere sel, heyelan, çığ gibi doğa olayları sıklıkla yaşanmaktadır. Doğa olaylarının oluşmasını engelleyemeyiz ama önlem olarak bize verebileceği zararları azaltabiliriz. Örneğin Türkiye deprem kuşağında yer alan bir ülkedir. Depremün oluşmasını engelleyemeyiz ama önlem olarak daha güvenli bir yaşam çevresi oluşturabiliriz.

Türkiye'de görülen başlıca doğal afetler:

GÜVENLİ YAŞAM NEDİR ?

Her türlü tehlikenin getireceği zararlardan korunarak yaşamaya **Güvenli Yaşam** denir.

Güvenli Yaşam için önce eğitim olarak bilgilennemiz, sonrada bu tehlikelere karşı önlem almamız gerekir.

İlk 72 saat

Afetler her zaman, her yerde meydana gelebilir ve afette görevli kurumlar afet sonrası ihtiyaçlarımızı hemen karşılayamayabilir. Bunun için, afette "altın saatler" olarak adlandırılan İlk 72 saat için ailemizle birlikte hazırlıklı olmalıyız.

Afetlerden önce neler yapmalıyız?

Bilim insanlarının yaptıkları araştırmalar, öncelikle ev yapmaya uygun, güvenli alanlara yerleşmemiz gerektiğini göstermektedir. Bu durumda bizde yapacağımız ilk iş, afetlere karşı güvenli evlerde oturmaktır.

Ailemiz ile bir araya gelerek, afetlere karşı hazırlanabilmek için neler yapabileceğimizi konuştuktan sonra beraber bir **Aile Afet Planı** hazırlamalıyız.

ACIL DURUM TELEFONLARI

- 1-1-2 Acil Yardım (Ambulans)
- 1-1-0 İtfaiye
- 1-5-5 Polis
- 1-5-6 Jandarma
- 1-2-1 Telefon Arıza
- 1-8-5 Su Arıza
- 1-8-6 Elektrik Arıza
- 1-7-7 Orman Yangını
- 1-8-7 Doğalgaz Arıza
- 1-1-4 Ulusal Zehir Danışma Merkezi

Acil Durum Bilgi Kartı

Afet ya da acil durumlar için ailemizin hazırladığı, **Acil Durum Bilgi Kartı'nı** hep üzerimizde taşımalıyız.

ÖN

88

Kimyasal Tehlikelerde Doğru Davranış Biçimleri;

Acilen Kapalı Alana Sığın!

Kapı ve Pencereleeri Kapat!

Havalandırmaları Kapat!

Üst Katları Tercih Et!

Radio ve Televizyonu Aç!

İkaz ve Alarm Uyarılarını Dinle!

Kesinlikle Sigara İçme, Yanan Ateşi Söndür!

Tehlike Geçti İkazından Sonra Odayı Havalandır!

SARI İKAZ

Hava saldırsı ih malinin olduğunu işaret eden sarı ikaz, 3 dakika süreli düz siren sesi ile duyurulur.

Bu ikaz duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Yakından, evine veya işyerine git.
- Evine, işyerine yakın sığınma, gerek içinde saklanmak için.
- Yakından, genel sığınaklara,
- Sığınma yerlerine,
- Sağlam panolara,
- Teras - geçitleri, denizden, bodrumlar, duvar dışları, çatılar gibi sığınmaya elverişli yerlerin yakınına git.

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Gaz, elektrik ve su anahtarlarını kapat.
- Yanan ocak veya sobayı söndür.
- Açık kapı ve pencereleri kapat, perdeleri çek.
- Sığınak/sığınma yerini hazır bulundurun.
- Kapalı kapıların içineki elverişli ve içecekleri sığınak/sığınma yerine götüz.
- Konyacı maske, eldiven, el feneri vs. mevsimlere göre giyecekleri yanına al.
- Genek içinde sığınak/sığınma yerine girmek için hazır ol.

ARAÇTA İSENİZ

- Yakından, evine, işyerine git veya yavaş hareket et.
- Araçta kalırsanız "Açık Alanda" gibi hareket et.

İKAZ VE ALARM İŞARETLERİ

Erken uyarı sistemlerinden alınan tehlike haberlerinin halka duyurulmasında anlamdan önce belirlenmiş ikaz ve alarm işaretleri kullanılmaktadır.

- **Sarı ikaz** (Hava saldırsı ihtimali var)
- **Kırmızı alarm** (Hava saldırsı tehlike var)
- **Siyah alarm** (İhtis tehlike var) (kimyasal-biyolojik-radyolojik-nükleer)
- **Beaz ikaz** (Tehlike geçti ikazı) (radio, televizyon, megafon vb. araçlarla duyurulur)

- Hava saldırsı ihtimalinin var olduğunu işaret eden sarı ikaz, 3 dakika süreli düz siren sesi ile duyurulur.
- Hava saldırsı tehlikesinin olduğunu işaret eden kırmızı alarm, 3 dakika süreli dalgali siren sesi ile duyurulur.
- KBRN tehlikesini işaret eden siyah alarm; 3 dakika süreli kesik-kesik siren sesi ile duyurulur. Tehlikenin türü basın yayın, anons sistemleri vb. araçlarla duyurulur.
- Tehlike geçti işaret, basın yayın, anons sistemleri vb. araçlarla duyurulur.

KIRMIZI ALARM

Hava saldırsı tehlikesinin olduğunu işaret eden kırmızı alarm, 3 dakika süreli dalgali siren sesi ile duyurulur.

Bu ikaz duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Derhal sığınma veya sağlam bodrum, duvar dışı, çatı gibi bir yere sığın.
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakınca bekle.

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Derhal sığınma git.
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakınca bekle.

ARAÇTA İSENİZ

- En elverişli yerde araçta kal.
- "Açık Alanda" gibi hareket et.

SIYAH ALARM

KBRN (kimyasal-biyolojik-radyolojik-nükleer) tehlikesini işaret eden bu alarm; 3 dakika süreli kesik-kesik devam eden siren sesi ile duyurulur. Tehlikenin türü basın yayın, uyan sistemleri vb. araçlarla duyurulur.

Bu ikaz duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Vücudunuzun açık yerlerini ört.
- Derhal en yakın sığınma, sığınma yerine veya çatıya bir alana git.
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakınca bekle.

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Radyoaktif tehlike varsa derhal sığınma git.
- Kimyasal tehlike varsa, hemen içi katırdaki sığınma yerine git.
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakınca bekle.

ARAÇTA İSENİZ

- En elverişli yerde durarak "Açık Alanda" gibi hareket et.
- Dispanza emin bir yer yoksa; aracı kapı ve pencereleri ile havalandırmayı kapat, vücudunu ört ve araçta kal.

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

İLK 72 SAAT

Aile Afet Planı

- Ailemizle bir araya gelerek **Aile Afet Planı** yapmalıyız.
- Evimizin bir krokiğini çizerek, çıkış yolu belirlemeliyiz.
- Afet anında ailemiz yanımızda olmayabilir. Bunun için afet sonrası **Bulgunma Yeri** belirlemeliyiz.
- Afet sonrasında ailemizin yanında değilseniz en yakın akrabalarla haberleştiğimizizi belirlemeliyiz.

Tehlike Avı Yap (Tespit et, Belirle, Sabitle / Yer değiştir)

- **Tehlike Avında** ailemizden her kişiye, bir görev düşmektedir.
- Evimizde ailemizle birlikte, kayarak ya da düşerek bize zarar verecek eşyaları **Tespit Etmeliyiz**.
- Sonra tehlikeli eşyaların riskini nasıl azaltacağımızı **Belirlemeliyiz**.
- En son belirlediğimiz eşyaları **Sabitlenmeli** veya **Yerlerini Değiştirmeliyiz**.

Afet Sırasında Ne Yapacağınızı Biliyor musunuz?

- Afetlere hazırlıkta en önemli iki konu; afetler hakkında bilgi sahibi olmak ve afetler sırasındaki doğru davranış şekillerini öğrenmektir. Ülkemizde sıklıkla görülen deprem, heyelan, sel, çığ düşmesi, vb. doğal afetler sırasında yapılması gereken doğru davranış şekilleri farklıdır. Aktif fay hatları üzerinde bulunan ülkemizde sıklıkla depremler yaşandığı için öncelikle deprem sırasındaki doğru davranış şekli olan **Çök-Kapan-Tutun** hareketini öğrenmeliyiz.
- Deprem sırasında en hızlı biçimde bulunduğumuz alanda daha önceden belirlediğimiz güvenli yere ulaşmalı, sarsıntı geçene kadar **Çök-Kapan-Tutun** hareketini yapmalıyız.
- Diğer doğal afetler sırasındaki doğru davranış şekillerini ise www.afetacil.gov.tr adresinden öğrenebiliriz.

Afet ve Acil Durum Çantası Hazırlamayı Unutma

Ailemize, afetlerde ihtiyaç duyulabilecek malzemelerden oluşan bir **Afet ve Acil Durum Çantası** hazırlamasını hatırlatalım. Bizler de kendimiz için sevdiğimiz özel eşyalarımızın olduğu bir afet ve acil durum çantası hazırlayabiliriz.

Acil Durum Telefonlarını Aramayı Öğrenmelisin

Acil Durum Telefon Numaraları aradığımızda; kesin yerimizi ve adresimizi hangi numardan aradığımızı yetkiliye bildirerek, biliyorsak olayın tanımını yapmalıyız. Acil Durum Başvuru Telefonları'nı öğrenmeli, **HİÇ BİR ZAMAN** gereksiz yere aramamalıyız.

UNUTMA!

Acil Durum Bilgi Kartın Yanında mı?

Afet ya da acil durumlar için ailemizin hazırladığı, üzerinde acil durumlarda yakınlarımızın adının ve fotoğrafının bulunduğu **Acil Durum Bilgi Kartı** hep üzerimizde taşımalıyız.

Daha fazla bilgi için:
www.afetacil.gov.tr

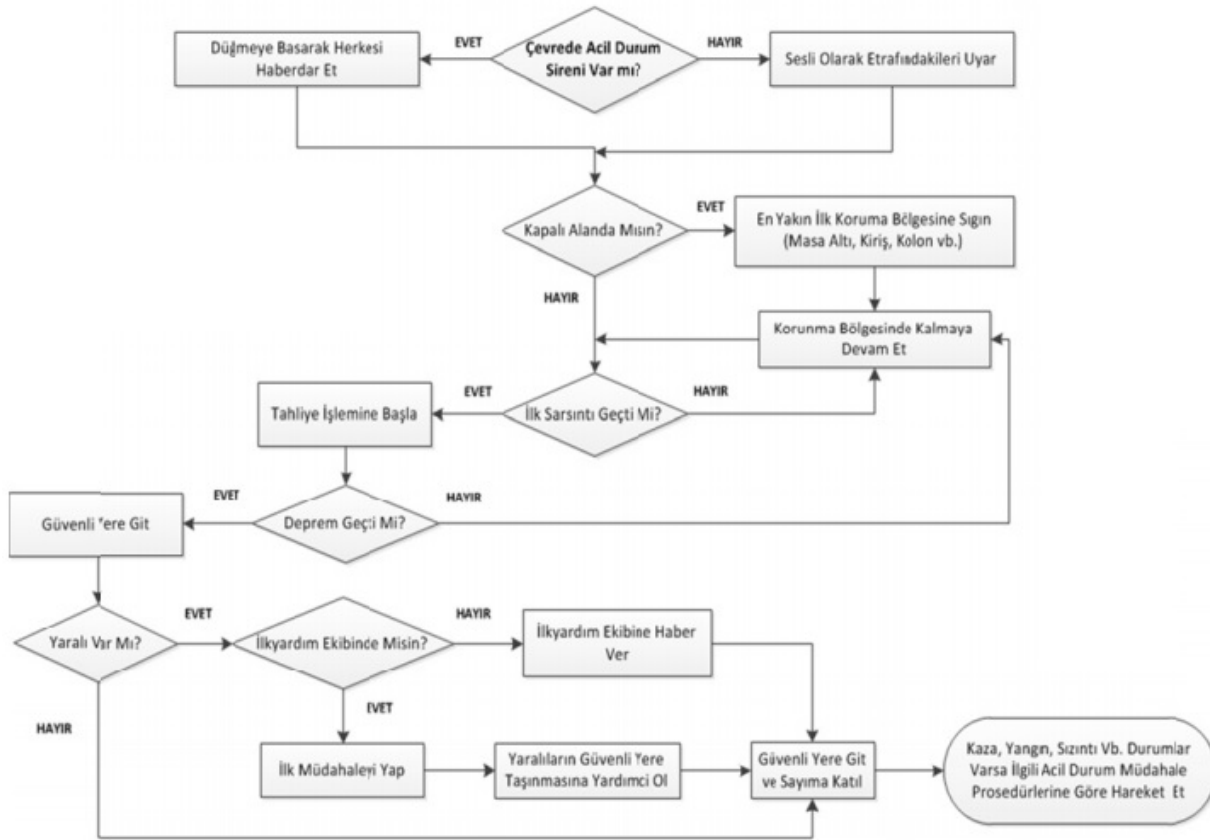
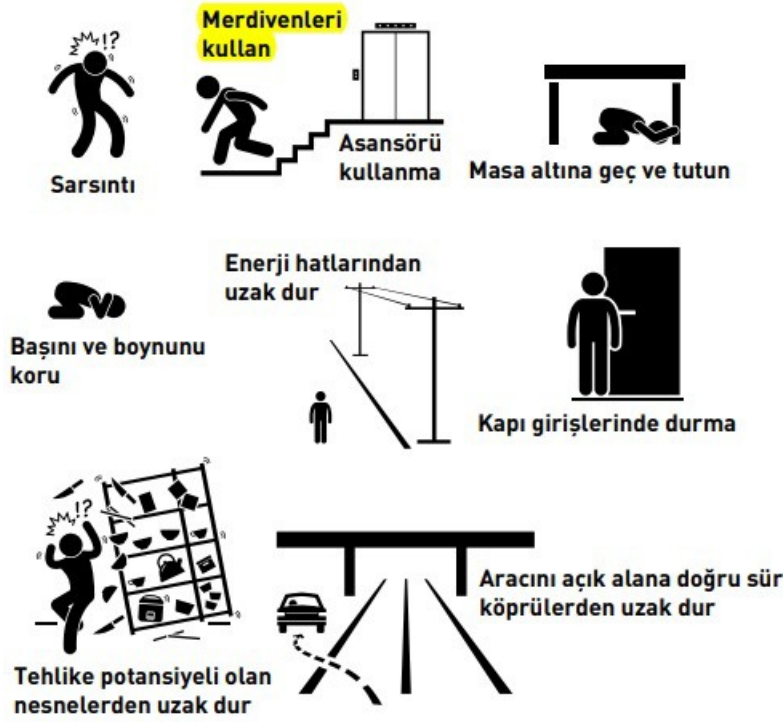
BEYAZ İKAZ

(TEHLİKE GEÇTİ İKAZI)

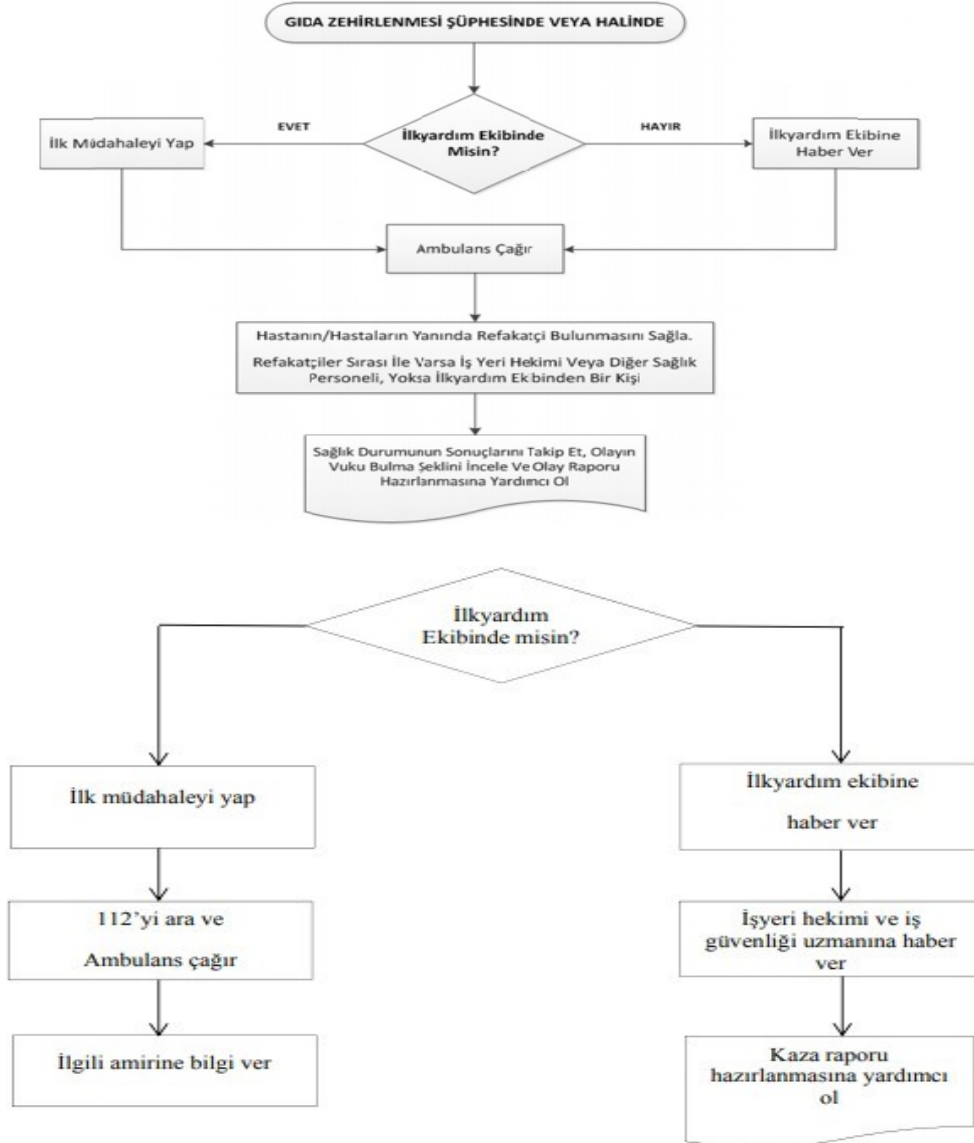
Tehlike geçti işareti, basın yayın, anons sistemleri vb. araçlarla duyurulur.

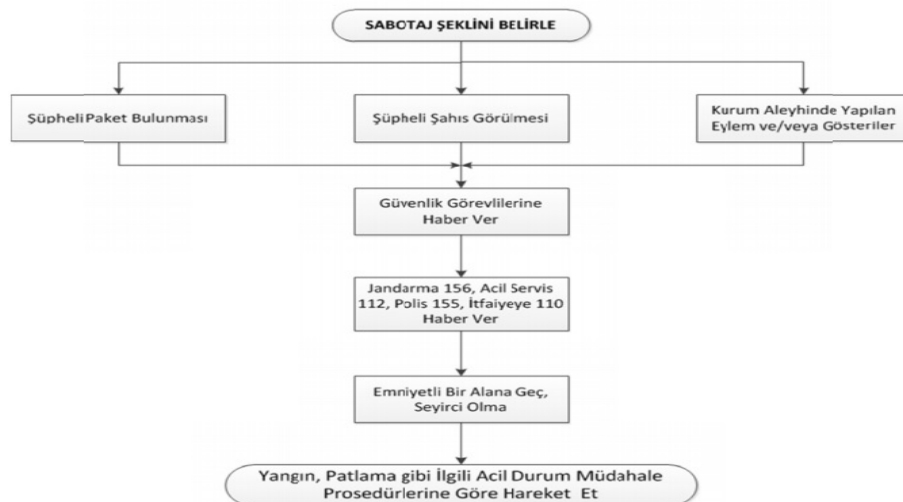
- Sığındığınız yerden çık.
- Yardım gerekiyorsa görevlilerin seni bulması için işaret ver.
- Farkettiğin bir sağlık sorunu varsa en yakın sağlık merkezine git.
- Görevlilere, varsa hasta ve yaralıları yardım et.

Deprem acil durum müdahale yöntemi örneği

İlkyardım gerektiren kaza durumlarında

Tatbikat Türü:	
☐ Yangın	☐ Patlama
☐ Tehlikeli Kimyasal Madde Yayılımı	☐ Doğal Afet (.....)
☐ İlk Yardım Gerektirecek Olay/Kaza	☐ Gıda Zehirlenmesi
☐ Diğer (.....)	☐ Sabotaj
Tatbikata Katılım Sayıları	
Katılan Kişi Sayısı:	
Güvenli Yerdeki Sayım Sonucu:	
Tatbikat Süreleri:	
Başlangıç saati:	
Bitiş saati:	
Tatbikat Konumu: (alan, bina, işyeri bölümü vs.)	
Tatbikatın Amacı:	
Tatbikat Sonrası Değerlendirme	
Tatbikat esnasında doğru yapılanlar:	
Tatbikat esnasında yanlış yapılanlar:	
Çıkarılan sonuçlar:	
Tatbikat Koordinatörü	Tatbikat Formunu Dolduran
Adı Soyadı:	Adı Soyadı:
İmza:	İmza:

Tatbikat formu örneği

Unutmayın ki; Tüm acil durumlarda meydana gelen sonuç ve hasarların en önemli nedenlerinden biri, meydana gelen acil durum esnasında nasıl davranılacağıının bilinmemesidir. Acil durumlara karşı alınabilecek en önemli tedbir ise, acil durum öncesinde her anlamda acil duruma hazırlıklı olmaktır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

-Talimatlar

-Formlar

Hazırlayan-imza	Kontrol Eden-imza	Onaylayan-imza
İSG Birimi	İSG Uzmanı	İşveren Vekili

12. ACİL DURUMLARLA İLGİLİ HAZIRLANAN DOKÜMANLAR

SÜ.İSG Ortak Dökümanları

- Görev Tanımları
- Prosedürler ve Talimatlar
- Ortak Formlar
- Mevzuat Listesi
- Afiş- Broşür-Rehber
- Eğitim-Sunum-Takip
- Risk Değerlendirme Raporları
- Acil Durum Planları
- İyileştirme
- Defter Arşivi
- Birim Yıllık Rapor- Plan
- Periyodik Muayeneler
- Dosyalama- Arşiv Sistemi
- İş Kazası Bildirim- Takip

SÜ.İSG ortak dosyalarına erişim, yukarıdaki linkten güvenlik açısından şifreli olarak ulaşılabilir. İhtiyaç olan dokümanları bu linkten şifreli olarak indirebilirsiniz. <https://www.selcuk.edu.tr/Birim/fakulteler/fen/1820>

12.1. İSG PROSEDÜRLERİ (PR) ve TALİMATLARI (TL) GÜNCEL LİSTESİ

Sıra No	Doküman Kodu	Doküman Adı	Birimin Adı	Yayın Tarihi
A	İSG PROSEDÜRLERİ (PR)			
1	İSG-PR-01	SÜ.İSG Hizmetleri Prosedürü 2023	SÜ-İSG	05.06.2022
2	İSG-PR-02	SÜ.Risk Değerlendirmesi Prosedürü 5.3.23+	"	05.06.2022
3	İSG-PR-03	SÜ.Tehlikeli Madde Yönetim Prosedürü	"	05.06.2022
4	İSG-PR-04	SÜ.İş Kazası Bildirim Prosedürü	"	05.06.2022
5	İSG-PR-05	SÜ.Acil Durum Genel İşleyiş Prosedürü	"	05.06.2022
6	İSG-PR-06	SÜ.İSG Görev Tanımı Hazırlama Prosedürü	"	05.06.2022
7	İSG-PR-07	SÜ.İSG Çalışan Sağlık Taraması Prosedürü	"	05.06.2022
B	İSG TALİMATLARI (TL)			
1	İSG-TL-01	İSG Deprem Talimatı	SÜ-İSG	05.06.2022
2	İSG-TL-02	İSG Acil Durum Tahliye Talimatı	"	05.06.2022
3	İSG-TL-03	İSG Kaza Önleme Talimatı	"	05.06.2022
4	İSG-TL-04	İSG Zehirlenme Talimatı	"	05.06.2022
5	İSG-TL-05	İSG Yangın Talimatı	"	05.06.2022
6	İSG-TL-06	İSG Yüksekte Çalışma Talimatı	"	05.06.2022
7	İSG-TL-07	İSG Doğalgaz Yakıtlı Kalorifer Kazanı İşletme Talimatı	"	05.06.2022
8	İSG-TL-08	İSG Lab.da Uyulması Gereken Güvenlik Talimatı	"	05.06.2022
9	İSG-TL-09	İSG Atölyelerde Uyulması Gereken Güvenlik Talimatı	"	05.06.2022
10	İSG-TL-10	İSG Acil Durum Ekiplerinin Görev Talimatı	"	05.06.2022
11	İSG-TL-11	İSG İş Kazası Uygulama Talimatı	"	05.06.2022
24	İSG-TL-24	İSG Kazan Daireleri İşletimi Asgari Şartları Talimatı	"	05.06.2022
25	İSG-TL-25	İSG Tehlikeli maddelerin Depolanması Talimatı	"	05.06.2022

12.2. İSG VE BİRİMLERİN ASLİ GÖREV TANIMLARI (GT) LİSTESİ

Sıra No	Doküman Kodu	Görev Tanımının Adı	Görev Biriminin Adı	Yayın Tarihi
A	İSG BİRİM ORTAK GÖREV TANIMLARI			
5	İSG-GT-05	İSG Destek Elemanı (Acil Durum Ekibi Üyesi)	SÜ-İSG	05.06.2022

12.3. İSG FORMLARI ORTAK LİSTESİ

Sıra No	Formun Kodu	Formun Adı	Formun Sorumlu Birimi	Yayın Tarihi
A	İSG FORMLARI ORTAK LİSTESİ			
4	İSG-FR-4	4-Acil Durum Ekipleri Kat Listesi Formu	SÜ-İSG	01.02.2022
6	İSG-FR-6	6-Acil Durum Ekipleri Güncel Liste Formu	"	01.02.2022
7	İSG-FR-7	7-Acil Durum Kontrol Liste Formu	"	01.02.2022
8	İSG-FR-8	8-Yangın Söndürme Tüpleri Kontrol Formu	"	01.02.2022
9	İSG-FR-9	9-Yangın Dolabı Kontrol Formu	"	01.02.2022
10	İSG-FR-10	10-Acil Durum-Tahliye Kat Planı Formu	"	01.02.2022
11	İSG-FR-11	11-İSG-Acil Durum Eylem Planları Formu	"	01.02.2022
12	İSG-FR-12	12-Acil Durum Ekipleri Listesi Formu	"	01.02.2022
13	İSG-FR-13	13-Acil Durum Ekipleri Pano Listesi Formu	"	01.02.2022
14	İSG-FR-14	14-Acil Durum Toplanma Alanları Formu	"	01.02.2022
15	İSG-FR-15	15-İSG Acil Durum Tatbikat Raporu Formu	"	01.02.2022
16	İSG-FR-16	16-Acil Durum Ekibi Görev Yazısı Formu	"	01.02.2022
17	İSG-FR-17	17-Eğitimde Acil Eylem Protokolü Formu	"	01.02.2022
18	İSG-FR-18	18-Acil Durum Raporu Formu	"	01.02.2022
19	İSG-FR-19	19-Acil Durum Ekipleri Görev Yazısı Formu	"	01.02.2022
20	İSG-FR-20	20-Birim Acil Durum Raporu Bilgi Formu	"	01.02.2022
21	İSG-FR-21	21-Acil Durum Ekipmanları Envanter Listesi Formu	"	01.02.2022
22	İSG-FR-22	22-Acil Durum Yangın-Tahliye Kat Planı formu	"	01.02.2022
23	İSG-FR-23	23-Tehlike-Risk Bildirim-Ramak Kala Olay Formu	"	01.02.2022
71	İSG-FR-71	71-İSG Ramak Kala Olay Bildirim Formu	"	01.02.2022
72	İSG-FR-72	72-İSG İş Kazası Kök Neden Analizi Formu	"	01.02.2022

12.1. İSG MEVZUATLARI GÜNCEL DOKÜMAN (DKD-1) LİSTESİ

73	İSG-FR-73	73-İSG DÖF formu	"	01.02.2022
74	İSG-FR-74	74-İSG İş Kazası Çalışan Tutanak formu	"	01.02.2022
75	İSG-FR-75	75-İSG İş kazası SGK Bildirim formu	"	01.02.2022
76	İSG-FR-76	76-İş Kazası-Ramak kala olay-Kök-neden analiz formu	"	01.02.2022
77	İSG-FR-77	77-İş Kazası Bildirimi SGK Yetki Talep formu	"	01.02.2022
78	İSG-FR-78	78-İş Kazası E-Bildirim Yetki Talebi yazısı formu	"	01.02.2022
79	İSG-FR-79	79-İş Kazası Bildirimi Yıllık Takip Formu	"	01.02.2022
159	İSG-FR- 159	159-İSG Acil Durum Ekipleri Üye Görev Yazısı	"	01.02.2022
160	İSG-FR- 160	160-İSG Acil Durum Ekipleri Üye Listesi	"	01.02.2022

Sıra No	Doküman Kodu	Doküman Adı	Birimin Adı	Yayın Tarihi
A	İSG İLE İLGİLİ KANUNLAR			
1	İSG-KAN-01	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	SÜ.İSG	05.06.2022
B	İSG İLE İLGİLİ YÖNETMELİKLER			
1	İSG-YNT-01	Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği	SÜ.İSG	05.06.2022
2	İSG-YNT-02	Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
3	İSG-YNT-03	Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
4	İSG-YNT-04	Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
11	İSG-YNT-11	İlk Yardım Yönetmeliği	"	05.06.2022
13	İSG-YNT-13	İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
16	İSG-YNT-16	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği	"	05.06.2022
17	İSG-YNT-17	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
18	İSG-YNT-18	İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği	"	05.06.2022
19	İSG-YNT-19	İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik	"	05.06.2022
20	İSG-YNT-20	İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
21	İSG-YNT-21	İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik	"	05.06.2022
24	İSG-YNT-24	Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022
25	İSG-YNT-25	Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik	"	05.06.2022

14. ACİL DURUM PLANI ONAYI

Selçuk Üniversitesi Alaaaddin Keykubad Kampüsü Selçuklu-KONYA adresinde faaliyet gösteren, Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığı'nda oluşturulan "Acil Durum Planı Hazırlama Ekibi" tarafından, Acil Durumlar Risk Değerlendirmesi, acil durum eylem planları, acil durum kat planları, acil durum toplanma alanları, acil durum ekipleri, ilgili mevzuat vb. ilgili tüm dokümanları da kapsayan "**Acil Durum Planı**", Acil Durum Planı Hazırlama Rehberine (T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, 2022 rev.) dayanılarak hazırlanmıştır.

İşbu rapor, **97 sayfa** olarak düzenlenerek, "**Acil Durum Planı Hazırlama Komisyonu**" tarafından imza edilmiş olup, geçerlilik süresi ilgili yönetmelikte belirtilen durumlar haricinde kapakta belirtildiği gibidir. Bu rapordan; 1 adet renkli olarak çoğaltılıp ekip tarafından imzalandıktan sonra, pdf olarak taraması yapıp, 5 adet renkli çıktı alınarak, **toplamda 6 cilt yapılması**; raporun **orjinal ıslak imzalı 1 cildinin İSG Biriminde** muhafaza edilmesi, **1 cildin makamda** bulundurulması ve **diğer 4 cildinde Acil Durum Ekiplerinin Sorumlularına (Söndürme-Kurtarma-Koruma-İlkyardım)** zimmetle teslim edilmesi gerekmektedir. Ayrıca Rektörlük Makamına (İSG Şube Müdürlüğü) ise bir üst yazı ekinde rapor pdf formatında gönderilecektir.

Acil Durum Planı Hazırlama Ekibi

Çalışan Baş Temsilcisi	Personel Sorumlusu	İş Güvenliği Uzmanı	İşyeri Hekimi	İşveren Vekili
Üye	Üye	Üye	Üye	Ekip Başı
Prof. Dr. Ahmet KOÇAK	İnayet KAHRAMAN	Turhan DİNÇ	Dr. Öğr. Üyesi Nejat ÜNLÜKAL	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN

İSG Koordinatörü	Destek Elemanı İlkyardım Ekip Başı	Destek Elemanı Koruma Ekip Başı	Destek Elemanı Kurtarma Ekip Başı	Destek Elemanı Söndürme Ekip Başı
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
Turhan DİNÇ	Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN	Prof. Dr. Haluk ÖZPARLAK	Prof. Dr. Zafer YAZICIGİL	Prof. Dr. Hasan Hüseyin DOĞAN